Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Rapportenbundel behorend bij Staat van de Veiligheid Majeure risicobedrijven 2013

Datum	10 juni 2014
Status	Definitief

BIJLAGEN STAAT VAN DE VEILIGHEID MAJEURE RISICOBEDRIJVEN
(Onderliggende rapporten)

- Stand van zaken voortgang Bevi-sanering industrie (15 april 2014)
- Opslag brandbare vloeistoffen in bovengrondse tanks
- Onderzoek inspectierapporten naleving brandbeveiligingsinstallaties PGS 15 BN1
- Brief IPO/VNG aan Staatssecretaris Mansveld met Brzo-rapportages
- Brief IPO/VNG aan Minister Asscher met Brzo-rapportages
- Brief IPO/VNG aan Minister Opstelten met Brzo-rapportages
- Monitor Naleving en Handhaving Brzo-bedrijven 2013 BRZO+
- Eindrapport Tankopslag BRZO+
- Eindrapport Inspectieproject Onderhoudsstops Brzo/ARIE 2010-2012
- Brief VNO-NCW Rapportages Veiligheid Voorop
- Veiligheid Voorop Rapportage eerste periode
- Veiligheid Voorop Rapportage 2012-2013
- Verslag van de toepassing in de lidstaten van Richtlijn 96/82/EG betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken in de periode 2009-2011

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Nazorg Bevi-sanering Industrie 2014

Datum 15 april 2014

Colofon

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Risicovolle bedrijven
Nieuwe Uitleg 1
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

088-4890000
www.ilent.nl

@Inspectie LenT

Samenvatting		4
1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Het Bevi	5
2	Werkwijze	6
2.1	Doelgroep	6
2.2	Werkwijze	6
3	Conclusie	7
	Bijlage	

Samenvatting

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft in 2014 in een landelijk onderzoek vastgesteld dat bij 12 bedrijven niet voldaan wordt aan de verplichte grenswaarde uit het Bevi. Overigens is in 6 van de 12 gevallen geen feitelijk kwetsbaar object binnen de veiligheidscontouren van het bedrijf aanwezig, maar gaat het om gevallen waarin de bestemmingsplannen van de betreffende gemeenten nog toestaan dat er bouw binnen de veiligheidscontouren van het bedrijf plaatsvindt. ILT heeft recent (april 2014) deze 12 situaties opnieuw onderzocht en de resultaten in deze rapportage vastgelegd. Voor alle situaties geldt inmiddels dat door het Wabo-bevoegd gezag of door het bedrijf formele stappen zijn gezet om de verplichte risicocontour tussen het bedrijf en het kwetsbaar object te realiseren.

Bij de inwerkingtreding van het Bevi in 2004, was er sprake van ongeveer 65 saneringssituaties. De huidige stand van zaken is dat er in 12 gevallen nog steeds sprake is van een achterstand bij de sanering, maar dat er procedures in gang zijn gezet om te komen tot een sanering van alle situaties.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft in 2012 een landelijk onderzoek uitgevoerd naar bedrijven waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing is. In dit besluit en de onderliggende regelingen is voor verschillende categorieën bedrijven een saneringstermijn vastgesteld waarop de situatie dient te voldoen aan de veiligheidseisen. Voor alle categorieën is deze saneringstermijn (1 januari 2010 of 1 juli 2013) inmiddels verstreken.

Deze rapportage geeft inzicht in de voortgang van sanering per 15 april 2014. Meer in bijzonder een actualisering van de ILT-rapportage "Stand van zaken Bevi-sanering Industrie" van februari 2013. Een en ander conform de toezegging door de Staatssecretaris I&M aan de Tweede Kamer in haar brief van 9 april 2013 (TK 2012-2013, 26 956, nr. 154).

1.2 Het Bevi

In 2004 is het Bevi in werking getreden. Het besluit heeft tot doel de risico's waaraan burgers worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het besluit verplicht het Wabo-bevoegd gezag bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het maken van bestemmingsplannen deze veiligheidsnormen toe te passen. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen kwetsbare objecten (zoals onder andere scholen, ziekenhuizen en woonwijken) en beperkt kwetsbare objecten (zoals onder andere bedrijfsgebouwen, kantoren en sporthallen).

Op basis van het Bevi zijn saneringstermijnen vastgesteld, waarop de situatie dient te voldoen aan de grenswaarde voor plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-6}. In sommige gevallen kan sprake zijn van een 'latente saneringsituatie'. Dit is het geval wanneer zich feitelijk geen kwetsbaar object bevindt in de risicocontour maar dit door het bestemmingsplan wel wordt toegestaan. Om te voorkomen dat nieuwe saneringsituaties kunnen ontstaan, is het nodig dat de bestemmingsplannen de vestiging van een nieuw kwetsbaar object binnen een bestaande risicocontour niet toestaan. Ook een situatie waarbij geen kwetsbaar object binnen de risicocontour aanwezig is, maar het bestemmingsplan die mogelijkheid wel biedt, voldoet niet aan het Bevi.

In artikel 14 van het Bevi wordt een bijzondere mogelijkheid geboden. Dit artikel biedt de mogelijkheid voor het vaststellen van een 'veiligheidscontour' door het Wabo bevoegd gezag. Met het vaststellen van de veiligheidscontour wordt een duidelijke grens gelegd tussen de industrie en stedelijke ontwikkelingen. Daarnaast wordt het mogelijk om binnen die contour kwetsbare objecten zoals kantoren te realiseren, mits die objecten functioneel gebonden zijn. Zonder een vastgestelde veiligheidscontour is het op grond van het Bevi niet toegestaan om kwetsbare objecten te bouwen of in gebruik te hebben binnen de 10^{-6} risicocontour van een Bevi-bedrijf. Na vaststelling van de veiligheidscontour rond het gehele gebied is dat wel toegestaan.

2 Werkwijze

2.1 Doelgroep

Dit voortgangsonderzoek was gericht op de volgende categorieën:

Bedrijfscategorie	Saneringstermijn 10^{-6}
bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)	1 januari 2010
bedrijven met een ammoniakkoelinstallatie (1.500-10.000 kg)	1 januari 2010
bedrijven met een opslag van verpakte gevaarlijke stoffen (CPR 15/PGS 15)	1 januari 2010
bedrijven met overslag van gevaarlijke stoffen (stuwadoors)	1 juli 2013
Bedrijven met licht- of zeer licht ontvlambare vloeistoffen in een insluitsysteem (tanks)	1 juli 2013

2.2 Werkwijze

Het voortgangsonderzoek heeft de ILT uitgevoerd in de periode september 2013 tot april 2014. Hiervoor heeft de ILT bij het Wabo-bevoegd gezag informatie opgevraagd over de stand van zaken van 23 bedrijven die 1 januari 2010 respectievelijk 1 juli 2013 aan het Bevi moesten voldoen. Daarbij is gevraagd naar de meest relevante documenten, zoals een vergunningaanvraag, de omgevingsvergunning en/of de Kwantitatieve Risico Analyse (QRA). Deze documenten zijn getoetst aan het Bevi. Vervolgens is bij ieder bevoegd gezag nagegaan welke acties waren ondernomen of nog ondernomen zouden worden. Dat leverde uiteindelijk een eindbeeld van de situatie op de peildatum 15 april 2014.

3 Conclusie

Conclusie

Voor alle situaties die op 1 oktober 2012 nog niet waren gesaneerd is inmiddels sprake van een lopende procedure. Dat betekent dat door het Wabo-bevoegd gezag of door het bedrijf formele stappen zijn gezet om tot een sanering te komen. Daarbij kan worden gedacht aan een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning, een voorbereidingsbesluit of een (ontwerp-) beschikking of (ontwerp-) bestemmingsplan. Per saldo toont de voortgang dat er op 15 april 2014 nog 12 situaties zijn die niet voldoen aan de veiligheidseisen van het Bevi. Uitgaande van ongeveer 65 saneringssituatie bij de start van Bevi-saneringen in 2004, geldt meer in detail dat:

- er 11 situaties zijn die, ten opzichte van de status van 1 oktober 2012, inmiddels zijn gesaneerd;
- er 6 situaties (ca. 9%) zijn die per 1 januari 2010 gesaneerd hadden moeten zijn, maar die dat per 15 april 2014 niet waren;
- er 6 (ca. 9%) situaties zijn die per 1 juli 2013 gesaneerd hadden moeten zijn, maar die dat per 15 april 2014 niet waren;
- er in 12 gevallen (ca. 18 %) nog steeds sprake is van een achterstand bij de sanering.

Bijlage

Stand van zaken voortgang Bevi-sanering Industrie

Wabo bevoegd gezag	**Bedrijf**	**Categorie** ([1]: tevens Brzo)	**Datum sanering**	**Kwetsbaar object 10^{-6}**	**Status 15 april 2014** ([2] : Veiligheidscontour)	**Interventie ILT** (augustus 2012)
Provincie Gelderland	Sachem Europe B.V.	Brzo	01-01-2010	latent	voldoet niet, lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie Utrecht	A. Smit en Zoon B.V.	Brzo	01-01-2010	woning/woonboot	*voldoet*	
Provincie N-Holland	AFS	Brzo	01-01-2010	latent	*voldoet*	
Provincie N-Holland	Amsteldijk (Cindu)	Brzo	01-01-2010	woning/kantoor	voldoet niet, lopend	verzoek integrale aanpak en handhaving
Provincie N-Holland	Norit	Brzo	01-01-2010	latent	voldoet niet, lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie N-Holland	Albemarle	Brzo	01-01-2010	latent	*voldoet*	
Provincie Z-Holland/ DCMR	Lyondell	Brzo	01-01-2010	kantoor	*voldoet, VC[2]*	
Provincie Z-Holland/ DCMR	Cerexagri	Brzo	01-01-2010	inrichting	*voldoet, VC[2]*	
Rotterdam/ DCMR	Kroonint	Opslag	01-01-2010	kantoor	*voldoet*	
Albrandswaard/ DCMR	Ziegler	Opslag	01-01-2010	woningen	voldoet niet; lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Ridderkerk/ DCMR	Pakor	Opslag	01-01-2010	inrichting	*voldoet*	
Spijkenisse/ DCMR	De Rijke	Brzo	01-01-2010	werkplaats	*voldoet*	
Terneuzen	De Rijke	Opslag[1]	01-01-2010	inrichting	*voldoet*	
Vlaardingen/ DCMR	Cimcool	Opslag	01-01-2010	kantoor	voldoet niet; lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Vlaardingen/ DCMR	Chemicalienhandel HbV	Opslag	01-01-2010	inrichting	voldoet niet; lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie N-Holland	Nustar	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie N-Holland	BP	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, lopend (VC^2)	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie N-Holland	Vopak	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, lopend (VC^2)	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie N-Holland	Eurotank	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, lopend (VC^2)	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie N-Holland	OTA	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	kantoor	voldoet niet, lopend (VC^2)	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Rotterdam/ DCMR	Steinweg (Theemsweg 26)	Overslag[1]	01-07-2013	inrichting	*voldoet*	
Rotterdam/ DCMR	Steinweg (Gerbrandyweg)	Overslag	01-07-2013	inrichting	*voldoet, VC[2]*	
Rotterdam/ DCMR	Rail Service Center	Overslag	01-07-2013	inrichting	voldoet niet; lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Opslag brandbare vloeistoffen in bovengrondse tanks

Resultaten plan van aanpak implementatie PGS 29

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Opslag brandbare vloeistoffen in bovengrondse tanks

Resultaten landelijke afspraken implementatie PGS 29

Datum 19 juli 2013

Colofon

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Risicovolle Bedrijven
Nieuwe Uitleg 1, Den Haag
Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

T: 088 489 00 00
www.ILenT.nl
@InspectieLenT
Projectnummer 107004200

Inhoud

Samenvatting 4

1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding 6
1.2 Doel 6
1.3 Leeswijzer 6

2 Aanpak 7

2.1 Werkwijze 7
2.2 Onderzoeksgroep 7
2.3 Toetsingskader 7
2.4 Relatie landelijk inspectieproject Brzo-bedrijven 9
2.5 Afbakening onderzoek 9

3 Resultaten Plan van Aanpak Taskforce 10

3.1 Bedrijven: afspraken gap-analyse en implementatieplan 10
3.2 Inhoudelijke beschouwing gap-analyse en implementatieplan 11
3.3 Wabo bevoegd gezag: afspraken vergunningen 11

4 Conclusie 12

Bijlage A. Voorschriften PGS 29 13

Samenvatting

Inleiding

Naar aanleiding van een grote brand eind 2005 op de Buncefield olieterminal in Engeland zijn de veiligheidsmaatregelen in Nederland voor opslagtanks in 2008 aangescherpt. Deze maatregelen zijn vastgelegd in de 'Richtlijn voor bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks', de PGS 29 versie 2008.

Begin 2010 hebben overheid en bedrijfsleven de Taskforce Implementatie Buncefieldmaatregelen ingesteld onder voorzitterschap van het toenmalige ministerie van VROM. Deze Taskforce heeft een Plan van Aanpak vastgesteld om de maatregelen uit de PGS 29 bij de bedrijven door te voeren en te borgen in de omgevingsvergunning. De afspraken uit dat Plan van Aanpak liepen tot 1 januari 2012 en betreffen drie achtereenvolgende stappen. Eerst gaan de bedrijven na of de feitelijke situatie bij het bedrijf overeenkomt met de PGS 29 versie 2008. Dit wordt een gap-analyse genoemd. Indien uit deze gap-analyse tekortkomingen blijken, stelt het bedrijf vervolgens een implementatieplan op met concrete maatregelen en termijnen waarbinnen deze tekortkomingen worden opgelost. Het Wabo bevoegd gezag, de provincies en gemeenten, actualiseert tenslotte de omgevingsvergunning van de bedrijven op basis van de PGS 29 versie 2008 en het implementatieplan.

In opdracht van de Taskforce heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) het eindresultaat van het Plan van Aanpak in kaart gebracht. Daarbij zijn de gap-analyses en implementatieplannen ook inhoudelijk beoordeeld. De naleving en de actuele veiligheidssituatie bij de bedrijven zijn in dit onderzoek niet beoordeeld. Dat is onderzocht in een afzonderlijk inspectieproject van de toezichthouders van de bedrijven waarop het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) van toepassing is.

Conclusie

De ILT concludeert dat de afspraken uit het Plan van Aanpak van de Taskforce Implementatie Buncefieldmaatregelen niet hebben geleid tot het volledig doorvoeren en borgen van de maatregelen uit de PGS 29. Meer dan de helft van de 162 bedrijven moet de afspraken nog nakomen en twee derde van de vergunningen moet nog door het Wabo bevoegd gezag worden geactualiseerd.

Resultaten bedrijven

- **40% van de bedrijven voldoet aan de afspraken.**

Bedrijven voldoen aan de afspraken wanneer ze een gap-analyse hebben uitgevoerd en een volledig en concreet implementatieplan hebben opgesteld. Ze voldoen ook aan de afspraken als het bevoegd gezag heeft aangegeven dat deze stappen niet van toepassing zijn omdat het bedrijf een recent gepubliceerde (ontwerp)vergunning heeft op basis van de PGS 29 versie 2008. De stappen uit het Plan van Aanpak maken dan deel uit van de vergunningprocedure.

- **25% van de bedrijven heeft de stappen wel gezet, maar onvolledig of onvoldoende concreet.**

Deze bedrijven hebben wel een gap-analyse en implementatieplan opgesteld, maar het resultaat is door het bevoegd gezag en/of de ILT beoordeeld als onvolledig of onvoldoende concreet. Hier ontbreekt informatie in de gap-analyse of zijn geen concrete termijnen in het implementatieplan opgenomen.

- **35% van de bedrijven heeft een achterstand bij het uitvoeren van het Plan van Aanpak.**

Deze bedrijven hebben geen gap-analyse uitgevoerd of hebben ondanks vastgestelde gaps geen implementatieplan opgesteld.

- **Bedrijven signaleren zelf de meeste tekortkomingen bij tankputten en de overvul-beveiligingen.**

Uit de inhoudelijke beoordeling van 118 uitgevoerde gap-analyses blijkt dat in 35% van de analyses door de bedrijven zelf tekortkomingen zijn geconstateerd bij de tankput en in 40% van de analyses bij de overvulbeveiliging. Bij 10% van de analyses zijn tekortkomingen geconstateerd bij de koel- en blusvoorzieningen en bij ruim 25% van de analyses bij de inspectieprogramma's.

Resultaten Wabo bevoegd gezag

- **35% van de omgevingsvergunningen is geactualiseerd op basis van de meest recente versie van de PGS 29.**

Als laatste stap in het Plan van Aanpak actualiseert het Wabo bevoegd gezag de vergunning op basis van de PGS 29 versie 2008 en het implementatieplan. In 35% van de vergunningen zijn maatregelen uit de meest recente PGS 29 versie 2008 voorgeschreven. Bij de overige 65% is de vergunning nog niet geactualiseerd op basis van deze richtlijn.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Na een grote brand op de Buncefield olieterminal in Engeland in december 2005 hebben diverse Europese landen de veiligheidseisen voor tankopslagbedrijven herzien. In Nederland was net daarvoor in maart 2005 nummer 29 van de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS 29) uitgebracht, de 'Richtlijn voor bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks'. De brand in Engeland heeft in 2008 geleid tot een aanscherping van deze richtlijn: de PGS 29 versie 2008.

In 2009 onderzocht de toenmalige VROM-Inspectie de vergunningen van 20 grote tankopslagbedrijven om na te gaan in welke mate voorschriften uit de PGS 29 (versie 2005 of 2008) waren opgenomen. Op dat moment was dat in zeer beperkte mate het geval. In de meeste gevallen was de inmiddels verouderde richtlijn CPR 9.2 of 9.3 voorgeschreven.

Daarop is begin 2010 door overheid en bedrijfsleven de Taskforce Implementatie Buncefieldmaatregelen[1] ingesteld onder voorzitterschap van het toenmalige ministerie van VROM. Deze Taskforce heeft een Plan van Aanpak vastgesteld om de maatregelen uit de PGS 29 bij de bedrijven door te voeren en te borgen in de omgevingsvergunning. In dat Plan van Aanpak is opgenomen dat de VROM-Inspectie de voortgang van de afspraken zal monitoren en de Taskforce daarover zal informeren. De VROM-Inspectie heeft jaarlijks op basis van informatie van het bevoegd gezag voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo bevoegd gezag) een overzicht van de bedrijven en de stand van zaken opgesteld.

1.2 Doel

Tijdens haar afsluitende vergadering in januari 2012 heeft de Taskforce de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) verzocht om de lijst van bedrijven waarop de PGS 29 van toepassing is te completeren en de resultaten van de afspraken uit het Plan van Aanpak in beeld te brengen. In dit landelijk monitoringsonderzoek wordt gerapporteerd over de PGS 29-bedrijven waarvoor een provincie of gemeente het Wabo bevoegd gezag is.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de onderzoeksgroep, de werkwijze en het toetsingskader van het monitoringsonderzoek beschreven. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van de afspraken uit het Plan van Aanpak van de Taskforce gepresenteerd. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de acties van de bedrijven en van het bevoegd gezag. In hoofdstuk 4 wordt de conclusie van het onderzoek getrokken. In bijlage A worden de relevante voorschriften uit de PGS 29 kort toegelicht.

[1] De Taskforce Implementatie Buncefieldmaatregelen bestond uit vertegenwoordigers van het ministerie van VROM (nu I&M), VROM-Inspectie (nu ILT), Arbeidsinspectie (nu I-SZW), NVBR (nu Brandweer Nederland), provincies, VNPI, VOTOB, VNCI en Nove.

2 Aanpak

2.1 Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013. Het bevoegd gezag is in oktober 2012 per brief verzocht om per bedrijf informatie aan te leveren over de gap-analyse, de implementatieplannen en de vergunningsituatie. Bij het bevoegd gezag met veel PGS 29-bedrijven is dit tijdens een gesprek door de ILT nader toegelicht. De informatie is vervolgens verwerkt in een overzicht dat in april 2013 aan ieder bevoegd gezag is voorgelegd voor wederhoor. Bij een aantoonbaar foutieve verwerking van de informatie is dit gecorrigeerd. Ten slotte is de informatie in juni 2013 ook voor wederhoor voorgelegd aan alle betreffende bedrijven. Naar aanleiding van de reacties zijn nog enkele wijzigingen doorgevoerd.

2.2 Onderzoeksgroep

Het bedrijvenbestand van de Taskforce bevatte 202 bedrijven met één of meerdere PGS 29-opslagtanks. Van 40 bedrijven werd door het bevoegd gezag aangegeven dat deze niet tot de onderzoeksgroep behoorden. Daarvoor werden verschillende redenen vermeld: het bedrijf is gestopt, er vindt opslag plaats van product klasse 4 of de tanks waren kleiner dan 150 m^3. Voor 21 bedrijven werd geen nadere reden opgegeven. Deze uitsluitingen door het bevoegd gezag heeft de ILT niet nader beoordeeld.

Daarmee resteren 162 bedrijven in de onderzoeksgroep. Deze bedrijven hebben samen ruim 4500 tanks waarin brandbare vloeistoffen worden opgeslagen. Ongeveer 70% van deze bedrijven valt ook onder de werking van het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo).

2.3 Toetsingskader

De afspraken uit het Plan van Aanpak implementatie Buncefieldmaatregelen en de maatregelen uit de meest actuele PGS 29 richtlijn versie 2008 vormen tezamen het toetsingskader voor dit onderzoek.

<u>Plan van Aanpak</u>
In het Plan van Aanpak zijn de afspraken van de deelnemers aan de Taskforce vastgelegd. Voor de uitvoering van het plan werd uitgegaan van een periode van ongeveer een jaar. Al snel bleek echter dat er aanzienlijk meer tijd nodig was. De termijnen zijn daarop door de Taskforce verlengd en de beoogde afronding werd verschoven naar 1 januari 2012. Het moment van dit onderzoek ligt daarmee ruim een jaar na het verstrijken van de looptijd van het Plan van Aanpak. Daarbij is 1 april 2013 als peildatum gehanteerd.

Als eerste stap dienen de bedrijven een zogenoemde gap-analyse uit te voeren indien ze nog niet beschikken over een vergunning die is gebaseerd op de PGS 29 versie 2008. Daarmee worden verschillen tussen de feitelijke situatie bij het bedrijf en de best beschikbare techniek uit de PGS 29 in beeld gebracht. Vervolgens stellen de bedrijven een implementatieplan op om de tekortkomingen te herstellen. Het implementatieplan bestaat uit de lijst van maatregelen waarbij per maatregel is

aangegeven op welke datum de maatregel wordt uitgevoerd. Tenslotte actualiseert het Wabo bevoegd gezag de vergunning van het bedrijf op basis van de PGS 29 versie 2008 en het implementatieplan.

In het onderzoek is in beeld gebracht:
- het aantal bedrijven dat indien nodig een gap-analyse heeft uitgevoerd;
- het aantal bedrijven dat op basis van een gap-analyse een implementatieplan heeft opgesteld met concrete maatregelen en termijnen;
- het aantal bedrijven waar de omgevingsvergunning is gebaseerd op de PGS 29 versie 2008, de PGS 29 versie 2005, de CPR 9.2 (voor kleine tanks) of CPR 9.3 (voor grote tanks).

Wanneer het bevoegd gezag aangaf dat de stappen niet van toepassing zijn omdat het bedrijf reeds beschikte over een gepubliceerde (ontwerp)vergunning op basis van de PGS 29 versie 2008 is dit door de ILT beoordeeld als een situatie die overeenkomt met de afspraken. De stappen uit het Plan van Aanpak zijn dan namelijk doorlopen als onderdeel van de vergunningprocedure.

Het komt ook voor dat bij een bedrijf meerdere vergunningen van kracht zijn, waardoor bijvoorbeeld op oude tanks de CPR 9.2 van toepassing is en op de nieuwe tanks de PGS 29 versie 2008. Voor de beoordeling van de vergunning is de oudste richtlijn doorslaggevend.

Als het bevoegd gezag vermeldde dat er een gap-analyse of een implementatieplan aanwezig was, is verzocht om toezending van de documenten ter verificatie. Zonder schriftelijk bewijs is de aanwezigheid van gap-analyse of implementatieplan niet overgenomen.

Indien er termijnen in het implementatieplan of in de vergunning zijn opgenomen wordt ervan uitgegaan dat het bevoegd gezag deze termijnen bewaakt en indien nodig handhavend zal optreden.

<u>Maatregelen PGS 29 versie 2008</u>
De gap-analyses en implementatieplannen zijn door de ILT ook inhoudelijk onderzocht. Daarvoor zijn vier onderwerpen uit de PGS 29 geselecteerd die verband hielden met het Buncefield-ongeval. Het betreft voorschriften voor de tankput, de overvulbeveiliging, koel- en blusvoorzieningen en de aanwezigheid van een inspectieprogramma dat bedrijven zelf moeten uitvoeren. Voor negen voorschriften (zie bijlage A) die daarop betrekking hebben is nagegaan hoe vaak door de bedrijven tekortkomingen zijn geconstateerd. Vervolgens is nagegaan of bij een geconstateerde gap ook een concrete maatregel in het implementatieplan was opgenomen om de tekortkoming te herstellen. Tenslotte is gekeken welke termijn in het implementatieplan is opgegeven voor het herstellen van de tekortkoming.

Een maatregel in het implementatieplan is in dit onderzoek gedefinieerd als een concrete maatregel conform de PSG 29 versie 2008. Indien geen maatregel maar bijvoorbeeld een studievoorschrift zonder nadere termijn was opgenomen is dit door de ILT niet als een concrete maatregel beschouwd.

2.4 Relatie landelijk inspectieproject Brzo-bedrijven

Tijdens de looptijd van het onderzoek is onder aansturing van het LAT-RB[2] een landelijk inspectieproject uitgevoerd waarbij een groot aantal Brzo-bedrijven met PGS 29-tanks is geïnspecteerd. Dat project is uitsluitend gericht op de Brzo-bedrijven met PGS 29-tanks. Gezien de raakvlakken en gedeeltelijke overlap van beide trajecten heeft steeds afstemming plaatsgevonden over de planning, de werkzaamheden en de informatievoorziening naar de bedrijven. De resultaten van dat inspectieproject zullen afzonderlijk door LAT-RB worden gerapporteerd.

2.5 Afbakening onderzoek

De cijfers in dit rapport geven de stand van zaken weer bij de bedrijven en het bevoegd gezag per 1 april 2013. Er zijn geen bedrijfsbezoeken uitgevoerd om na te gaan of de informatie die van het bevoegd gezag of de bedrijven is ontvangen juist is.

In het rapport wordt een beeld gegeven van de uitvoering van de stappen uit het Plan van Aanpak dat is vastgesteld door de Taskforce. Dat betekent dat de geactualiseerde vergunningen van de bedrijven niet zijn beoordeeld. Ook de naleving en de actuele veiligheidssituatie bij de bedrijven zijn in dit onderzoek niet beoordeeld. De naleving door de bedrijven is wel onderzocht in het inspectieproject van LAT-RB dat is beschreven in paragraaf 2.4.

[2] LAT-RB: Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven is een programma van de beleidsdepartementen I&M, SZW en V&J, de rijksinspecties en de uitvoerende overheden in samenwerking met het bedrijfsleven om te komen tot een optimale risicobeheersing op het gebied van veiligheid, arbeidsomstandigheden, milieu en water.

3 Resultaten Plan van Aanpak Taskforce

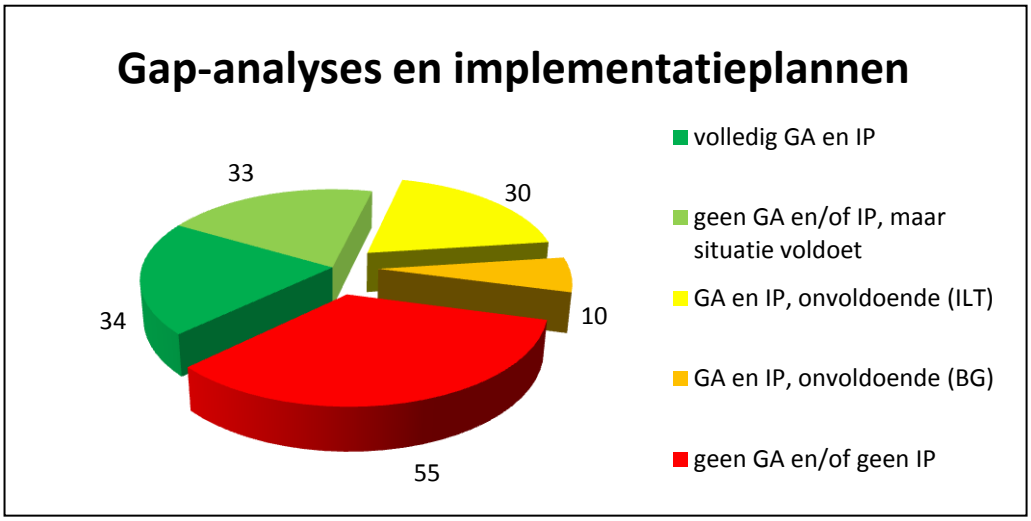
3.1 Bedrijven: afspraken gap-analyse en implementatieplan

Voor de afspraken uit het Plan van Aanpak is gekeken naar het aantal bedrijven waarvan een gap-analyse (GA) en een implementatieplan (IP) beschikbaar was. Als dat ontbrak is beoordeeld of daarvoor door het bevoegd gezag of het bedrijf een reden werd opgegeven.

40% van de 162 bedrijven voldoet aan de afspraken uit het Plan van Aanpak.
- Er zijn 34 bedrijven die een volledige GA hebben uitgevoerd en een volledig en concreet IP hebben opgesteld.
- Er zijn 33 bedrijven zonder GA en/of IP waarbij het bevoegd gezag heeft aangeven dat deze stappen niet van toepassing zijn omdat er sprake is van een recent gepubliceerde (ontwerp)vergunning die is gebaseerd op de PGS 29 versie 2008. Daarvan hebben 18 bedrijven geen GA en hebben 15 bedrijven wel een GA maar geen IP.

25% van de 162 bedrijven heeft wel een GA en een IP opgesteld, maar daarbij is het Wabo bevoegd gezag en/of de ILT van mening dat één of beide documenten onvolledig zijn of onvoldoende concreet.
- Er zijn 10 bedrijven waarbij het Wabo bevoegd gezag het resultaat heeft afgekeurd.
- Er zijn 30 bedrijven waarbij ILT van mening is dat GA en/of IP niet voldoet.

35 % van de 162 bedrijven loopt achter met het uitvoeren van de afspraken.
- Er zijn 55 bedrijven zonder GA en/of IP en waarbij het bevoegd gezag van mening was dat deze opgeleverd moesten worden. In enkele gevallen beschikte het bedrijf desondanks over een vergunning op basis van PGS 29 versie 2008. Daarvan hebben 25 bedrijven geen GA en hebben 30 bedrijven wel een GA, maar is geen IP beschikbaar.

Figuur 1: aantal bedrijven dat beschikt over een gap-analyse en implementatieplan.

In enkele gevallen heeft het bevoegd gezag ambtshalve voorschriften in de vergunning opgenomen om het bedrijf te verplichten een GA of IP op te stellen.

De cijfers voor de Brzo-bedrijven zijn vrijwel gelijk aan de cijfers voor bedrijven die niet onder het Brzo vallen. Van de Brzo-bedrijven voldoet 40% aan het Plan van Aanpak, bij 30% is het GA of IP onvolledig of onvoldoende concreet en bij 30% is een achterstand geconstateerd.

3.2 Inhoudelijke beschouwing gap-analyse en implementatieplan

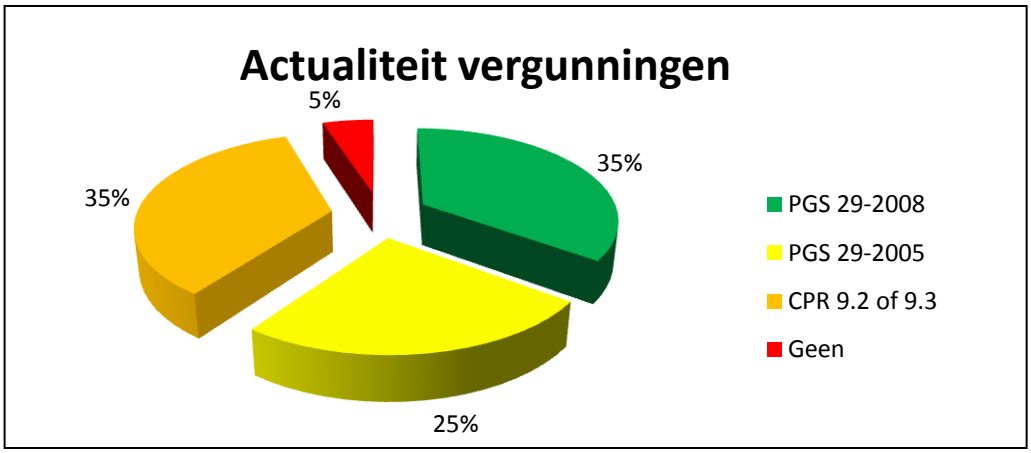
De ILT heeft in de gap-analyses en de implementatieplannen van de bedrijven vier onderwerpen uit de PGS 29 nader bekeken. Het betreft voorschriften voor de tankput, de overvulbeveiliging, de blus- en koelvoorzieningen en het inspectieprogramma dat de bedrijven zelf moeten uitvoeren (bijlage A).

Uit de inhoudelijke beschouwing van 118 uitgevoerde gap-analyses blijkt dat door de bedrijven zelf in ca. 35% van de analyses tekorten zijn geconstateerd bij de tankput en in ca. 40% van de analyses bij de overvulbeveiliging. Bij ca. 10% van de analyses zijn tekorten geconstateerd bij de koel- en blusvoorzieningen en bij ruim 25% van de analyses bij de inspectieprogramma's.

De termijnen die worden gehanteerd in de implementatieplannen variëren per maatregel en per bedrijf. Voor het verbeteren van de hoogte van de putdijken wordt bijvoorbeeld een termijn gehanteerd van 5 tot 8 maanden maar ook van meer dan 24 maanden. Deze grote range is eveneens aangetroffen bij het verbeteren van de hoogniveau-alarmering, het verbeteren van de opvangcapaciteit van de tankput of het aanbrengen van de overvulbeveiliging.

3.3 Wabo bevoegd gezag: afspraken vergunningen

Als laatste stap uit het Plan van Aanpak actualiseert het bevoegd gezag de omgevingsvergunning van de bedrijven op basis van de PGS 29 versie 2008. Uit de ontvangen informatie blijkt dat 35% van de bedrijven een vergunning heeft die voor alle tanks is geactualiseerd op basis van de meest recente PGS 29 versie 2008. Voor 25% van de bedrijven is de PGS 29 versie 2005 voorgeschreven en voor 35% is in de vergunning de CPR 9.2 of 9.3 voorgeschreven. In 5% van de gevallen was geen richtlijn voor tankopslag in de vergunning opgenomen.

Figuur 2: percentage vergunningen waarin de betreffende richtlijn is opgenomen.

4 Conclusie

De ILT concludeert dat de afspraken uit het Plan van Aanpak van de Taskforce Implementatie Buncefieldmaatregelen niet hebben geleid tot het volledig doorvoeren en borgen van de maatregelen uit de PGS 29. Meer dan de helft van de 162 bedrijven moet de afspraken nog nakomen en twee derde van de vergunningen moet nog door het Wabo bevoegd gezag worden geactualiseerd.

Deze conclusie is gebaseerd op de volgende resultaten van het onderzoek:

- Ruim een jaar na het verstrijken van de looptijd van het Plan van Aanpak heeft 40% van de 162 bedrijven voldaan aan de afspraken om waar nodig een gap-analyse uit te voeren en een concreet implementatieplan op te stellen. Bij de overige 60% is deze planning niet gehaald. Daar is het implementatieplan onvolledig of onvoldoende concreet (25% van de bedrijven) of is geen gap-analyse en/of geen implementatieplan opgesteld (35% van de bedrijven).

- Bij 35% van de 162 bedrijven is de vergunning geactualiseerd op basis van de meest recente PGS 29 versie 2008. Bij 25% van de bedrijven is de vergunning gebaseerd op de PGS 29 versie 2005 en bij 35% van bedrijven op de voorloper van de PGS 29, de CPR 9.2 of de CPR 9.3. Bij 5% van de bedrijven is door het bevoegd gezag geen richtlijn voor tankopslag in de vergunning opgenomen.

Bijlage A. Voorschriften PGS 29

Voor de inhoudelijke beoordeling van de gap-analyses en de implementatieplannen zijn negen voorschriften uit de PGS 29 geselecteerd die een beeld geven van de voorschriften voor de productopvang, de overvulbeveiliging, de blus- en koelvoorzieningen op de tanks en de aanwezigheid van een inspectieprogramma. De keuze voor deze voorschriften is gebaseerd op een eerdere selectie van Buncefield-relevante voorschriften die in juli 2011 is gemaakt door een landelijke werkgroep.

Het betreft de volgende negen voorschriften waarbij de nummering wordt gehanteerd van de artikelen uit de PGS 29 versie 2008.

5.3: Opvangcapaciteit van de tankput

38: De hoogte van de putdijk

87a: Hoogniveau-alarm van tanks

87b: Overvulbeveiliging van tanks

155: Stationaire blusvoorziening voor tanks met een vast dak

158: Stationaire blusinstallatie voor tanks met extern drijvend dak

177: Stationaire koelvoorziening tegen opwarming door een externe brand

187: Aanwezigheid van een branddetectiesysteem

248: Inspectieprogramma

Dit is een uitgave van:

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag
T 088 489 00 00
www.ilent.nl
twitter: @inspectieLenT

Juli 2013

Bijlage bij ILT-rapport 'Opslag brandbare vloeistoffen in bovengrondse tanks' d.d. 19 juli 2013.

De tabellen geven een overzicht van de gap-analyses (GA), implementatieplannen (IP) en de vergunning per bedrijf met het bijbehorende Wabo bevoegd gezag (BG).

Tabel 1: Het bedrijf heeft voldaan aan de afspraken (67 bedrijven):

- het bedrijf heeft een GA en een volledig en concreet IP opgesteld;
- het bedrijf heeft een GA opgesteld maar geen IP, omdat er geen gaps zijn geconstateerd;
- het bedrijf heeft geen GA en geen IP opgesteld. Het BG geeft aan dat dit niet van toepassing is omdat PGS 29 versie 2008 recent in de vergunning is opgenomen;
- het bedrijf heeft geen GA en geen IP opgesteld, maar er loopt wel een vergunningprocedure en voor de peildatum van 1 april 2013 is een ontwerpbeschikking gepubliceerd.

Tabel 2: Het bedrijf heeft niet volledig voldaan aan de afspraken (40 bedrijven):

- het bedrijf heeft wel een GA en/of een IP opgesteld, maar het BG en/of de ILT is van mening is dat één of beide documenten onvolledig of onvoldoende concreet zijn.

Tabel 3: Het bedrijf heeft niet voldaan aan de afspraken (55 bedrijven):

- het bedrijf heeft geen GA en/of IP opgesteld en het BG heeft hier wel om verzocht of de vergunning is niet gebaseerd op de PGS 29 versie 2008.

In de kolommen is achtereenvolgens weergegeven:

- De naam van het bedrijf
- Het adres van het bedrijf
- Bedrijf valt onder de werking van het Brzo: het moet een Preventiebeleid zware ongevallen hebben (Pbzo; lichte categorie) of ook een Veiligheidsrapport opstellen (VR; zware categorie)
- Het Wabo bevoegd gezag (BG): provincie (P) of gemeente (G)
- De richtlijn(en) die in de vergunning is (zijn) opgenomen:
    - CPR 9.2 of 9.3
    - PGS 29 versie 2005
    - PGS 29 versie 2008
- De aanwezigheid van een gap-analyse (GA)
- De aanwezigheid van een implementatieplan (IP)
- Een toelichting

Tabel 1: Het bedrijf heeft op 1 april 2013 voldaan aan de afspraken (67)

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Abengoa Bioenergy Netherlands BV	Merwedeweg 10, 3198 LH, ROTTERDAM	pbzo	P: Zuid-Holland		x		ja	nee	geen gaps
Argos Storage BV	Gelderlantlaan 9, 3526 KZ, UTRECHT	pbzo	G: Utrecht	x			ja	ja	
Argos Storage BV	Centraleweg 42, 4931 NB, GEERTRUIDENBERG	vr	P: Noord-Brabant			x	ja	ja	
Argos Storage BV	Admiraal de Ruyterstraat 33, 3115 HA, SCHIEDAM	pbzo	G: Schiedam			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
Argos Storage BV	Aardoliestraat 5, 7553 GT, HENGELO	vr	B: Hengelo	x		x; proc	ja	nee	procedure; ontwerpbeschikking PGS 29-2008
Argos Storage BV	Grebbedijk 19 -21, 6702 DS, WAGENINGEN	pbzo	G: Wageningen			x	ja	nee*	*onderdeel van vergunning
BASF Nederland BV	Innovatielaan 1, 8466 SN, SKARSTERLAN	vr	P: Friesland			x	ja	nee	geen gaps
BioPetrol Rotterdam BV Botlek	Welplaatweg 108, 3197 KS, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland		x		ja	ja	vergunning 2012 met voorschrift GA
Botlek Tank Terminal BV	Montrealweg 151, 3197 KH, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
BP Raffinaderij Rotterdam BV	d'Arcyweg 76, 3198 NA, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland	x			ja	ja	
BP Raffinaderij Rotterdam BV (Pernis)	Petroleumweg 30, 3196 KD, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	
Bunkerservice Harlingen (Lauwersoog)	Haven 47, 9976 VN, DE MARNE		G: De Marne			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
Bunkerservice Harlingen (Eemshaven)	Borkumweg 25, 9979 XJ, EEMSMOND		G: Eemsmond			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
Cabot	Botlekstraat 2, 3197 KA, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland		x		ja	nee	geen gaps
Caldic Chemie Productie	Schansdijk 1, 4761 RH, MOERDIJK		P: Noord-Brabant			x	ja	ja	opslag PGS 29 wordt beëindigd
Calpam SMD Handel & Distributie BV	Handelskade 3, 4205 AC, GORINCHEM	pbzo	G: Gorinchem		x		ja	ja	
Cargill	Lelyweg 29 -31, 4612 PS, BERGEN OP ZOOM		P: Noord-Brabant			x	ja	nee	geen gaps
Cargill Sas van Gent	Nijverheidsstraat 1, 4551 LA, TERNEUZEN	pbzo	P: Zeeland			x	ja	ja	

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Chemtura Netherlands BV	Ankerweg 18, 1041 AT, AMSTERDAM	vr	P: Noord-Holland		x	x **	ja	ja	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Coatex Netherlands BV	Middenweg 47 A, 4782 PM, MOERDIJK	pbzo	P: Noord-Brabant		x		ja	nee	geen gaps
DSM Advanced Polyesters	Eerste Bokslootweg 17, 7821 AT, EMMEN		P: Drenthe			x	ja	ja	
DSM NeoResins BV	Slachthuisweg 30, 3151 XN, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	ja	vergunning 2012 met voorschrift voor IP
E.ON Blekerhof	2e Blekerhof 9, 3011 CK, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland		x		ja	nee	geen gaps
E.ON Maasvlakte	Coloradoweg 10, 3199 LA, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	
Emerald Kalama Chemical BV	Montrealweg 15, H-nr 4322, 3197 KH, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	ja	
Erca Emery Surfactant BV	Westelijke Randweg 0, 4791 RT, MOERDIJK		P: Noord-Brabant			x	nee*	nee*	*nieuwe tanks conform PGS 29-2008
Euro Tank Terminal BV	Moezelweg 151, 3198 LS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	nee	geen gaps
GDF Suez Energie Nederland NV (vh Electrabel Maasvlakte)	Missouriweg 69, 3199 LB, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland		x		ja	nee	geen gaps
Gulf Oil Nederland BV	Ambachtsweg 31, 1785 AJ, DEN HELDER	pbzo	G: Den Helder		x		ja	nee	geen gaps
Haan Oliestorage	Wieldrechtseweg 35, 3316 BG, DORDRECHT	vr	G: Dordrecht				ja	ja	
Handelsmaatschappij Oliko	Kanaalstraat 335, 7547 AT, ENSCHEDE	pbzo	G: Enschede	x			ja	ja	
Huntsman Holland BV	Merseyweg 10, 3197 KG, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland			x	ja	nee*	*onderdeel van vergunning
Hydrocarbon Hotel	Oceanenweg 22, 1047 BB, AMSTERDAM	vr	P: Noord-Holland			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
IFF Nederland BV	Zevenheuvelenweg 60, 5048 AN, TILBURG	vr	P: Noord-Brabant			x	ja	ja	
INEOS Styrenics Netherlands BV	Lijndonk 25, 4825 BG, BREDA	vr	P: Noord-Brabant	x			ja	ja	
JPB	Oosterhorn 12 w, 9936 HD, DELFZIJL		P: Groningen			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
JPB logistics BV	Warvenweg 20 -22, 9936 TG, DELFZIJL	vr	P: Groningen			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
Lucite International Holland BV	Merseyweg 16, 3197 KG, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland	x			ja	ja	
Lyondell Chemie Nederland BV	Australieweg 7, 3199 KB, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Momentive Specialty Chemicals BV	Vondelingenweg 601, 3196 KK, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland			x	ja	ja	
Neste Oil Netherlands BV	Antarcticaweg 185, 3199 KA, ROTTERDAM	vr	G: Rotterdam		x	x; proc	nee	nee	procedure; ontwerpbeschikking PGS 29-2008
Noord Nederlandse Tankopslag (vh Ucon)	Einsteinstraat 15, 8606 JR, SNEEK	pbzo	G: Sudwest Fryslan			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
North Refinery	Oosterwierum 25, 9936 HJ, DELFZIJL	pbzo	P: Groningen			x	ja	ja	
Nuon Power Generation BV	Petroleumhaven 1, 1041 AB, AMSTERDAM		P: Noord-Holland			x **	ja	ja	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Nyrstar Budel BV	Hoofdstraat 1, 6024 AA, CRANENDONCK	vr	P: Noord-Brabant			x	ja	ja	
Oiltanking Terneuzen BV	Elementenweg 1, 4542 SM, TERNEUZEN	vr	P: Zeeland			x	nee	nee	geen gaps
Oilwas Terminal Cuijk (OWTC)	Lange Linden 24, 5433 NC, CUIJK	pbzo	G: Cuijk			x	ja	nee	geen gaps
Oliecentrale Nederland Zuid	Veemarktkade 12, 5222 AE, S HERTOGENBOSCH	pbzo	G: Den Bosch			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
Oxea Nederland BV	Hornweg 10, 1045 AR, AMSTERDAM		P: Noord-Holland			x	ja	ja	
Rendac	Kanaaldijk Noord 20-21, 5691 NM, SON EN BREUGEL		P: Noord-Brabant			x	nee*	nee*	*nieuwe tanks conform PGS 29-2008
Rubis Terminal BV	Welplaatweg 26, 3197 KS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	nee	geen gaps
Sakko-OBOT BV	Van Konijnenburgweg 40, 4612 PL, BERGEN OP ZOOM	pbzo	G: Bergen op Zoom			x	ja	nee*	* deels in brandveiligheidsplan
Sargeant Terminals BV	Botlekstraat 15, 3197 KA, ROTTERDAM	vr	G: Rotterdam			x; proc	nee	nee	procedure; intrekking vergunning voor PGS 29
SC Johnson Europlant BV	Groot Mijdrechtstraat 81, 3641 RV, DE RONDE VENEN	vr	P: Utrecht			x	ja	ja	
Selco BV	Jellinghausstraat 22, 5048 AZ, TILBURG		G: Tilburg			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
Shell Nederland Chemie BV (Moerdijk)	Chemieweg 25, 4782 SJ, MOERDIJK	vr	P: Noord-Brabant		x		ja	ja	
Shell Nederland Raffinaderij BV (vh SNC)	Vondelingenweg 601, 3196 KK, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	ja	
Shell Nederland Verkoopmaatschappij	Propaanweg 18, 3196 KH, ROTTERDAM	pbzo	G: Rotterdam			x	ja	ja	
Standic BV	Wieldrechtseweg 48, 3316 BG, DORDRECHT	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	ja	
TPT Holding BV	Finlandweg 21, 4538 BL, TERNEUZEN		G: Terneuzen			x	ja	ja	

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
VESTA Terminals Flushing BV	Oosterhavenweg 14, 4382 NL, VLISSINGEN	vr	P: Zeeland			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing
Vopak Eemshaven	Ranzelgatweg 2, 9979 XE, EEMSHAVEN	vr	P: Groningen			x	nee*	nee*	*nieuwe terminal conform PGS 29-2008
Vopak Terminal Botlek Noord BV	Welplaatweg 110, 3197 KS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x	x		ja	ja	
Vopak Terminal Europoort BV	Moezelweg 75, 3198 LS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x	x		ja	ja	
Vopak Terminal Laurenshaven BV	Montrealweg 25, 3197 KH, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	
Wubben Oliebewerking BV	Oostelijke Havendijk 13 A, 4704 AD, ROOSENDAAL		P: Noord-Brabant	x			ja	ja	bedrijf stopt opslag PGS 29
Wilmar Oleochemicals	Merseyweg 10, 3197 KG, ROTTERDAM	vr	G: Rotterdam			x	nee	nee	BG: GA/IP niet van toepassing

Tabel 2: Het bedrijf heeft op 1 april 2013 niet volledig voldaan aan de afspraken (40)

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Amsteldijk BV (splitsing in Rütgers Resins - Koppers Netherlands BV)	Amsteldijk-Noord 35, 1422 XX, UITHOORN	vr	P: Noord-Holland		x	x **	ja	ja	ILT onvolledig IP; **voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Argos Terminal BV (vh Dutch Biodiesel)	Petroleumweg 56, 3196 KD, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	ja	ILT onvolledig IP
Argos Tankopslag Roermond	Schipperswal 31, 6041 TC, ROERMOND	vr	B: Roermond	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Ashland Industries Nederland BV	Noordweg 9, 3336 LH, ZWIJNDRECHT		P: Zuid-Holland	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
ATM Moerdijk	Vlasweg 12, 4782 PW, MOERDIJK		P: Noord-Brabant		x		ja	ja	ILT onvolledig IP
BP Europe SE (Amsterdam Terminal)	Hornweg 10, 1045 AR, AMSTERDAM		P: Noord-Holland	x		x **	ja	ja*	*BG onvolledig IP; **voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Croda Uniqema	Buurtje 1, 2802 BE, GOUDA		P: Zuid-Holland			x	ja	ja*	*BG onvolledig IP
Delamine BV	Oosterhorn 8, 9936 HD, DELFZIJL	vr	P: Groningen	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Den Hartogh	Middenweg 30, 4782 PM, MOERDIJK	vr	G: Moerdijk	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Dow Benelux	Herbert H. Dowweg 5, 4542 NM, TERNEUZEN	vr	P: Zeeland			x; proc	ja	ja*	*bedrijf heeft IP ingetrokken: ontwerpbeschikking PGS 29-2008

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Esso Nederland BV (Raffinaderij Rotterdam)	Botlekweg 121, 3197 KA, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x		x	ja	ja*	*BG onvolledig IP
Exxonmobil Chemical Holland BV Rap	Botlekweg 121, H-nr 4060, 3197 KA, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x		x	ja	ja*	*BG onvolledig IP
ExxonMobil Chemical Holland BV Rpp	Welplaatweg 2, 3197 KS, ROTTERDAM	pbzo	P: Zuid-Holland	x			ja	ja*	*BG onvolledig IP
Exxonmobil Chemical Holland BV Rop	Merwedeweg 21, 3198 LH, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Greif Netherlands BV	Bergseweg 6, 3633 AK, LOENEN		G: Stichtse Vecht		x		ja	ja	ILT onvolledig IP
ICL IP	Frankrijkweg 6, 4538 BJ, TERNEUZEN	vr	P: Zeeland			x	ja	ja	ILT onvolledig IP
Kemira Rotterdam BV (Botlek)	Botlekweg 175, 3197 KA, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
KLM Engineering and Maintenance	P. Guilonardweg, 1117 EE, HAARLEMMERMEER	vr	P: Noord-Holland	x			ja	ja*	*BG onvolledig IP
Koppers Nederland BV	Petroleumhavenweg 20, 1041 AC, AMSTERDAM		G: Amsterdam	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Lyondell Chemie Nederland BV	Theemsweg 14, 3197 KM, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Maasvlakte Olie Terminal NV	Maasvlakteweg 975, 3199 LZ, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x	x		ja	ja*	*BG onvolledig IP
Marees en Kistenmaker	Havenweg 14, 1767 EC, NIEDORP		G: Hollands Kroon	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Noord-Europees Wijnopslagbedrijf BV (NWB)	Moezelhavenweg 10, 1043 AM, AMSTERDAM	pbzo	G: Amsterdam				ja	ja	ILT onvolledig IP
NV Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij	Manegeweg 9, 5916 NB, VENLO	vr	P: Limburg			x	ja	ja	ILT onvolledig IP; wordt in ontwerp-beschikking meegenomen
Odfjell Terminals Rotterdam BV	Oude Maasweg 6, 3197 KJ, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Oiltanking Amsterdam	Heining 100, 1047 AH, AMSTERDAM	vr	P: Noord-Holland	x	x	x **	ja	ja	ILT onvolledig IP; **voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
SABIC Innovative Plastics BV	Plasticslaan 1, 4612 PX, BERGEN OP ZOOM	vr	P: Noord-Brabant	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Service Terminal Rotterdam (Burando)	Torontostraat 20, 3197 KN, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Sonneborn Refined Products BV	Mainhavenweg 6, 1043 AL, AMSTERDAM	vr	P: Noord-Holland		x	x **	ja*	ja*	*BG onvolledig GA en IP; **voorschrift bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Shell Europoort	Rijndwarsweg 21, 3198 LK, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Shell Nederland Raffinaderij BV (Pernis)	Vondelingenweg 601, 3196 KK, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	ja	ILT onvolledig IP

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
TEAM Terminal BV	Rijndwarsweg 3, 3198 LK, Europoort ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	ja*	*BG onvolledig IP aug 2010
Teijin Aramid BV	Oosterhorn 4, 9936 HD, DELFZIJL	vr	P: Groningen		x		ja	ja	ILT onvolledig IP
Univar	Noordweg 3, 3336 LH, ZWIJNDRECHT	vr	G: Zwijndrecht		x		ja	ja	ILT onvolledig IP
Van Gansewinkel Ccd Moerdijk	Middenweg 24, 4782 PM, MOERDIJK		P: Noord-Brabant	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Vollenhoven Olie BV	Goirkekanaaldijk 221, 5048 AA, TILBURG	pbzo	G: Tilburg	x			ja	ja	ILT onvolledig IP
Vopak Terminal Botlek BV (Zuid)	Welplaatweg 115, 3197 KS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x	x		ja	ja	ILT onvolledig IP
Vopak Terminal Chemiehaven BV	Chemiestraat 10, 3197 KB, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x	x		ja	ja	ILT onvolledig IP
Vopak Terminal TTr BV	Torontostraat 19, 3197 KN, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland			x	ja	ja	ILT onvolledig IP
Zeeland Refinery NV (vh Total Raffinaderij Nederland)	Luxemburgweg 1, 4455 TM, NIEUWDORP	vr	P: Zeeland		x		ja	ja	ILT onvolledig IP

Tabel 3: Het bedrijf heeft op 1 april 2013 niet aan de afspraken voldaan (55)

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Aardolie Opslag Groningen BV	Van der Hoopstraat 15, 9716 JL, GRONINGEN	pbzo	G: Groningen	x			ja	nee	
Aircraft Fuel Supply BV	Oude Vijfhuizerweg 6, 1118 LV, HAARLEMMERMEER	vr	P: Noord-Holland	x		x **	ja	**	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Akzo Nobel Chemicals BV	Oosterhorn 4, 9936 HD, DELFZIJL		P: Groningen			x	ja	nee	gaps geconstateerd
Akzo Nobel Functional Chemicals	Lispinweg 6, 6075 CE, ROERDALEN	vr	G: Roerdalen				nee	nee	
Akzo Nobel Industrial Chemicals BV Europoort (vh Dynea Resins)	Merwedeweg 21, 3198 LH, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland	x			ja	nee*	*opslag PGS 29 wordt per 1 jan 2014 beëindigd
Argos Storage BV	Katwolderweg 10, 8041 AD, ZWOLLE	vr	G: Zwolle		x		ja	nee	
AVR Afvalverwerking BV	Professor Gerbrandyweg 10, 3197 KK, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland	x			nee	nee	
AVR Industrial Waste BV locatie OVA	Jan van Riebeeckhavenweg 1 -3, 1041 AD, AMSTERDAM	pbzo	P: Noord-Holland		x		nee	nee	

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Bio-Methanol Chemie Nederland BV	Oosterhorn 10, 9936 HD, DELFZIJL	vr	P: Groningen		x		ja	nee	
Caldic Chemie BV	Merwedeweg 20, 3198 LH, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland		x		nee	nee	vergunning 2012 met voorschrift voor GA
Campina Holland Cheese BV	Hoogeindsestraat 31, 5447 PE, BOXMEER		P: Noord-Brabant		x		ja	nee	situatie wijkt af van PGS 29
CHEMELOT ACN-complex	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg		x		nee	nee	
CHEMELOT EPT	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg		x		nee	nee	
CHEMELOT SMA	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg		x		nee	nee	
CHEMELOT LDPEF-2 DEX	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg	x			nee	nee	
CHEMELOT LOGISTIEK (haven Stein)	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg	x			nee	nee	
CHEMELOT LOGISTIEK (TP 2 t/m 6)	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg	x			nee	nee	
CHEMELOT CAPROLACTAM	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg				nee	nee	
CHEMELOT HDPE (LD 3 en 4)	Koestraat 1, 6167 RA, SITTARD-GELEEN		P: Limburg				nee	nee	
C.I.V. Texel	Haven 15, 1792 AE, TEXEL	pbzo	P: Noord-Holland		x	x **	ja	**	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
CZAV	Oostelijke Kanaalweg 5, 4424 NC, KAPELLE		G: Kapelle		x		ja	nee	
Den Hartog BV	Wilgenweg 4, 2964 AM, LIESVELD	pbzo	G: Molenwaard		x		ja	nee	
DSM Resins	Nieuw Amsterdamseweg 31, 7764 AN, EMMEN		P: Drenthe		x		ja	nee	
Du Pont de Nemours Nederland BV	Baanhoekweg 22, 3313 LA, DORDRECHT	vr	P: Zuid-Holland				nee	nee	opslag methanol en formaldehyde
Eastman Chemical	Herculesweg 35, 4338 PL, MIDDELBURG	vr	P: Zeeland	x	x		ja	nee	
E.ON RoCa	Capelseweg 400, 3068 AX, ROTTERDAM		P: Zuid-Holland				nee	nee	
Elektrawinds Greenfuel BV	Oostkade 4, 4541 HH, SLUISKIL	pbzo	P: Zeeland		x		nee	nee	
Eurotank Amsterdam	Jan van Riebeeckhavenweg 9, 1041 AD, AMSTERDAM		P: Noord-Holland			x **	ja	**	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Finco Terminal Amsterdam BV	Petroleumhavenweg 42, 1041 AC, AMSTERDAM	vr	G: Amsterdam	x			ja	nee	

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Givaudan	Huizerstraatweg 28, 1411 GP, NAARDEN	pbzo	P: Noord-Holland	x		x **	nee	**	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Gulf Oil Nederland BV	Koperweg 16, 9936 BS, DELFZIJL	pbzo	G: Delfzijl	x			nee	nee	
Gulf Oil Nederland BV Depot Nigtevegt	Kanaaldijk Oost 11, 1393 PA, STICHTSE VECHT	vr	G: Stichtse Vecht	x			ja	nee	
Indorama Holdings Rotterdam BV	Markweg 201, 3198 NB, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland		x		ja	nee	vergunning 2012 met voorschrift voor IP
Kuwait Petroleum Europoort BV	Moezelweg 255, 3198 LS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	nee	vergunning 2012 met voorschrift voor IP
LBC Rotterdam BV	Oude Maasweg 4, 3197 KJ, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	nee	vergunning 2012 met voorschrift voor IP
Maatschap Europoort Terminal	Moezelweg 101, 3198 LS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	nee	vergunning 2012 met voorschrift voor IP
Main BV	Petroleumhavenweg 48, 1041 AC, AMSTERDAM	vr	P: Noord-Holland		x	x	nee	nee	
Nuon Power Generation Kanaleneiland BV	Kanaalweg 60 a, 3527 KX, UTRECHT		P: Utrecht			x	ja	nee	gaps geconstateerd
Nuon Power Generation Nieuwegein BV	Doorslag 3, 3435 DG, NIEUWEGEIN		P: Utrecht			x	ja	nee	gaps geconstateerd
Nuplex Resins BV	Synthesebaan 1, 4612 RB, BERGEN OP ZOOM	vr	P: Noord-Brabant	x			ja	nee	
NuStar Terminals	Sextantweg 10 -12, 1042 AH, AMSTERDAM	vr	P: Noord-Holland		x	x **	ja	**	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Oliehandel Joontjes BV	Pieter Mastebroekweg 20, 7942 JZ, MEPPEL	pbzo	G: Meppel	x			ja	nee	
Oliehandel Klaas de Boer	Korte Lijnbaan 9 -11, 8861 NS, HARLINGEN		P: Friesland		x		nee	nee	
PPG Coatings	Papesteeg 95, 4006 WC, TIEL		P: Gelderland	x			nee	nee	
Salland Olie Zuiderzeehaven	Genuakade 4, 8263 CG, KAMPEN		G: Kampen		x		nee	nee	
Schouten Olie BV	Gnephoek 4, 2401 LP, ALPHEN AAN DEN RIJN	pbzo	G: Alphen a/d Rijn	x			ja	nee	
Shell Nederland Verkoopmaatschappij	Driepoortenweg 50-52, 6827 BR, ARNHEM	vr	G: Arnhem	x	x		nee	nee	
Shin-Etsu PVC BV locatie Botlek	Welplaatweg 12, 3197 KS, ROTTERDAM	vr	P: Zuid-Holland	x			ja	nee	vergunning 2012 met voorschrift voor IP
Simadan (Greenmills)	Kretaweg 2, 1044 AS, AMSTERDAM	pbzo	P: Noord-Holland		x		nee	nee	
Synbra Technology BV	Zeedijk 25, 4871 NM, ETTEN-LEUR	vr	P: Noord-Brabant		x		ja	nee	

Naam bedrijf	Adres bedrijf	Brzo	Wabo bevoegd gezag	CPR 9 2 of 3	PGS 29 2005	PGS 29 2008	GA	IP	Toelichting
Tata Steel	Wenckebachstraat 1, 1951 JZ, VELSEN	vr	P: Noord-Holland		x	x **	ja	**	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Verolma Beheer	Ankerkade 10, 6222 NM, MAASTRICHT	pbzo	G: Maastricht	x			nee	nee	
Vopak Terminal Westpoort (Afrikahaven)	Westpoortweg 480, 1047 HB, AMSTERDAM	vr	P: Noord-Holland		x	x **	ja	**	**voorschrift: bedrijf cf goedgekeurd PvA in werking
Wubben Handelsmaatschappij BV	Nijverheidsweg 9-11, 6662 NG, OVERBETUWE		P: Gelderland		x		nee	nee	
Waterbedrijf Evides	Berenplaat 10, 3207 LB, SPIJKENISSE		G: Spijkenisse				nee	nee	

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Stand van zaken voortgang borging en naleving PGS 15 – Update 2014

Datum	9 mei 2014
Status	Definitief

Aanleiding

De Inspectie Leefomgeving en Transport onderzoekt sinds 2010 jaarlijks de borging en naleving van de brandveiligheidseisen voor opslaglocaties met meer dan 10 ton verpakte gevaarlijke stoffen en het hoogste beschermingsniveau 1 (BN1). Voor deze opslaglocaties dient de omgevingsvergunning te verwijzen naar de best beschikbare technieken, zoals omschreven in de richtlijn PGS 15[1]. Deze rapportage is de vierde achtereenvolgende rapportage over dit onderwerp.

De bijlage geeft inzicht in de voortgang van de borging en naleving per 8 mei 2014. Daarmee is dit een actualisering van de rapportage "Stand van zaken naleving brandveiligheidseisen bij opslag van gevaarlijke stoffen" van 15 mei 2013, die door de Staatssecretaris van I&M is aangeboden aan de Tweede Kamer (TK 2012-2013, 26 956, nr. 157).

[1] voor dit onderzoek is voor een actuele Omgevingsvergunning de minimale eis: PGS 15: 2005 inclusief erratum 11 december 2008

1 Het onderzoek

1.1 PGS 15 hoofdstuk 4

In Nederland beschikken circa 350 bedrijven over een opslag van meer dan 10 ton verpakte gevaarlijke stoffen. Voor dergelijke opslaglocaties beschrijft de PGS 15 de stand der techniek op het gebied van de brandveiligheidseisen. In de opslagruimten met het hoogste beschermingsniveau BN1 is in verreweg de meeste gevallen in de vergunning een stationaire brandbeveiligingsinstallatie voorgeschreven. De eisen waaraan deze brandbeveiligingsinstallatie dient te voldoen worden door het bedrijf in overleg met het Wabo bevoegd gezag vastgelegd in het uitgangspuntendocument (UPD). Dit document beschrijft het ontwerp en/of de goede werking voor die installatie op die locatie en dient goedgekeurd te worden door het Wabo bevoegd gezag (gemeente of provincie). Periodiek (meestal jaarlijks) keurt een geaccrediteerde inspectie-instelling de brandbeveiligingsinstallatie tegen de in het UPD vastgelegde eisen (zie hoofdstuk 4.8 van PGS 15). Deze keuring dient dan een goedkeurend inspectierapport (IR) op te leveren.
De ILT beschouwt een casus als afgerond wanneer voor het opslagbedrijf een actuele omgevingsvergunning, een goedgekeurd UPD en tenslotte een recent en goedkeurend IR beschikbaar zijn.

1.2 De bedrijven

Van de totaal 350 bedrijven is het aantal waarbij de vergunning of de naleving niet op orde was in de loop der jaren steeds kleiner geworden: in 2010 had 58% van bedrijven de borging en naleving niet op orde; vier jaar later, in 2014, is dit afgenomen tot 11%. Dat wil zeggen dat bij deze bedrijven de omgevingsvergunning was geactualiseerd, er een uitgangspuntendocument was en een actueel en goedkeurend IR kon worden overlegd.

1.3 Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode november 2013 – 2 mei 2014.
De ILT heeft in november / december 2013 in totaal 62 bedrijven geïnformeerd dat een (vervolg)onderzoek ging lopen en heeft verzocht recente informatie over de voortgang aan de ILT aan te bieden.
Op 25 april 2013 beschikten 32 bedrijven over een IR met een ja en een nee-conclusie. Over deze 32 bedrijven wordt door de LT in een separaat rapport gerapporteerd over naleving. Van deze 32 bedrijven hebben inmiddels 14 bedrijven een goedkeurend IR overlegd en zijn 18 situaties nog in onderzoek bij de ILT.
De andere 30 bedrijven maken voor borging en naleving onderdeel uit van deze rapportage.
Waar nodig heeft de ILT overleg gevoerd met bedrijf, bevoegd gezag en/of inspectie-instelling over de voortgang. Ten slotte is in april 2014 de voorlopige stand van zaken in een hoor- en wederhoortraject aan de bedrijven (en in voorkomende gevallen aan het bevoegd gezag) voorgelegd.

2 Conclusies

Sinds de start (2010) van het onderzoek is het naleefpercentage van het totaal aantal onderzochte bedrijven gestegen van 42% in 2010 via 57% in 2011, 64% in 2012, 80% in 2013 tot 89% in 2014. Deze 89% is inclusief 14 situaties die separaat onderzocht en afgerond zijn.

Om uiteenlopende redenen lukt het een aantal van deze bedrijven niet om op adequaat niveau te komen: een actuele vergunning voor PGS 15 BN1, een goedgekeurd UPD en een recent IR.
Dit kan liggen aan:

- de bedrijven zelf (afwachtende houding, niet pro-actief handelen),
- de adviseurs van de bedrijven die verkeerde of tegengestelde adviezen geven,
- de ingewikkelde materie die het betreft voor deze bedrijven,
- lange besluitvormingsprocessen bij het bevoegd gezag,
- onduidelijke of onjuiste werkwijze van de inspectie-instellingen.

In de nog niet afgeronde casussen spelen een of meer van deze factoren een rol.

Voor de 30 bedrijven is de situatie als volgt:
Borging en naleving

- 10 bedrijven van de 30 zijn op dit moment adequaat voor borging en naleving.
    - Voor 2 van deze bedrijven is geen omgevingsvergunning meer van kracht die PGS 15 BN1 voorschrijft.

Voor de overige 20 bedrijven is de situatie als volgt:
Borging
Omgevingsvergunning

- 16 bedrijven hebben de PGS 15 in de omgevingsvergunning adequaat geborgd;
- 4 bedrijven hebben de PGS 15, nog niet adequaat geborgd in de omgevingsvergunning. Deze bedrijven beschikken echter wel over een actueel en goedgekeurd UPD (niet ouder dan 5 jaar).

Naleving
Uitgangspuntendocument

- 15 bedrijven beschikken over een actueel UPD;
- Van 2 bedrijven is de actuele status van het UPD niet bekend bij de ILT;
- Voor 2 bedrijven is een UPD op dit moment niet noodzakelijk omdat het bedrijf geen opslaglocatie PGS 15 BN1 in werking heeft, terwijl PGS 15 BN1 wel vergund is;
- 1 bedrijf werkt nog met een deels verouderd UPD voor de opslaglocaties. De actualisering is in procedure bij dit bedrijf en het bevoegd gezag.

Inspectierapporten

- De 20 bedrijven kunnen nog niet beschikken over een actueel en goedkeurend inspectierapport;
    - bij 4 bedrijven van deze 20 bedrijven vindt op korte termijn de keuring plaats / heeft de keuring van de brandbeveiligingsinstallatie recent plaats gevonden, maar is het resultaat nog niet bekend.
    - 4 inspectierapporten van deze 20 bedrijven geven niet aan of de

situatie voldoet aan het UPD. Deze zijn gebaseerd op het nieuwe CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid) inspectieschema met een conclusie 'voldoet aan de afgeleide doelstelling'.

NB: Gedurende het onderzoek heeft de ILT 15 signalen ontvangen over voor de ILT onbekende bedrijven met een PGS 15 opslag met BN1. Deze nieuwe casussen zijn onderzocht op borging en naleving van de brandveiligheidseisen maar zijn niet in dit onderzoekresultaat betrokken. Bij slechts 2 bedrijven is de borging en naleving op orde, bij 13 bedrijven is dat niet het geval. Van 1 opslagbedrijf is, na herhaaldelijk verzoek van de ILT, geen informatie ontvangen.

Bijlage
Update 8 mei 2014: casussen met vergunning niet adequaat en/of geen recent goedkeurend IR

Resultaten onderzoek ILT borging en naleving PGS 15 BN1 per 8 mei 2014						
Update van tabel 4 van rapportage PGS 15 uit 2013: casussen met vergunning niet adequaat en/of geen recent goedkeurend IR						
Nr	Bedrijf	Adres	Bevoegd gezag	Brzo	Status 8 mei 2014	
79	AKZO Nobel Decorative Coatings B.V.	Zevenakkersweg 4, 8191 AA Wapenveld	Gemeente Heerde		afgerond	Wm 8-11-13 in werking; traject UPD en IR in 2013 door ILT afgerond (UPD 31-01-2012; goedkeurend IR 04-07-2012)
80	Amsteldijk Beheer B.V.	Amsteldijk-Noord 35, 1422 XX Uithoorn	Provincie Noord-Holland	ja	afgerond	wijziging Wm november 2013: BN1 vervalt
81	Avery Dennison Materials B.V.	H. A. Lorentzweg 2, 2408 AT Alphen aan den Rijn	Gemeente Alphen aan den Rijn		lopend	vergunning (incl. goedgekeurd UPD; 17-3-2013); IR 10-01-2014 met ja/nee-conclusie; vervolgkeuring 30-04-2014, IR nog niet beschikbaar
82	BASF B.V.	Strijkviertel 67, 3454 PK De Meern	Gemeente Utrecht	ja	afgerond	Wm 5-12-12; UPD 22-8-13; goedkeurend IR 27-8-13
83	Bolidt Kunststoftoepassing B.V.	Nijverheidsweg 37, 3341 LJ Hendrik-Ido-Ambacht	Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht		voorlopig afgerond*	Wm 7-10-2011; UPD 08-05-2012; IR 14-02-2014: ja-conclusie 'voldoet aan de afgeleide doelstelling'*
84	Boom B.V.	Rabroekenweg 20, 7942 JE Meppel	Gemeente Meppel		afgerond	Wm 3-5-2011; ' UPD 7-1-2013; IR 21-5-13 met ja/ja-conclusie

Nr	Bedrijf	Adres	Bevoegd gezag	Brzo	Status 8 mei 2014	
85	Brinkman Agro B.V.	Woutersweg 10, 2691 PR 's-Gravenzande	Gemeente Westland		afgerond	Wm 11-9-13 schrijft maximaal PGS 15 BN3 voor
86	Cerexagri B.V. / Arkema Rotterdam B.V.	Tankhoofd 10, 3196 KE Rotterdam	Provincie Zuid-Holland	ja	lopend	Wm 27-9-11; Loods is leeg, bevestigd door bedrijf; Arkema verwacht BN1 situatie voorjaar 2015 UPD in de maak; IR nog niet beschikbaar
87	Cimcool Industrial Products BV	Schiedamsedijk 20, 3134 KK Vlaardingen	Gemeente Vlaardingen		lopend	Wm 2-4-2007; aanvraag Wm 26-7-13 voor opslag BN3; DCMR (27-4-2014) bevestigt PGS 15-opslag volgens BN3 en herziene aanvraag voor nieuwbouw PGS 15 BN1 en aanvraag voor bestaande opslag BN3; Ontwerp-beschikking 20-5-2014 geen UPD; geen IR
88	DL Freight Management Rotterdam B.V.	Trawlerweg 22, 3133 KS Vlaardingen	Gemeente Vlaardingen	ja	lopend	ontwerpvergunning Wm 8-10-13, procedure tot definitieve beschikking loopt; geen UPD bekend bij ILT; IR 11-6-2013 met conclusie ja-nee, herkeuring 7 en 8 mei 2014

Nr	Bedrijf	Adres	Bevoegd gezag	Brzo	Status 8 mei 2014	
89	Eastman Chemical Middelburg B.V.	Herculesweg 35, 4338 PL Middelburg	Provincie Zeeland	ja	afgerond	Wm 7-5-2008; UPD 15-10-2012; IR 10-2-14 met ja/ja-conclusie
90	Firma J. van der Graaf & Zn.	Patrijsweg 1, 4791 RV Klundert	Gemeente Moerdijk		lopend	vergunning 12-2-13; goedgekeurd UPD niet bekend bij ILT; geen recent IR beschikbaar bij de ILT
91	Givaudan B.V.	Huizerstraatweg 28, 1411 GP Naarden	Provincie Noord-Holland	ja	lopend	Wm 18-8-2011; UPD 26-02-2014 goedgekeurd; Nog geen IR beschikbaar
92	Handelsonderneming Vlamings B.V.	Nachtegaallaan 29, 5425 RT De Mortel	Gemeente Gemert-Bakel		voorlopig afgerond*	Wm 24-5-13; UPD 30-10-2013; IR 04-03-2014: ja-conclusie 'voldoet aan de afgeleide doelstelling'*
93	Kluthe Benelux B.V	Produktieweg 8, 2404 CC Alphen aan den Rijn	Gemeente Alphen aan den Rijn		lopend	Ontwerp-besluit Wm 28-04-2014 (tot 9 mei 2014 ter inzage); UPD 18-02-2014 is goedgekeurd; geen recent IR beschikbaar

Nr	Bedrijf	Adres	Bevoegd gezag	Brzo	Status 8 mei 2014	
94	Koninklijke Ten Cate N.V.	Campbellweg 30, 7443 PV Nijverdal	Provincie Overijssel		afgerond	Wm 31-10-12; UPD 21-4-13; IR 29-4-2014 met ja-conclusie
95	Lancelot Land (vh Ridderhaven Property II B.V.)	Ridderhaven 7, 2984 BT Ridderkerk	Gemeente Ridderkerk		lopend	Wm 29-9-2011; UPD 28-6-2013; IR 31-1-2014 met conclusie ja/nee, IR is gekeurd tegen oud UPD uit 2006; voorgenomen besluit DCMR (31-3-2014) voor implementeren plan van aanpak nieuw UPD uiterlijk per 25-9-2014
96	Maiburg Lijmen	Schutweg 6, 5145 NP Waalwijk	Gemeente Waalwijk		lopend	Wm 1997, procedure tot actuele vergunning loopt sinds 2011, ontwerpbeschikking 2013; UPD 14-10-2010; IR 28-3-2014: ja-conclusie ‘voldoet aan de afgeleide doelstelling’*
97	Mavom B.V.	Handelsweg 6, 2404 CD Alphen aan den Rijn	Provincie Zuid-Holland		lopend	Wm 24-8-11; UPD 01-10-13; Keuring 09-04-2014; Bedrijf lost op dit moment tekortkomingen op, IR in juni 2014 beschikbaar

Nr	Bedrijf	Adres	Bevoegd gezag	Brzo	Status 8 mei 2014	
98	Mepavex Logistics B.V.	Blankenweg 11, 4612 RC Bergen op Zoom	Gemeente Bergen op Zoom	ja	lopend	Wm 25-06-2013; UPD 13-11-13; IR 12-4-2014 met nee-conclusie, diverse herkeuringen, eind juni 2014 komt IR beschikbaar
99	P.K. Koopmans Lakfabrieken B.V.	Nieuweweg 5, 9073 GN Marrum	Gemeente Ferwerderadiel		lopend	Wm mei 2000; aanvraag Wm 13-7-12; UPD 24-3-14 goedgekeurd door BG; geen recent en goedkeurend IR beschikbaar, per 7-11-11 tijdelijke maatregel opgelegd en op 24-3-14 verlengd
100	S.C. Johnson Europlant B.V.	Groot Mijdrechtstraat 81, 3641 RV Mijdrecht	Provincie Utrecht	ja	lopend	vergunning 30-10-2012; UPD 4-10-2013; keuring blusinstallatie 31-3-14 en 1-4-14, IR nog niet beschikbaar
101	Sachem Europe B.V.	Van Voordenpark 15, 5301 KP Zaltbommel	Provincie Gelderland	ja	afgerond	Wm 08-07-2013; UPD 19-12-13; goedkeurend IR 24-04-14
102	Tata Steel (vh Corus Staal)	Wenckebachstraat 1, 1951 JZ Velsen	Provincie Noord-Holland	ja	lopend	Wm 09-11-2010; UPD 07-03-2013, aanvulling UPD in procedure; geen recent IR beschikbaar bij ILT

Nr	Bedrijf	Adres	Bevoegd gezag	Brzo	Status 8 mei 2014	
103	Theunisse B.V. Gewasbeschermings-middelen	Gibsonstraat 11, 4651 SW Steenbergen	Gemeente Steenbergen		lopend	gedoogbeschikking 30-4-2014 tot werken volgens Wm 1-9-2009 (zonder goedkeurend IR); procedure tot nieuwe Wm loopt met ingang van uiterlijk 17-4-14; UPD 28-2-13; advisering over goedkeuring UPD loopt; geen recent IR beschikbaar
104	Broekman Warehousing Maastricht B.V. (vh TWO Chemical Logistics B.V.)	Ankerkade 31, 6222 NL Maastricht	Provincie Limburg	ja	afgerond	vergunning 23-8-12; UPD 24-5-13; IR 21-1-14 met goedkeur
105	Broekman Logistics Nijmegen B.V. (vh TWO Chemical Logistics B.V.)	De Vlotkampweg 67, 6545 AE Nijmegen	Gemeente Nijmegen	ja	lopend	Wm 25-6-2013; UPD's met verschillende jaartallen, nieuw UPD in proces tot goedkeuring; IR 20-1-2014 met lichte gebreken, maar gebruik toegestaan
106	Van den Anker Beheer B.V.	Tussenriemer 7, 4704 RT Roosendaal	Gemeente Roosendaal	ja	afgerond	Wm 4-12-2001, verandering Wm 23-10-2007, wijziging Wm 23-4-2013; UPD 9-12-2013; IR 19-8-13 met ja/ja-conclusie

Nr	Bedrijf	Adres	Bevoegd gezag	Brzo	Status 8 mei 2014	
107	Wesseling Transport B.V.	Anton Philipsweg 20, 2171 KX Sassenheim	Gemeente Teylingen		lopend	Wm 25-2-2009, nieuwe Wm in procedure; UPD 4-10-2011, nieuw UPD in procedure bij I-I en BG; IR 27-12-2013 met ja/nee-conclusie
108	Willems Balgoij	Houtsestraat 11, 6613 AC Balgoij	Gemeente Wijchen		voorlopig afgerond*	Wm 25-04-2007; UPD 30 november 2010; IR 25-03-2014: ja-conclusie 'voldoet aan de afgeleide doelstelling'*

Nr: nummer casus komt overeen met nummer in bijlage bij brief Tweede Kamer 26956, nr. 157 d.d. 15 mei 2013

Wm: Omgevingsvergunning milieu

UPD: Uitgangspuntendocument; beschrijft alle van belang zijnde uitgangspunten ten behoeve van een goed ontwerp en/of een goede werking van de brandbeveiligingsinstallatie

IR: inspectierapport voor de brandbeveiligingsinstallatie

Voorlopig afgerond*: inspectierapport met conclusie "situatie voldoet aan de afgeleide doelstelling". Deze formulering voldoet niet aan de PGS 15; het is niet duidelijk of de situatie voldoet aan het UPD. Deze inspectierapporten dienen door de betreffende inspectie-instelling aangepast te worden.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Interprovinciaal Overleg

Aan mevrouw W.J. Mansveld
Staatssecretaris Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
---	---	VTH 06971/2014	5 juni 2014

onderwerp
Eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij BRZO-bedrijven' en Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013

Geachte mevrouw Mansveld,

Als gezamenlijke bevoegde gezagen Brzo, bieden wij u het eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij Brzo-bedrijven' en de 'Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013' aan.

Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013
In deze derde Brzo-monitor worden de resultaten van de Brzo-inspecties die van 1 januari 2013 tot 1 januari 2014 zijn uitgevoerd beschreven. De monitor bevat de resultaten die op peildatum 1 maart 2014 bekend waren. De afgelopen periode is de LAT-uitvoeringsorganisatie overgegaan naar de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie BRZO+. De samenwerking van alle bevoegde gezagen op het gebied van de Brzo-regelgeving heeft geresulteerd in een gezamenlijke uitvoering door de BRZO+. De BRZO+, ofwel de Veiligheidsregio's, het OM, de Inspectie SZW en de 6 Brzo-omgevingsdiensten namens het bevoegde gezag van gemeenten en provincies, treden op als één toezichthouder.

De impuls die de uitvoering heeft gekregen door de BRZO+ samenwerking is zichtbaar in de Brzo-monitor. In de Brzo-monitoring is voor het eerst een aanzet gemaakt om overtredingen naar ernst in te delen. Hierbij is de categorie-indeling gebruikt van de Landelijke Handhavingsstrategie Brzo. Deze landelijke strategie is de voorloper van de Landelijke Handhavingstrategie en een product van de Brzo-samenwerking. Drie categorieën overtredingen met daarbij behorende sancties worden als volgt omschreven:

VNG - Postbus 30435, 2500 GK Den Haag
Tel 070 373 8393, Fax 070 363 5682
www.vng.nl

IPO - Postbus 16107, 2500 BC Den Haag
Tel 070 888 1212, Fax 070 888 1280
www.ipo.nl

Categorie 1 is: Onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, er is sprake van ernstig gevaar. Voorbeelden hiervan zijn dat er geen beschermingsmiddelen beschikbaar zijn om veilig te kunnen werken en de afwezigheid van een goed protocol om gasalarm te controleren. Sanctie: direct ingrijpen met zwaarste sanctie(s), werkzaamheden stilleggen en aanvang werk pas toestaan als adequate (nood)maatregelen zijn getroffen. Geen hersteltermijn.

Categorie 2 is: Geen onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, wel duidelijk onvoldoende maatregelen getroffen. Voorbeelden hiervan zijn het niet volgen van veiligheidsaanwijzingen op de daarvoor aanwezige formulieren of het niet kunnen aantonen dat er voldoende onderhoud is gepleegd aan bijvoorbeeld opslagtanks. Sanctie: herstel afdwingen met zware tot middelzware sanctie(s) binnen gepaste hersteltermijn.

Categorie 3 is: Zeer geringe dreiging van een zwaar ongeval, wel lichtere tekortkomingen. Meestal betreft het hier administratieve zaken, zoals formulieren die niet goed of volledig zijn ingevuld en niet vastgelegde criteria voor het uitvoeren van veiligheidsstudies. Sanctie: Herstel afdwingen met lichtere sanctie(s) binnen redelijke hersteltermijn.

Samenvatting van de monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013
In totaal zijn 363 van de 405 bedrijven geïnspecteerd, waarbij 1097 overtredingen zijn geconstateerd. Bij 36% van de geïnspecteerde bedrijven is geen enkele overtreding geconstateerd; 55% van de overtredingen viel onder categorie 3; 44 % van de overtredingen viel onder categorie 2 en 1% van de overtredingen is als een categorie 1 overtreding beoordeeld. In alle gevallen is onmiddellijk opgetreden. Het optreden van de toezichthouder heeft er bij de overtredingen van categorie 1 toe geleid dat gevaarlijke situaties direct zijn beëindigd. Per 1 maart 2014, het moment waarop de gegevens voor de rapportage werden ingeleverd, zijn nog niet alle nacontroles uitgevoerd, bijvoorbeeld omdat de hersteltermijn nog niet is verstreken.

Daar waar de bevoegdheid ligt is die ingevuld door handhavend op te treden. Wij herhalen hier dat de verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels primair bij de geïnspecteerde bedrijven ligt. Vanaf 1 mei 2014 worden de uitgevoerde Brzo-inspecties actief openbaar gemaakt in de vorm van publicatie van de samenvattingen van deze rapporten op de website van het BRZO+ programma. Hiermee loopt Nederland vooruit in de implementatie van de nieuwe SEVESO-richtlijn die op 1 juni 2015 in werking treedt.

Eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij BRZO-bedrijven'
De inzet om te komen tot meer gezamenlijkheid bij inspecties heeft in 2012 geleid tot een eerste project dat onder de vlag van de gezamenlijke uitvoering in de BRZO+-structuur is afgerond. Een gezamenlijke risicoanalyse heeft geleid tot een projectmatige aanpak van inspecties van Brzo-bedrijven met een bovengrondse tankopslag van (licht) ontvlambare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks (PGS 29 opslagtanks). In augustus 2013 heeft u een tussenrapportage ontvangen van het project dat door de BRZO+ is uitgevoerd, waarbij gezamenlijke inspecties zijn uitgevoerd bij 117 Brzo-bedrijven tussen augustus 2012 en november 2013.

Als zichtbaar resultaat van de gezamenlijke inspanning van de inspectiepartners op de naleving van de geldende voorschriften, toonden de nacontroles van de toezichthouders bij het inspectieproject aan dat 93% van de geconstateerde overtredingen waren weggenomen in de periode voor het opstellen van dit rapport. In de gevallen waarbij de overtreding nog niet is weggenomen wordt de handhaving voortgezet. Wij verwijzen naar het eindrapport voor de getallen.

De terminologie in het rapport kent nog niet de nieuwe categorie-indeling die pas vanaf januari 2014 toegepast wordt. Op basis van risicoanalyses krijgt de BRZO+ jaarlijks opdracht van de bevoegde gezagen tot het uitvoeren van projecten door de Brzo+-uitvoeringsorganisatie.

Duiding van de beide rapporten

De cijfers in beide rapporten kunnen niet met elkaar worden vergeleken, opgeteld of afgetrokken. Duidelijk wordt dat de gezamenlijke inspanning leidt tot meer eenduidigheid in de gebruikte terminologie en daardoor de vergelijkbaarheid van het aantal overtredingen en de aard van de overtreding. Het percentage overtredingen in de zwaarste categorie, categorie 1, is in vergelijking met categorie 2 en categorie 3, gering. Bij constatering wordt altijd direct handhavend opgetreden. De handhaving van de bevoegde gezagen wordt gestroomlijnd door de gezamenlijke constateringen en het toepassen van de sanctiestrategie. De bevoegde gezagen maken met de indeling in categorieën zichtbaar dat elke overtreding aangepakt wordt, maar ook dat iedere overtreding een eigen aanpak vraagt.

De bevindingen maken ook duidelijk dat de interpretatie van regelgeving (PGS 29 Richtlijn) en de vertaling daarvan naar de vergunning dan wel de handhavingsactie die passend is, ruimte biedt voor discussie tussen de toezichthouders, alsook met de bedrijven. Voor alle partijen is meer duidelijkheid over de interpretatie en toepassing van de regelgeving wenselijk. Wij vragen ons af of de huidige wijze van opstellen van deze richtlijnen past bij de uitvoeringspraktijk en ieders specifieke rol en verantwoordelijkheid daarin. Daarom zijn wij graag bereid om met u in gesprek te gaan om met ons de ervaringen te bespreken en mogelijk consequenties te verbinden aan de bestaande opzet en ontwikkeling van de richtlijnen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Graag maken wij met u afspraken over het opstellen van de richtlijnen en blijven wij met u in gesprek over verdere stappen die leiden tot grotere veiligheid en een heldere en transparante informatievoorziening rondom de naleving en handhaving bij Brzo-bedrijven.

Een eensluidende brief is verzonden aan minister I.W. Opstelten, ministerie van Veiligheid en Justitie en minister L.F. Asscher, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Met vriendelijke groet,

INTERPROVINCIAAL OVERLEG

drs. R. Klooster
Teammanager IPO

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

drs. C.J.G.M. de Vet
Lid directieraad VNG

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Interprovinciaal Overleg

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
de heer mr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
---	---	VTH 06975/2014	5 juni 2014

onderwerp
Eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij BRZO-bedrijven' en Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013

Geachte heer Asscher,

Als gezamenlijke bevoegde gezagen Brzo, bieden wij u het eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij Brzo-bedrijven' en de 'Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013' aan.

Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013
In deze derde Brzo-monitor worden de resultaten van de Brzo-inspecties die van 1 januari 2013 tot 1 januari 2014 zijn uitgevoerd beschreven. De monitor bevat de resultaten die op peildatum 1 maart 2014 bekend waren. De afgelopen periode is de LAT-uitvoeringsorganisatie overgegaan naar de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie BRZO+. De samenwerking van alle bevoegde gezagen op het gebied van de Brzo-regelgeving heeft geresulteerd in een gezamenlijke uitvoering door de BRZO+. De BRZO+, ofwel de Veiligheidsregio's, het OM, de Inspectie SZW en de 6 Brzo-omgevingsdiensten namens het bevoegde gezag van gemeenten en provincies, treden op als één toezichthouder.

De impuls die de uitvoering heeft gekregen door de BRZO+ samenwerking is zichtbaar in de Brzo-monitor. In de Brzo-monitoring is voor het eerst een aanzet gemaakt om overtredingen naar ernst in te delen. Hierbij is de categorie-indeling gebruikt van de Landelijke Handhavingsstrategie Brzo. Deze landelijke strategie is de voorloper van de Landelijke Handhavingstrategie en een product van de Brzo-samenwerking. Drie categorieën overtredingen met daarbij behorende sancties worden als volgt omschreven:

VNG - Postbus 30435, 2500 GK Den Haag
Tel 070 373 8393, Fax 070 363 5682
www.vng.nl

IPO - Postbus 16107, 2500 BC Den Haag
Tel 070 888 1212, Fax 070 888 1280
www.ipo.nl

Categorie 1 is: Onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, er is sprake van ernstig gevaar. Voorbeelden hiervan zijn dat er geen beschermingsmiddelen beschikbaar zijn om veilig te kunnen werken en de afwezigheid van een goed protocol om gasalarm te controleren. Sanctie: direct ingrijpen met zwaarste sanctie(s), werkzaamheden stilleggen en aanvang werk pas toestaan als adequate (nood)maatregelen zijn getroffen. Geen herstelttermijn.

Categorie 2 is: Geen onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, wel duidelijk onvoldoende maatregelen getroffen. Voorbeelden hiervan zijn het niet volgen van veiligheidsaanwijzingen op de daarvoor aanwezige formulieren of het niet kunnen aantonen dat er voldoende onderhoud is gepleegd aan bijvoorbeeld opslagtanks. Sanctie: herstel afdwingen met zware tot middelzware sanctie(s) binnen gepaste herstelttermijn.

Categorie 3 is: Zeer geringe dreiging van een zwaar ongeval, wel lichtere tekortkomingen. Meestal betreft het hier administratieve zaken, zoals formulieren die niet goed of volledig zijn ingevuld en niet vastgelegde criteria voor het uitvoeren van veiligheidsstudies. Sanctie: Herstel afdwingen met lichtere sanctie(s) binnen redelijke herstelttermijn.

Samenvatting van de monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013
In totaal zijn 363 van de 405 bedrijven geïnspecteerd, waarbij 1097 overtredingen zijn geconstateerd. Bij 36% van de geïnspecteerde bedrijven is geen enkele overtreding geconstateerd; 55% van de overtredingen viel onder categorie 3; 44 % van de overtredingen viel onder categorie 2 en 1% van de overtredingen is als een categorie 1 overtreding beoordeeld. In alle gevallen is onmiddellijk opgetreden. Het optreden van de toezichthouder heeft er bij de overtredingen van categorie 1 toe geleid dat gevaarlijke situaties direct zijn beëindigd. Per 1 maart 2014, het moment waarop de gegevens voor de rapportage werden ingeleverd, zijn nog niet alle nacontroles uitgevoerd, bijvoorbeeld omdat de herstelttermijn nog niet is verstreken.

Daar waar de bevoegdheid ligt is die ingevuld door handhavend op te treden. Wij herhalen hier dat de verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels primair bij de geïnspecteerde bedrijven ligt. Vanaf 1 mei 2014 worden de uitgevoerde Brzo-inspecties actief openbaar gemaakt in de vorm van publicatie van de samenvattingen van deze rapporten op de website van het BRZO+ programma. Hiermee loopt Nederland vooruit in de implementatie van de nieuwe SEVESO-richtlijn die op 1 juni 2015 in werking treedt.

Eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij BRZO-bedrijven'
De inzet om te komen tot meer gezamenlijkheid bij inspecties heeft in 2012 geleid tot een eerste project dat onder de vlag van de gezamenlijke uitvoering in de BRZO+-structuur is afgerond. Een gezamenlijke risicoanalyse heeft geleid tot een projectmatige aanpak van inspecties van Brzo-bedrijven met een bovengrondse tankopslag van (licht) ontvlambare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks (PGS 29 opslagtanks). In augustus 2013 heeft u een tussenrapportage ontvangen van het project dat door de BRZO+ is uitgevoerd, waarbij gezamenlijke inspecties zijn uitgevoerd bij 117 Brzo-bedrijven tussen augustus 2012 en november 2013.

Als zichtbaar resultaat van de gezamenlijke inspanning van de inspectiepartners op de naleving van de geldende voorschriften, toonden de nacontroles van de toezichthouders bij het inspectieproject aan dat 93% van de geconstateerde overtredingen waren weggenomen in de periode voor het opstellen van dit rapport. In de gevallen waarbij de overtreding nog niet is weggenomen wordt de handhaving voortgezet. Wij verwijzen naar het eindrapport voor de getallen.

De terminologie in het rapport kent nog niet de nieuwe categorie-indeling die pas vanaf januari 2014 toegepast wordt. Op basis van risicoanalyses krijgt de BRZO+ jaarlijks opdracht van de bevoegde gezagen tot het uitvoeren van projecten door de Brzo+-uitvoeringsorganisatie.

Duiding van de beide rapporten

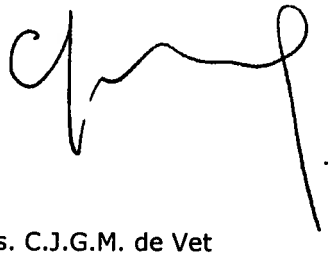
De cijfers in beide rapporten kunnen niet met elkaar worden vergeleken, opgeteld of afgetrokken. Duidelijk wordt dat de gezamenlijke inspanning leidt tot meer eenduidigheid in de gebruikte terminologie en daardoor de vergelijkbaarheid van het aantal overtredingen en de aard van de overtreding. Het percentage overtredingen in de zwaarste categorie, categorie 1, is in vergelijking met categorie 2 en categorie 3, gering. Bij constatering wordt altijd direct handhavend opgetreden. De handhaving van de bevoegde gezagen wordt gestroomlijnd door de gezamenlijke constateringen en het toepassen van de sanctiestrategie. De bevoegde gezagen maken met de indeling in categorieën zichtbaar dat elke overtreding aangepakt wordt, maar ook dat iedere overtreding een eigen aanpak vraagt.

De bevindingen maken ook duidelijk dat de interpretatie van regelgeving (PGS 29 Richtlijn) en de vertaling daarvan naar de vergunning dan wel de handhavingsactie die passend is, ruimte biedt voor discussie tussen de toezichthouders, alsook met de bedrijven. Voor alle partijen is meer duidelijkheid over de interpretatie en toepassing van de regelgeving wenselijk. Wij vragen ons af of de huidige wijze van opstellen van deze richtlijnen past bij de uitvoeringspraktijk en ieders specifieke rol en verantwoordelijkheid daarin. Daarom zijn wij graag bereid om met u in gesprek te gaan om met ons de ervaringen te bespreken en mogelijk consequenties te verbinden aan de bestaande opzet en ontwikkeling van de richtlijnen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Graag maken wij met u afspraken over het opstellen van de richtlijnen en blijven wij met u in gesprek over verdere stappen die leiden tot grotere veiligheid en een heldere en transparante informatievoorziening rondom de naleving en handhaving bij Brzo-bedrijven.

Een eensluidende brief is verzonden aan minister I.W. Opstelten, ministerie van Veiligheid en Justitie en staatssecretaris W.J. Mansveld, ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Met vriendelijke groet,

INTERPROVINCIAAL OVERLEG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
	
drs. R. Klooster	drs. C.J.G.M. de Vet
Teammanager IPO	Lid directieraad VNG

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Interprovinciaal Overleg

Aan de minister van Veiligheid en Justitie
de heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
---	---	VTH 06974/2014	5 juni 2014

onderwerp
Eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij BRZO-bedrijven' en Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013

Geachte heer Opstelten,

Als gezamenlijke bevoegde gezagen Brzo, bieden wij u het eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij Brzo-bedrijven' en de 'Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013' aan.

Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013
In deze derde Brzo-monitor worden de resultaten van de Brzo-inspecties die van 1 januari 2013 tot 1 januari 2014 zijn uitgevoerd beschreven. De monitor bevat de resultaten die op peildatum 1 maart 2014 bekend waren. De afgelopen periode is de LAT-uitvoeringsorganisatie overgegaan naar de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie BRZO+. De samenwerking van alle bevoegde gezagen op het gebied van de Brzo-regelgeving heeft geresulteerd in een gezamenlijke uitvoering door de BRZO+. De BRZO+, ofwel de Veiligheidsregio's, het OM, de Inspectie SZW en de 6 Brzo-omgevingsdiensten namens het bevoegde gezag van gemeenten en provincies, treden op als één toezichthouder.

De impuls die de uitvoering heeft gekregen door de BRZO+ samenwerking is zichtbaar in de Brzo-monitor. In de Brzo-monitoring is voor het eerst een aanzet gemaakt om overtredingen naar ernst in te delen. Hierbij is de categorie-indeling gebruikt van de Landelijke Handhavingsstrategie Brzo. Deze landelijke strategie is de voorloper van de Landelijke Handhavingstrategie en een product van de Brzo-samenwerking. Drie categorieën overtredingen met daarbij behorende sancties worden als volgt omschreven:

VNG - Postbus 30435, 2500 GK Den Haag
Tel 070 373 8393, Fax 070 363 5682
www.vng.nl

IPO - Postbus 16107, 2500 BC Den Haag
Tel 070 888 1212, Fax 070 888 1280
www.ipo.nl

Categorie 1 is: Onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, er is sprake van ernstig gevaar. Voorbeelden hiervan zijn dat er geen beschermingsmiddelen beschikbaar zijn om veilig te kunnen werken en de afwezigheid van een goed protocol om gasalarm te controleren. Sanctie: direct ingrijpen met zwaarste sanctie(s), werkzaamheden stilleggen en aanvang werk pas toestaan als adequate (nood)maatregelen zijn getroffen. Geen herstelttermijn.

Categorie 2 is: Geen onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, wel duidelijk onvoldoende maatregelen getroffen. Voorbeelden hiervan zijn het niet volgen van veiligheidsaanwijzingen op de daarvoor aanwezige formulieren of het niet kunnen aantonen dat er voldoende onderhoud is gepleegd aan bijvoorbeeld opslagtanks. Sanctie: herstel afdwingen met zware tot middelzware sanctie(s) binnen gepaste hersteltermijn.

Categorie 3 is: Zeer geringe dreiging van een zwaar ongeval, wel lichtere tekortkomingen. Meestal betreft het hier administratieve zaken, zoals formulieren die niet goed of volledig zijn ingevuld en niet vastgelegde criteria voor het uitvoeren van veiligheidsstudies. Sanctie: Herstel afdwingen met lichtere sanctie(s) binnen redelijke hersteltermijn.

Samenvatting van de monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2013
In totaal zijn 363 van de 405 bedrijven geïnspecteerd, waarbij 1097 overtredingen zijn geconstateerd. Bij 36% van de geïnspecteerde bedrijven is geen enkele overtreding geconstateerd; 55% van de overtredingen viel onder categorie 3; 44 % van de overtredingen viel onder categorie 2 en 1% van de overtredingen is als een categorie 1 overtreding beoordeeld. In alle gevallen is onmiddellijk opgetreden. Het optreden van de toezichthouder heeft er bij de overtredingen van categorie 1 toe geleid dat gevaarlijke situaties direct zijn beëindigd. Per 1 maart 2014, het moment waarop de gegevens voor de rapportage werden ingeleverd, zijn nog niet alle nacontroles uitgevoerd, bijvoorbeeld omdat de hersteltermijn nog niet is verstreken.

Daar waar de bevoegdheid ligt is die ingevuld door handhavend op te treden. Wij herhalen hier dat de verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels primair bij de geïnspecteerde bedrijven ligt. Vanaf 1 mei 2014 worden de uitgevoerde Brzo-inspecties actief openbaar gemaakt in de vorm van publicatie van de samenvattingen van deze rapporten op de website van het BRZO+ programma. Hiermee loopt Nederland vooruit in de implementatie van de nieuwe SEVESO-richtlijn die op 1 juni 2015 in werking treedt.

Eindrapport 'Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij BRZO-bedrijven'
De inzet om te komen tot meer gezamenlijkheid bij inspecties heeft in 2012 geleid tot een eerste project dat onder de vlag van de gezamenlijke uitvoering in de BRZO+-structuur is afgerond. Een gezamenlijke risicoanalyse heeft geleid tot een projectmatige aanpak van inspecties van Brzo-bedrijven met een bovengrondse tankopslag van (licht) ontvlambare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks (PGS 29 opslagtanks). In augustus 2013 heeft u een tussenrapportage ontvangen van het project dat door de BRZO+ is uitgevoerd, waarbij gezamenlijke inspecties zijn uitgevoerd bij 117 Brzo-bedrijven tussen augustus 2012 en november 2013.

Als zichtbaar resultaat van de gezamenlijke inspanning van de inspectiepartners op de naleving van de geldende voorschriften, toonden de nacontroles van de toezichthouders bij het inspectieproject aan dat 93% van de geconstateerde overtredingen waren weggenomen in de periode voor het opstellen van dit rapport. In de gevallen waarbij de overtreding nog niet is weggenomen wordt de handhaving voortgezet. Wij verwijzen naar het eindrapport voor de getallen.

De terminologie in het rapport kent nog niet de nieuwe categorie-indeling die pas vanaf januari 2014 toegepast wordt. Op basis van risicoanalyses krijgt de BRZO+ jaarlijks opdracht van de bevoegde gezagen tot het uitvoeren van projecten door de Brzo+-uitvoeringsorganisatie.

Duiding van de beide rapporten

De cijfers in beide rapporten kunnen niet met elkaar worden vergeleken, opgeteld of afgetrokken. Duidelijk wordt dat de gezamenlijke inspanning leidt tot meer eenduidigheid in de gebruikte terminologie en daardoor de vergelijkbaarheid van het aantal overtredingen en de aard van de overtreding. Het percentage overtredingen in de zwaarste categorie, categorie 1, is in vergelijking met categorie 2 en categorie 3, gering. Bij constatering wordt altijd direct handhavend opgetreden. De handhaving van de bevoegde gezagen wordt gestroomlijnd door de gezamenlijke constateringen en het toepassen van de sanctiestrategie. De bevoegde gezagen maken met de indeling in categorieën zichtbaar dat elke overtreding aangepakt wordt, maar ook dat iedere overtreding een eigen aanpak vraagt.

De bevindingen maken ook duidelijk dat de interpretatie van regelgeving (PGS 29 Richtlijn) en de vertaling daarvan naar de vergunning dan wel de handhavingsactie die passend is, ruimte biedt voor discussie tussen de toezichthouders, alsook met de bedrijven. Voor alle partijen is meer duidelijkheid over de interpretatie en toepassing van de regelgeving wenselijk. Wij vragen ons af of de huidige wijze van opstellen van deze richtlijnen past bij de uitvoeringspraktijk en ieders specifieke rol en verantwoordelijkheid daarin. Daarom zijn wij graag bereid om met u in gesprek te gaan om met ons de ervaringen te bespreken en mogelijk consequenties te verbinden aan de bestaande opzet en ontwikkeling van de richtlijnen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Graag maken wij met u afspraken over het opstellen van de richtlijnen en blijven wij met u in gesprek over verdere stappen die leiden tot grotere veiligheid en een heldere en transparante informatievoorziening rondom de naleving en handhaving bij Brzo-bedrijven.

Een eensluidende brief is verzonden aan minister L.F. Asscher, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en staatssecretaris W.J. Mansveld, ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Met vriendelijke groet,

INTERPROVINCIAAL OVERLEG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
drs. R. Klooster	drs. C.J.G.M. de Vet
Teammanager IPO	Lid directieraad VNG

BRZO +

13 mei 2014

Monitor

Naleving en handhaving BRZO-bedrijven 2013

Colofon

Bureau BRZO+
postbus 93144
2509 AC Den Haag

www.brzoplus.nl
BureauBRZO@rws.nl

Status: definitief

Den Haag, 13 mei 2014

Samenvatting

Aanleiding
Nederland heeft bedrijven met majeure veiligheidsrisico's voor werknemers en omgeving. Er is een toenemende belangstelling voor de prestaties van deze bedrijven en de taakuitvoering van de overheden bij deze bedrijven. De aandacht richt zich vooral op bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen die op grond hiervan onder de werkingssfeer van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO'99) vallen. Dit besluit verplicht bedrijven om de juiste veiligheidsmaatregelen te treffen en te zorgen dat deze maatregelen betrouwbaar blijven. Gespecialiseerde inspectieteams controleren de bedrijven op naleving van het besluit.
Voormalig staatssecretaris Atsma heeft, mede namens de bewindspersonen De Krom en Opstelten, het programma LAT Risicobeheersing Bedrijven gevraagd om de verantwoordelijke ministeries jaarlijks te rapporteren over de naleving door en handhaving bij alle BRZO-bedrijven. Per 1 januari 2014 is LAT Risicobeheersing Bedrijven overgegaan in BRZO+. BRZO+ geeft met onderliggend rapport over het jaar 2013 invulling aan dit verzoek. Deze rapportage zal als bijlage bij de Staat van de Veiligheid aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Scope
Het monitoringsonderzoek betreft alle bedrijven die in 2013 op naleving van het BRZO'99 zijn geïnspecteerd. Een deel van de BRZO-inspecties is gecombineerd uitgevoerd met inspecties in het kader van overige wetgeving. Van de uitgevoerde inspecties zijn de bevindingen en hierop ingezette handhavingsacties op landelijke schaal bijeen gebracht. Aan de hand van deze informatie is een actueel beeld van de naleving en handhaving gegeven. Het jaar van monitoring is niet gelijk aan het kalenderjaar. Om een eenduidig vergelijk te maken over een twaalfmaandsperiode met voorgaande jaren (start monitoring op 1 maart) is als peildatum 1 maart 2014 gehanteerd.

Conclusies
De monitor 2013 laat, in vergelijking met de monitor van 2012, meer overtredingen zien. Een paar significante verschillen die hierin opvallen zijn:

1. De themagerichte inspectie op de PGS 29 (opslag brandbare vloeistoffen in verticale tanks) komt duidelijk tot uiting in de cijfers. Van de in totaal 1880 beoordelingen waren er 522 (27%) gericht op PGS 29. In 2012 waren dit er nog 134 (8%).
2. De naleving van de in totaal 363 geïnspecteerde bedrijven scoort slechter dan in 2012. Bij 36% van de geïnspecteerde bedrijven zijn geen overtredingen geconstateerd tegenover 43% in 2012.
   Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:
   - Meer geconstateerde overtredingen op PGS29 (25% ten opzichte van het totaal aantal overtredingen, terwijl dit in 2012 nog 16% was), dit is terug te voeren op het inspectieproject tankopslag.
   - Meer geconstateerde overtredingen op Wabo/milieu (8% ten opzichte van het totaal aantal overtredingen, terwijl dit in 2012 nog 3% was).

   Bij 177 bedrijven (49%) zijn de overtredingen op 1 maart 2014 nog niet geheel opgeheven.
3. Het totaal aantal geconstateerde overtredingen is ten opzichte van 2012 toegenomen (1097 in 2013 tegenover 871 in 2012). Deze overtredingen zijn geconstateerd bij een groter percentage van de bedrijven dan in 2012. Dat betekent dat in totaal 65% van de bedrijven in meer of mindere mate de artikelen van de BRZO heeft overtreden in 2013, ten opzichte van 57% in 2012. Een mogelijke reden hiervoor is dat door de themagerichte inspecties op PGS 29 er meer overtredingen op dit aspect zijn geconstateerd in vergelijking met reguliere inspecties. Inspectiediensten zijn strikter gaan controleren en constateren daardoor meer overtredingen.

4. Het aantal overtredingen waartegen op 1 maart 2014 nog niet is opgetreden is 16%. Dat is een groter aandeel dan de 8% op 1 maart 2013.

In deze monitoringsrapportage is een aanzet gemaakt om ook de ernst van de overtreding in te schatten. Een voorzichtige duiding laat zien dat minder dan 1% van de 1097 vastgestelde overtredingen (bron: tabel 7) als zeer ernstig is aangemerkt (categorie 1), 44% van de overtredingen viel in categorie 2 (verhoogde dreiging zwaar ongeval, maar niet onmiddellijk) en 55% van de overtredingen is aan te merken als categorie 3 (zeer geringe dreiging zwaar ongeval).
Tegen alle overtredingen in categorie 1 is adequaat opgetreden waardoor de onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval is weggenomen. In geval van een verhoogde dreiging, niet zijnde onmiddellijk (categorie 2), is in 44% van de gevallen de overtreding opgeheven. In 4% van de overtredingen categorie 2 (dit betreft 19 overtredingen) zijn verzwaarde handhavingsancties ingezet omdat de overtreding niet tijdig was opgeheven.
Bij de categorie 3 overtredingen bleken verzwaarde handhavingsacties nodig bij 0,4% (2 overtredingen).

Het naleefgedrag op zich is niet maatgevend voor de veiligheid van het bedrijf. Desondanks duiden overtredingen op onvoldoende borging van het beheersen van de risico's. Van de betrokken bedrijven en overheden worden de nodige inspanningen verlangd om de prestaties te verbeteren.

De conclusies zijn gebaseerd op de in de Gemeenschappelijke Inspectieruimte (GIR) gerapporteerde inspectieresultaten. De resultaten van de monitoringsrapportage 2012 zijn ter vergelijking in het rapport ernaast gezet.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 6
1.1 Aanleiding 6
1.2 Van Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven naar BRZO+ 6
1.3 Besluit risico's zware ongevallen 1999 7
1.4 Landelijke afspraken toezicht op BRZO-bedrijven 7
1.5 Leeswijzer 8
2. Aanpak 9
2.1 Reikwijdte 9
2.2 Werkwijze 9
2.3 Beperkingen 9
3. Gegevens algemeen 11
3.1 Aantal BRZO-bedrijven: typering bedrijvigheid 11
3.2 VR- en PBZO-bedrijven 12
3.3 Aantal inspecties 12
3.4 Beoordelingen van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS) 13
4. Naleving van het BRZO'99 16
4.1 Inleiding 16
4.2 Naleving door de bedrijven in 2013 16
4.3 Onderwerpen waarop overtredingen zijn vastgesteld 17
4.4 Openstaande overtredingen uit 2012 18
5. Handhaving door het bevoegd gezag 20
5.1 Inleiding 20
5.2 Aanschrijven van het bedrijf 20
5.3 Ernst van de overtredingen 21
5.4 Hersteltermijnen 22
5.5 Status overtredingen op 1 maart 2014 23
5.6 Opvolging niet opgeheven overtredingen 25
6. Resultaten op bedrijfsniveau 26
7. Conclusies 27

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De afgelopen jaren is de samenwerking tussen de BRZO-toezichthouders vooral gericht geweest op landelijke programmering, het één loketmodel en het uitvoeren van gezamenlijke inspecties op basis van de landelijke uniforme inspectiemethodiek".
Mede door de gebeurtenissen bij Chemie-Pack en Odfjell is het hervormingsproces van het toezicht versneld op gang gekomen.
Voormalig staatssecretaris Atsma heeft in 2011, mede namens de bewindspersonen De Krom en Opstelten, het programma Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven (LAT-RB) gevraagd om jaarlijks te rapporteren aan de verantwoordelijke ministeries over de naleving door en handhaving bij alle BRZO-bedrijven. Deze taak is in 2014 overgenomen door BRZO+. Op basis van de jaarlijkse rapportage moet een actueel beeld ontstaan van de naleving van het BRZO'99 bij alle BRZO-bedrijven en het hieraan verbonden overheidsoptreden. BRZO+ geeft met onderliggend rapport over het jaar 2013 invulling aan dit verzoek. Deze rapportage zal als bijlage bij de Staat van de Veiligheid aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

1.2 Van Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven naar BRZO+

Een belangrijke fase in de organisatorische ontwikkeling van de BRZO-inspecties is de overgang per 1 januari 2014 van het LAT-RB naar BRZO+.
Met BRZO+ wordt een belangrijke impuls gegeven aan de verdere kwaliteitsverbetering van het toezicht op risicovolle bedrijven. De scope van de samenwerking in het programma BRZO+ is nadrukkelijk breder dan alleen de uitvoering van het BRZO'99. De samenwerking en de landelijke afstemming omvat: het volledige pakket van de Wabo Vergunningverlening-, Toezicht-, en handhavingstaken (VTH-taken) en taken op het gebied van arbeidsomstandigheden bij BRZO-bedrijven en bedrijven die behoren tot categorie 4 van de Richtlijn industriële emissies (Rie). Dit voor zover partijen daar direct of indirect een wettelijke c.q. gemandateerde taak in hebben.

Waar het voorheen binnen LAT-RB draaide om afstemming tussen de uitvoerende instanties, zal het nu gaan om aansturen en programmeren van de BRZO-inspecties. Dit leidt tot intensievere samenwerking doordat de toezichthouders in het kader van BRZO+ met elkaar en in afstemming met de overige relevante partijen de samenwerking in het toezicht en de handhaving verder zullen verbeteren en uitwerken. Ook nieuw is dat BRZO+ niet alleen gaat over uniformiteit voor BRZO-toezicht, maar ook voor vergunningverlening aan bedrijven. Dit moet medio 2014 resulteren in slagvaardig, samenwerkend en transparant toezicht. Aspecten als onaangekondigde inspecties en onderscheid in ernst van overtredingen zullen in 2014 nadere aandacht krijgen.

De integraliteit van het toezicht op de BRZO-bedrijven vormt op het bovenstaande een substantiële bijdrage. Hiervan is het grote doel om de veiligheid voor personeel en omgeving te vergroten. Dit is vormgegeven via gezamenlijke:

- inspectieplanningen;
- inspecties;
- handhavingsstrategie;
- inspectieruimte.

De toezichthouders leggen de bevindingen uit inspecties vast in een hiervoor specifiek ontwikkelde online inspectiedatabase, de "Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte" (GIR).

Daarnaast is er een nieuwe BRZO+ overlegstructuur ingericht waarin alle toezichthouders, het OM, de bestuurders en de betrokken bewindspersonen participeren.
In 2014 krijgt de veranderende organisatiestructuur vorm. Het jaarlijks monitoren van de uitvoering wordt voortgezet binnen het programma BRZO+.
De BRZO+partners hebben een notitie opgesteld waarin ze hun samenwerking beschrijven: "Landelijke uitvoering van VTH taken bij BRZO-bedrijven, van afstemming naar aansturing" (ambtelijk voorstel van 19 november 2013).

1.3 Besluit risico's zware ongevallen 1999

Bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en deze in opslag hebben vallen onder de werking van het BRZO'99. Het BRZO'99 vloeit voort uit de implementatie van de Europese Seveso II-richtlijn gericht op het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het BRZO'99 stelt strenge veiligheidseisen aan de meest risicovolle bedrijven van Nederland.

De hoeveelheid en aard van gevaarlijke stoffen bepalen de verplichtingen waar bedrijven volgens het BRZO'99 aan moeten voldoen. Het besluit kent twee categorieën.

1. Bedrijven die alleen de lage drempelwaarde overschrijden worden als *Pbzo-bedrijf* aangemerkt.
   Deze bedrijven moeten alle maatregelen treffen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor mens en milieu te beperken, een Preventiebeleid Zware Ongevallen (PBZO) opstellen en voor de uitvoering en bepaling daarvan een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) implementeren.

2. Bedrijven die tevens de hoge drempelwaarde overschrijden worden aangemerkt als *VR-bedrijf*
   Deze bedrijven moeten, naast de hierboven genoemde verplichtingen, een veiligheidsrapport (VR) indienen waarmee wordt aangetoond dat de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen in orde zijn.

1.4 Landelijke afspraken toezicht op BRZO-bedrijven

Bij het toezicht op het BRZO'99 zijn specialistische inspecteurs van vier overheden betrokken: het bevoegd gezag Wet veiligheidregio's (Wvr), de Inspectie SZW directie Major Hazard Control, het bevoegd gezag Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Waterkwaliteitsbeheerders (Rijkswaterstaat en Waterschappen). In dit rapport worden de betreffende instanties aangeduid als 'het bevoegd gezag'. Het bevoegd gezag Wabo kan bij een gemeente of een provincie zijn belegd. De uitvoering van de Wabo taken voor het BRZO'99 (zowel van gemeente als van provincie) gebeurt door de omgevingsdiensten. Deze omgevingsdiensten laten zich ten aanzien van de milieurisico's van onvoorziene lozingen, adviseren door de waterkwaliteitsbeheerder (Rijkswaterstaat), zoals dit is vastgesteld in artikel 15, lid 4 van het BRZO'99. In 2014 zal hier voor de indirecte lozingen ook het Waterschap in worden betrokken welke nauw samenwerkt met Rijkswaterstaat. Beide adviesorganen maken onderdeel uit van het inspectieteam.
Gezamenlijk vormen de inspecteurs één inspectieteam. Het team werkt samen in de voorbereiding, uitvoering en afronding van de inspectie volgens een landelijke uniforme inspectiemethodiek. De afspraken en werkprocessen zijn vastgelegd in de *Werkwijzer BRZO II* van LAT RB. Deze werkwijzer betreft een uitwerking van de wettelijke taken. Alle betrokken uitvoerende overheden hebben zich gecommitteerd aan de Werkwijzer BRZO II.
Er is sprake van een vergaande samenwerking tussen de verschillende overheden in de BRZO-uitvoering. Tot voor kort richtte deze samenwerking zich alleen op het toezicht. Afgelopen jaren is

gewerkt aan een landelijke handhavingstrategie voor het BRZO'99. Deze handhavingstrategie is eind 2013 vastgesteld en wordt nu in de werkwijze van de uitvoerende overheden geïmplementeerd. Hiermee wordt een landelijk kader geboden om uniform en adequaat sanctionerend op te treden tegen overtredingen van het BRZO'99.
De uitvoerende overheden registreren de inspectie-informatie in een gezamenlijke online inspectiedatabase: de Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR). Doordat de GIR de gegevens van de inspecties op alle BRZO -bedrijven en de hieruit voortkomende opvolgingsacties door het bevoegd gezag bevat, vormt deze database een belangrijke landelijke bron van informatie over de naleving door en handhaving bij BRZO-bedrijven.

1.5 Themagerichte verdiepingsinspectie PGS 29

In 2013 is een verdiepingsgericht inspectieproject PGS 29 uitgevoerd. PGS 29 gaat over de grootschalige opslag van brandbare vloeistoffen in verticale atmosferische tanks. De verwachting is dat door deze themagerichte inspecties meer overtredingen worden geconstateerd op dit aspect. In deze monitor zijn deze themagerichte inspecties duidelijk terug te vinden. Over het inspectieproject PGS 29 is daarnaast een apart rapport verschenen wat als bijlage bij de Staat van de Veiligheid zal worden gepubliceerd.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de reikwijdte en de aanpak van de monitor. De resultaten van deze monitoring zijn weergegeven in de hoofdstukken 3 (algemene gegevens), 4 (naleving van het BRZO'99) en 5 (handhaving door het bevoegd gezag). Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de resultaten op bedrijfsniveau. Het rapport eindigt met conclusies in hoofdstuk 7. Begrippen en afkortingen zijn te vinden in de bijlage bij dit rapport.

2. Aanpak

2.1 Reikwijdte

De monitor van BRZO+ richt zich op alle BRZO-bedrijven die in 2013 op naleving van het BRZO'99 zijn geïnspecteerd. Dit betreft de inspecties waarvan het inspectiebezoek in het kalenderjaar van 2013 heeft plaatsgevonden. Sommige bedrijven zijn meerdere malen geïnspecteerd als eerdere bevindingen daar aanleiding toe gaven of als dit vanwege een thematische aanpak gepland was (zoals de BRZO-inspecties in het kader van PGS29). Bij een deel van de BRZO-inspecties is tegelijkertijd met de BRZO-inspectie ook gecontroleerd op andere wetgeving. Dit betreft in de meeste gevallen het toezicht vanuit dezelfde werkvelden , namelijk milieu, arbeidsomstandigheden, waterkwaliteit en rampenbestrijding. Van de resultaten van zo'n gecombineerde inspectie wordt één integraal inspectierapport opgesteld en in GIR vastgelegd. Om de naleving van het BRZO'99 in beeld te kunnen brengen zijn alle in de inspecties geconstateerde overtredingen geïnventariseerd. Daarin is een selectie gemaakt van de overtredingen op het BRZO'99 inclusief de overtredingen die juridisch zijn opgehangen aan de onderliggende wetten maar aan het BRZO'99 zijn gerelateerd of direct verband houden met het werken met gevaarlijke stoffen in het bedrijf. De overtredingen die geen relatie hebben met het veiligheidshandelen van het bedrijf, zijn niet opgenomen.

2.2 Werkwijze

Deze rapportage is gebaseerd op gegevens zoals die in de GIR zijn geregistreerd. Daarnaast is gebruik gemaakt van de informatie die beschikbaar is bij de bevoegde gezagen. Aan de hand van de inspectierapporten zoals deze op 1 maart 2014 beschikbaar waren in de GIR zijn de overtredingen en de hierop ingezette handhaving in kaart gebracht. Per overtreding is beoordeeld of deze op 1 maart 2014 was opgeheven of niet. Hiervoor is het oordeel van de uitvoerende overheden gevolgd. Overtredingen die vanwege een ingebrachte zienswijze van het bedrijf of op grond van een andere reden zijn ingetrokken, zijn niet als overtreding meegeteld.
Voor de totstandkoming van dit rapport zijn geen aanvullende checks uitgevoerd bij de bedrijven zelf. Het is het derde jaar dat de naleving en handhaving op landelijke schaal in beeld wordt gebracht. De resultaten van 2013 zijn waar mogelijk gespiegeld aan de resultaten uit de monitor van 2012 en 2011. In het rapport is dit zichtbaar gemaakt door de tabellen met gegevens uit 2012 en 2011 een grijze arcering te geven. Deze vergelijking voorziet niet in het voorspellen van een trendanalyse. Hiervoor zijn over een langere en vergelijkbare periode gegevens nodig, waarmee statistisch betrouwbare trends kunnen worden geanalyseerd.

De monitor is uitgevoerd door het Bureau BRZO+ met medewerking van de werkgroep monitoring en onder verantwoordelijkheid van BRZO+. De inventarisatie is uitgevoerd in de periode maart en april 2014, met als peildatum 1 maart 2014.

2.3 Beperkingen

Tijdens een BRZO-inspectie, al dan niet gecombineerd met een inspectie op overige wetgeving, wordt een bedrijf op specifieke onderdelen doorgelicht.

De inspectierapporten geven de situatie weer van het moment tijdens de inspectie op dat betreffende onderdeel en reiken niet verder dan dat. De hieruit volgende resultaten geven dus geen volledig beeld weer van het veiligheidshandelen van het bedrijf.

Handhavingstrajecten kennen een gefaseerde opbouw, waar een zekere doorlooptijd aan verbonden is. Deze trajecten kunnen zich op het moment van de peildatum in verschillende fasen bevinden.

Zeker voor de inspecties die aan het eind van 2013 zijn uitgevoerd kan dit betekenen dat het handhavingstraject op de peildatum 1 maart 2014 net of zelfs nog niet is opgestart. In de monitor van 2013 is de peildatum van 1 maart 2014 gehanteerd, dit maakt het vergelijken van de handhavingsgegevens mogelijk.

3. Gegevens algemeen

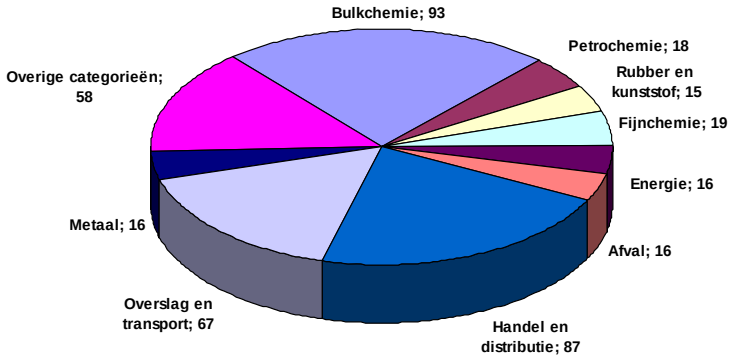
3.1 Aantal BRZO-bedrijven: typering bedrijvigheid

In tabel 1 is het totaal aantal actieve BRZO-bedrijven weergegeven, met een verdeling naar de aard van de bedrijvigheid. Het aantal actieve BRZO-bedrijven, gepeild op 1 maart 2014, is 405[1].

Tabel 1: Aantal BRZO-bedrijven gepeild in 2013 en 2014 met indeling naar bedrijvigheid

Bedrijvigheid (Mars codering)	Aantal BRZO-bedrijven gepeild op 1 maart 2014	Aantal BRZO-bedrijven gepeild op 1 maart 2013
01 General Chemicals manufacture (Bulkchemie)	93	91
02 Petrochemical, refining and processing (Petrochemie)	18	15
03 Plastics and rubber manufacture (Rubber en kunststof)	15	15
04 Pesticides, pharmaceuticals and other fine chemicals (Fijnchemie)	19	16
05 Power supply and distribution (Energie)	16	16
07 Waste treatment and disposal (Afval)	16	12
08 Wholesale and retail storage and distribution (Handel en distributie)	87	79
09 Handling and transportation centers (Overslag en transport)	67	63
11 Metal refining and processing (Metaal)	16	9
Other (Overig)	58	50
Ongecodeerd	0	45
Totaal	405	411

Figuur 1: Aantal BRZO-bedrijven met indeling naar bedrijvigheid in 2013.

Het beeld in figuur 1 komt redelijk overeen met het beeld van het bedrijvenbestand zoals dat in het voorgaande jaar is gepeild (2012: 411 BRZO-bedrijven). Inmiddels zijn alle bedrijven ingedeeld naar de aard van de bedrijvigheid waar dat vorig jaar nog niet het geval was.

Het aantal actieve BRZO-bedrijven kan in de loop der tijd enigszins fluctueren. De hoeveelheid gevaarlijke stoffen bepaalt of een bedrijf al dan niet onder de werkingssfeer van het BRZO'99 valt. De

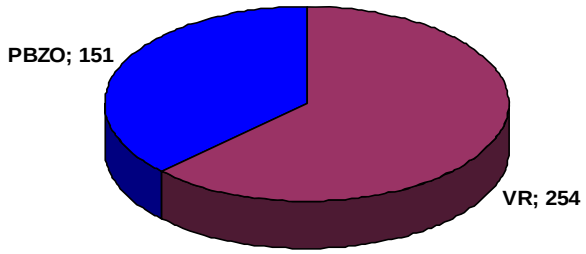
[1] Dit is exclusief enkele ondergrondse gasopslaglocaties die per maart 2012 onder de werking van het BRZO zijn komen te vallen.

vergunde capaciteit is daarbij doorslaggevend. Door wijzigingen in de bedrijfsvoering kan de capaciteit onder of boven de drempelwaarde(n) komen te vallen. Ook de oprichting van bedrijven het bedrijven die stoppen draagt bij aan fluctuaties in de aantallen. Dit verklaart de verandering in het aantal BRZO bedrijven. De bandbreedte waarbinnen het totaal aantal BRZO-bedrijven fluctueert is beperkt (minder dan 10 bedrijven).

3.2 VR- en PBZO-bedrijven

BRZO-bedrijven worden in twee categorieën ingedeeld. Dit zijn PBZO-bedrijven (bedrijven die alleen de lage drempelwaarde van het BRZO '99 overschrijden) en VR-bedrijven (bedrijven die de hoge drempelwaarde van het BRZO '99 overschrijden).
Van de 405 BRZO-bedrijven, gepeild op 1 maart 2014, vallen 151 bedrijven (37%) in de categorie PBZO-bedrijf en 254 (63%) in de categorie VR-bedrijf. Zie figuur 2.

Figuur 2: Aantal PBZO-bedrijven en VR-bedrijven

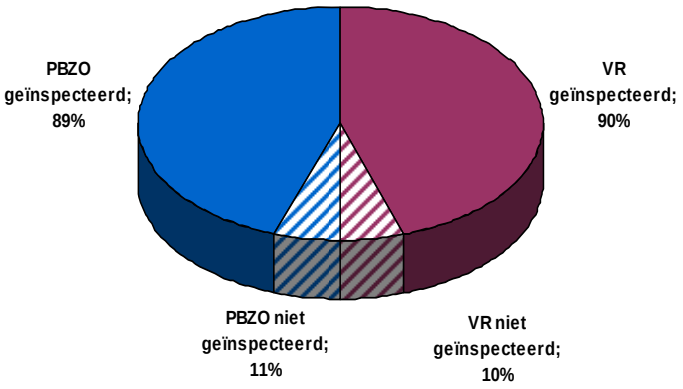
3.3 Aantal inspecties

Jaarlijks stellen de inspectiepartners in regionaal verband een gezamenlijke inspectieplanning op. De betreffende bedrijven worden doorgaans vooraf op de hoogte gesteld van de inspectie, tenzij er sprake is van een onaangekondigde inspectie. In 2013 zijn bij 363 van de in totaal 405 BRZO-bedrijven inspecties uitgevoerd. Van de VR-plichtige bedrijven is 90% geïnspecteerd, van de PBZO-bedrijven is 89% geïnspecteerd. Dit is ongeveer gelijk aan 2012. In onderstaande tabel 2 en figuur 3 is dat weergegeven.

Tabel 2: Aantal en percentage geïnspecteerde bedrijven in 2013

Type bedrijf	Aantal bedrijven	Aantal bedrijven geïnspecteerd in 2013	Percentage bedrijven geïnspecteerd in 2013	Percentage bedrijven geïnspecteerd in 2012	Percentage bedrijven geïnspecteerd in 2011
VR	254	229	90%	90%	82%
PBZO	151	134	89%	88%	86%
Totaal	405	363	90%	89%	84%

Figuur 3: Aantal VR-bedrijven en PBZO-bedrijven in 2013 geïnspecteerd (procentuele verdeling) vergeleken met 2012

Het BRZO'99 geeft aan dat VR-bedrijven tenminste eenmaal per jaar worden geïnspecteerd tenzij een afwijkend inspectieprogramma is vastgesteld op grond van een systematische evaluatie van de risico's. Het besluit stelt geen eisen ten aanzien van de inspectiefrequentie van PBZO-bedrijven. Landelijk is afgesproken om deze lijn zowel voor de VR-plichtige bedrijven als PBZO-bedrijven te hanteren. Een landelijk hulpmiddel, het toezichtmodel BRZO, wordt gebruikt om de inspectie-inzet per bedrijf vast te stellen. De keuze om wel of niet te inspecteren wordt door de inspectieteams gebaseerd op de evaluatie van de risico's van het bedrijf en het naleefgedrag van voorgaande jaren.

BRZO-inspecties vinden zowel aangekondigd als niet aangekondigd plaats. Een groot deel is aangekondigde inspecties zodat het bedrijf de voor de controle benodigde administratie kan voorbereiden en de inspectie efficiënter kan verlopen. Inspectieteams plannen voor zichzelf ook altijd een aantal onaangekondigde inspecties in. Dit kan zijn dat ze zonder aankondiging bij het bedrijf langs gaan, maar het kan ook gebeuren dat ze tijdens een aangekondigde inspectie op andere onderdelen in het bedrijf gaan controleren of nog een extra dag komen inspecteren.
Onaangekondigde inspecties kunnen ook buiten kantoortijden plaatsvinden als dat bijvoorbeeld op grond van klachten, herhaaldelijke nalatigheid of specifieke handhavingszaken noodzakelijk wordt geacht. Ook hercontroles worden vaker onaangekondigd uitgevoerd. In de GIR wordt niet geregistreerd of een inspectie (gedeeltelijk) onaangekondigd was, daarom zijn er geen aantallen opgenomen.
Daarnaast zijn meer inspecties themagericht (in het bijzonder de milieurisicoanalyse "MRA") en verdiepingsgericht (PGS29) opgezet. De verdiepingsgerichte inspectie betreft onder meer de inspecties gericht op de opslag van vloeibare brandstoffen in cilindrische bovengrondse tanks. Dergelijke tanks vallen onder de PGS29-richtlijn, die veiligheidseisen stelt aan het veilig gebruik ervan. In april 2014 is een inspectieproject bij BRZO-bedrijven met opslagtanks, die vallen onder de PGS29-richtlijn, afgerond. Binnen dit project werd specifiek gekeken naar de mate waarin bedrijven voldoen aan de veiligheidseisen die aan dergelijke tanks worden gesteld. De resultaten van dat onderzoek zijn voorzien als bijlage bij de Staat van de Veiligheid. De themagerichte inspecties op de MRA bestaan uit inspecties op de compartimenten water, bodem, lucht, en geluid. Voor de directe en indirecte lozingen zijn de waterkwaliteitsbeheerders aangewezen als wettelijk adviseur voor het Wabo bevoegd gezag en maken om die reden deel uit van het inspectieteam.

3.4 Beoordelingen van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS)

Alle BRZO-bedrijven zijn verplicht een goed functionerend veiligheidsbeheerssysteem te hebben. Het systeem moet borgen dat de kans op een ongeval, als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, en de mogelijke gevolgen daarvan zoveel mogelijk worden beperkt. Naast de fysieke

inspecties aan installaties bij de bedrijven is het inspecteren van het functioneren van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS) een essentieel onderdeel van BRZO-inspecties. Het VBS bestaat uit acht vaste elementen van a t/m h. Naast het VBS, kan op andere thema's worden geïnspecteerd, zoals MRA (milieurisicoanalyse), ATEX (bescherming voor explosiegevaar), stoffenlijst, brandveiligheid, tankopslag, etcetera. In 2013 zijn 1880 beoordelingen op VBS-elementen en andere thema's uitgevoerd. In tabel 3 is te zien hoe de verdeling is over de VBS-elementen en de andere thema's.

Tabel 3: Aantal beoordelingen op VBS-elementen en overige thema's in 2013 (2012 en 2011)

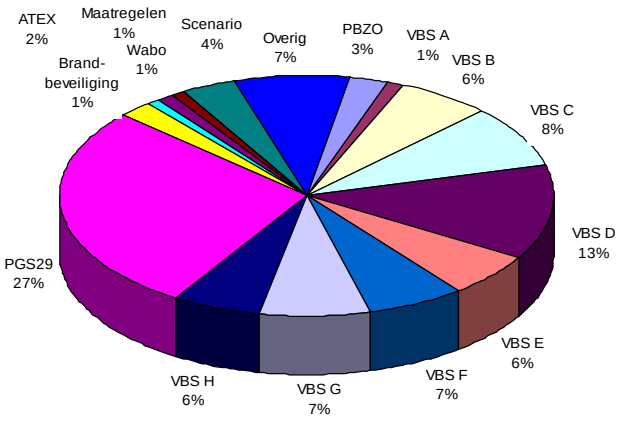
VBS-element	Aantal beoordelingen 2013	%	Aantal beoordelingen 2012	%	Aantal beoordelingen 2011	%
PBZO (preventiebeleid)	**49**	3%	**62**	4%	**84**	5%
VBS-a: Preventiebeleid en het algemene beheerssysteem	**20**	1%	**31**	2%	**45**	3%
VBS-b: Organisatie en de werknemers	**116**	6%	**116**	7%	**137**	8%
VBS-c: Identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen	**152**	8%	**168**	10%	**198**	12%
VBS-d: Beheersing van de uitvoering	**242**	13%	**240**	14%	**262**	15%
VBS-e: Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	**108**	6%	**139**	8%	**178**	10%
VBS-f: Planning voor noodsituaties	**125**	7%	**137**	8%	**176**	10%
VBS-g: Toezicht op de prestaties	**134**	7%	**129**	8%	**183**	11%
VBS-h: Audits en beoordeling	**109**	6%	**155**	9%	**144**	8%
Opslag PGS29 (brandstoffen in tanks)	**522**	27%	**134**	8%	**-**	-
ATEX (explosieveiligheid)[2]	**41**	2%	**38**	2%	**33**	2%
Brandbeveiliging[3]	**15**	1%	**42**	3%	**-**	-
Maatregelen	**23**	1%	**39**	2%	**61**	4%
Wabo/milieu	**17**	1%	**15**	1%	**19**	1%
Scenario	**67**	4%	**76**	5%	**82**	5%
Overig: - bedrijfsbrandweer - QRA en MRA - Stoffenlijst - PDCA - restcategorie, divers (o.a. arbeidsomstandigheden, veiligheidsrapport, opslag)	140	7%	**137**	8%	**101**	6%
Totaal	**1880**	**100%**	**1658**	**100%**	**1703**	**100%**

In de programmatische opzet van de BRZO-inspecties wordt per bedrijf bepaald welke onderdelen in het betreffende jaar worden geïnspecteerd. Voor elk bedrijf wordt een meerjaren-inspectieplan opgesteld. Dit plan bevat de inspectiethema's voor het betreffende bedrijf over een periode van vijf jaar. Binnen de vijfjaarscyclus moeten alle VBS-elementen tenminste eenmaal zijn beoordeeld. Deze programmatische aanpak is terug te zien in onderstaande figuur 4.

[2] Explosieveiligheid is daarnaast opgenomen in andere VBS-elementen zoals VBS-c en d en in Tankopslag PGS29.

[3] In voorgaande jaren is brandbeveiliging meegenomen als onderdeel van element VBS-f. Dit verklaart het verschil tussen 2012 en 2011 voor wat betreft de beoordelingen op brandbeveiliging.

Figuur 4: Beoordelingen op de VBS-elementen en de overige thema's in 2013 (procentuele verdeling).

In 2013 is veelvuldig geïnspecteerd op de opslag van brandstoffen in tanks. De beoordelingen van PGS29 opslagtanks komen voort uit het eerder genoemde inspectieproject tankopslag. Daarna komt het VBS-element c (identificatie van gevaren en beoordelen van risico's) het meest naar voren. Dit komt overeen met de bevindingen uit 2011 en 2012.

4. Naleving van het BRZO'99

4.1 Inleiding

Tijdens een inspectie licht het inspectieteam specifieke onderdelen van het BRZO'99 door met focus op het functioneren van het VBS. De insteek is zowel systeemgericht als maatregelgericht waarin de aanwezigheid en betrouwbaarheid van voorzieningen wordt getoetst. Voor de oordeelsvorming maakt het inspectieteam gebruik van een waarderingsschaal, zodat bevindingen zoveel mogelijk gelijkwaardig worden beoordeeld. Het eindoordeel blijft maatwerk van het inspectieteam. De inspectiebevindingen worden in de gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR) uitgewerkt en naar het bedrijf toe gerapporteerd in de vorm van één gezamenlijk inspectierapport, waarin ook de eventueel geconstateerde overtredingen zijn weergegeven. Het inspectierapport wordt conform een landelijk format opgeleverd. Volgens de landelijke afspraak dient het inspectierapport uiterlijk 8 weken na de zogenaamde close out - het afsluitend overleg aan het einde van de inspectie – te worden verzonden.

4.2 Naleving door de bedrijven in 2013

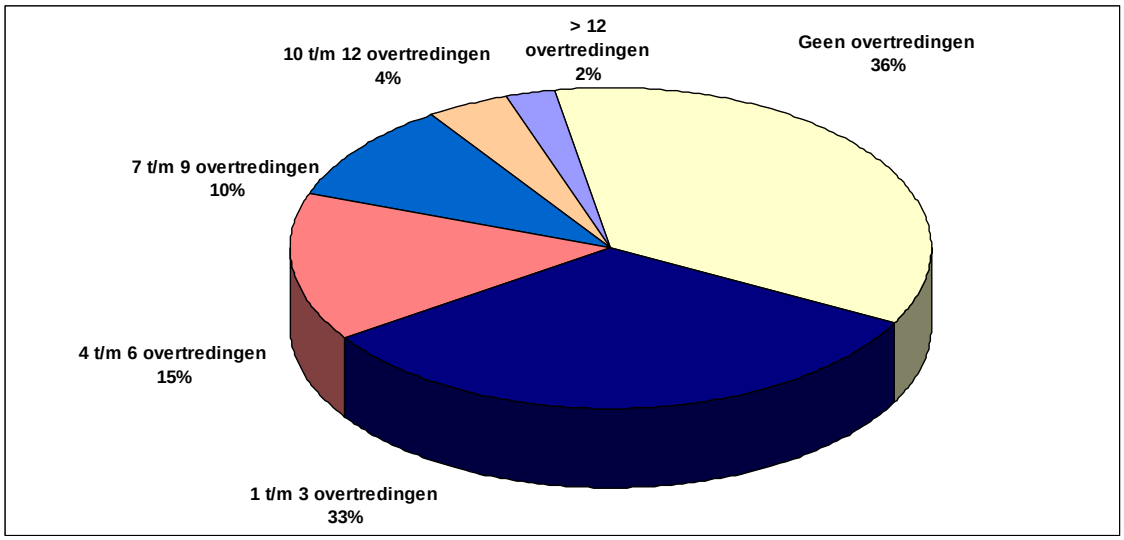
Van de 363 BRZO-bedrijven die in 2013 zijn geïnspecteerd zijn bij 129 bedrijven (36%) geen overtredingen zijn geconstateerd. Van deze bedrijven is vastgesteld dat zij de regelgeving naleven op die onderdelen die in de inspectie zijn gecontroleerd. Over de onderdelen die in 2013 niet in de inspectie aan bod zijn gekomen kan geen uitspraak worden gedaan.

In 2013 zijn bij 234 bedrijven overtredingen vastgesteld. Uit de beschikbare informatie is een totaal van 1097 veiligheidsgerelateerde overtredingen geteld. Het gaat om een totaalsom van overtredingen van verschillende aard en uiteenlopende ernst: van lichte administratieve tekortkomingen tot tekortkomingen die mogelijk kunnen leiden tot onveilige situaties. De ernst van overtreding is over 2013 achteraf beoordeeld. Zie hiervoor paragraaf 5.3 van deze rapportage. Het aantal overtredingen per bedrijf loopt uiteen, zoals in tabel 4 is te zien. In de tabel is tevens een vergelijking met 2012 gemaakt. Er zijn minder bedrijven zonder overtredingen dan in 2012, en meer bedrijven met meer dan 7 overtredingen dan in 2012.

Tabel 4: Aantal overtredingen per bedrijf, uitgesplitst in VR-plichtige en PBZO-plichtige bedrijven in 2013 en 2012.

Aantal overtredingen	Aantal VR-bedrijven (2013)	Aantal PBZO-bedrijven (2013)	Aantal bedrijven (2013)	Percentage van het totaal aantal geïnspecteerde bedrijven	Aantal bedrijven (2012)	Percentage van het totaal aantal geïnspecteerde bedrijven (2012)
Geen	65	64	129	36%	158	43%
1 t/m 3	85	34	119	33%	120	33%
4 t/m 6	37	17	54	15%	50	14%
7 t/m 9	24	13	37	10%	22	6%
10 t/m 12	8	7	15	4%	6	2%
meer dan 12	9	0	9	2%	9	2%
Totaal	228	135	363	100%	365	100%

Figuur 5: Bedrijven met een bepaald aantal overtredingen (procentuele verdeling)in 2013

4.3 Onderwerpen waarop overtredingen zijn vastgesteld

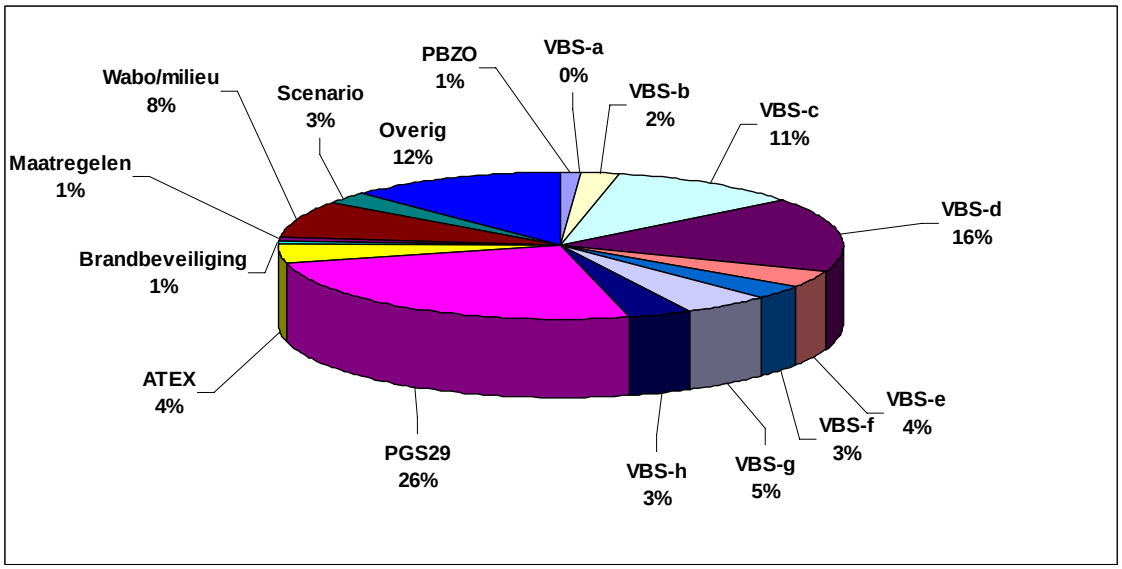
In tabel 5 wordt het aantal overtredingen per inspectieonderwerp in 2013 vergeleken met 2012. De procentuele resultaten in 2013 staan grafisch weergegeven in figuur 6. Van de VBS-elementen worden de meeste overtredingen vastgesteld op PGS29. Dat is niet verwonderlijk, omdat hierop extra is gecontroleerd in 2013. Daarna worden op VBS-element d (beheersing van de uitvoering) de meeste overtredingen vastgesteld (16%).

Tabel 5: Overtredingen op de beoordeelde VBS-elementen en overige thema's.

Onderwerp	Aantal over-tredingen 2013	Percentage 2013	Aantal over-tredingen 2012	Percentage 2012
PBZO (preventiebeleid)	11	1%	24	3%
VBS-a: Preventiebeleid en het algemene beheerssysteem	2	0,2%	8	1%
VBS-b: Organisatie en de werknemers	25	2%	18	2%
VBS-c: Identificatie van de gevaren en beoordeling van risico's zware ongevallen	120	11%	110	13%
VBS-d: Beheersing van de uitvoering	178	16%	157	18%
VBS-e: Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	43	4%	45	5%
VBS-f: Planning voor noodsituaties	33	3%	30	3%
VBS-g: Toezicht op de prestaties	55	5%	28	3%
VBS-h: Audits en beoordeling	38	3%	40	5%
Opslag PGS29 (brandstoffen in tanks)	274	25%	143	16%
ATEX (explosieveiligheid)	48	4%	44	5%
Brandbeveiliging	6	1%	36	4%
Maatregelen	12	1%	47	5%
Wabo/milieu	86	8%	25	3%
Scenario	30	3%	22	3%

Overig: - bedrijfsbrandweer 17 - QRA en MRA 15 - Stoffenlijst 7 - PDCA 3 - Restcategorie, divers 94	136	12%	94	11%
Totaal	**1097**	**100%** [4]	**871**	**100%** [5]

Figuur 6: Overtredingen op de VBS-elementen en overige thema's (procentuele verdeling).

4.4 Openstaande overtredingen uit 2012

Voorafgaand aan deze monitor is geïnventariseerd of de openstaande overtredingen uit 2012 ongedaan waren gemaakt. De monitor 2012 liet zien dat op het moment van peilen, namelijk 1 maart 2013, nog 487 overtredingen uit 2012 (verdeeld over 135 bedrijven) niet aantoonbaar waren opgeheven. De status van deze overtredingen is wederom gepeild op 1 maart 2014. Dit levert de volgende gegevens op:

Tabel 6: Openstaande overtredingen uit 2012, status op 1 maart 2014

Status van openstaande overtredingen 2012 op 1 maart 2014	**Aantal overtredingen**	**Percentage**
Opgeheven	397	82%
Niet opgeheven, vervolg handhaving ingezet/hersteltermijn op 1 maart 2014 niet verstreken	31	6%
Hersteltermijn verstreken, hercontrole moet nog plaatsvinden	18	4%
Anders (beroepsprocedure, handhaving opgeschort i.v.m. stillegging, geen BRZO overtreding)	41	8%
Totaal	487	100%

Uit de tabel is af te leiden dat 397 overtredingen (82%) van de op 1 maart 2013 nog openstaande overtredingen over 2012, op 1 maart 2014 waren opgelost. Er waren 31 overtredingen niet

[4] Door afronding kan dit 1% verschil geven.
[5] Door afronding kan dit 1% verschil geven.

opgeheven (6%). Op deze overtredingen is een vervolg aan de handhaving gegeven, bijvoorbeeld door het opleggen van een eis, het innen van de dwangsom, het opleggen van een proces verbaal of het toepassen van bestuursdwang. Over de rest van de overtredingen kon nog geen uitsluitsel worden gegeven omdat de hersteltermijn verstreken is en hercontrole nog moet plaatsvinden (4%) of vanwege andere redenen (8%).
De monitor 2013 beschrijft de overtredingen die in het kalenderjaar 2013 zijn geconstateerd. De nog openstaande overtredingen uit 2012, zoals weergegeven in tabel 6, worden in dit rapport verder buiten beschouwing gelaten.

5. Handhaving door het bevoegd gezag

5.1 Inleiding

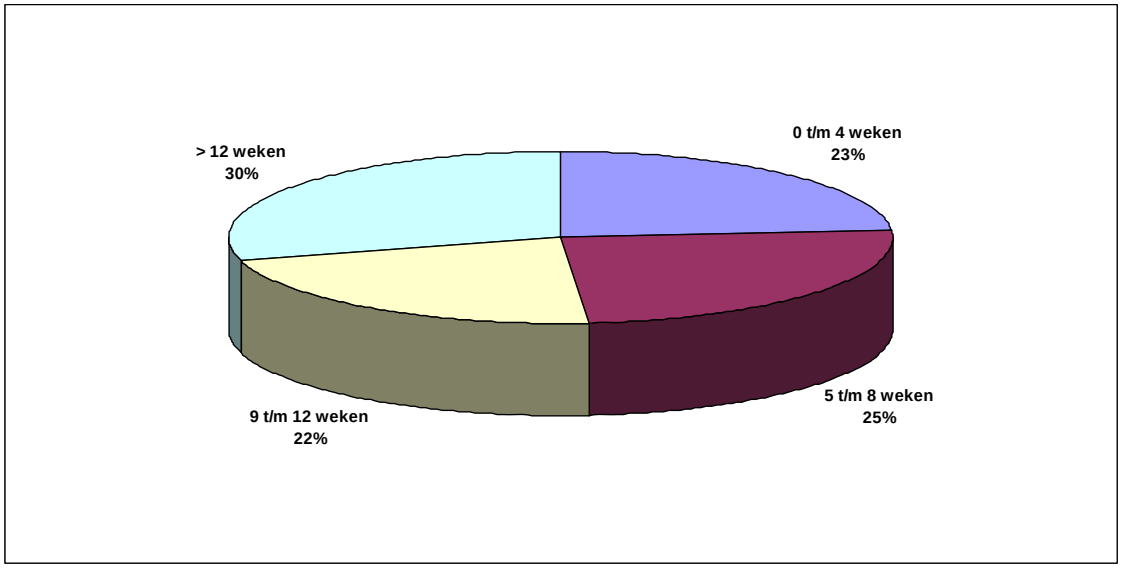
Bij overtredingen is het de taak van het bevoegd gezag om richting het bedrijf passende handhaving in te zetten met als doel de overtredingen op te heffen. De bevoegdheid om te handhaven op het besluit beperkt zich tot die bepalingen die zijn gebaseerd op de onderliggende wet waarin de bevoegdheid is geregeld. In de praktijk handhaven bevoegde instanties direct op het besluit of op de onderliggende wet dan wel op de vergunning.

5.2 Aanschrijven van het bedrijf

Het handhavingstraject start doorgaans met het verzenden van een brief waarmee het bevoegd gezag het bedrijf sommeert om een overtreding binnen een bepaalde termijn ongedaan te maken. In de praktijk zal de handhaving na het verzenden van het inspectierapport in gang worden gezet, tenzij direct ingrijpen vanuit het oogpunt van risico's noodzakelijk is. Een waarschuwing valt juridisch gezien niet onder het begrip 'handhaving'. Een ambtelijke waarschuwing werkt vaak effectief, waardoor het niet nodig is om over te gaan op bestuursrechtelijke of strafrechtelijke middelen. In deze monitor maakt de waarschuwing aan het bedrijf onderdeel uit van het handhavingstraject.

Figuur 7 geeft een beeld van de termijnen waarop bedrijven, berekend vanaf de datum van de close out, zijn aangeschreven met een brief.

Figuur 7: Verzendtermijnen voor de handhavingsbrief, berekend vanaf de datum van de close out (procentuele verdeling).

Uit figuur 7 is af te leiden dat 48% van de handhavingsbrieven binnen 8 weken na de close out is verstuurd. Deze termijn komt overeen met de landelijk afgesproken termijn voor het verzenden van het inspectierapport. In de praktijk kan de handhavingsbrief langer op zich laten wachten als een extra stap in de behandeling nodig is. Te denken valt aan het inwinnen van advies van een ander bestuursorgaan of de situatie waarin de bevoegdheid tot handhaving bij een andere dan de uitvoerende dienst is belegd. Ook kan de handhaving vertraging oplopen door wettelijke zienswijzen of bezwaar-/beroepsprocedures. Er bestaat geen inzicht in hoeverre voornoemde redenen hebben bijgedragen aan de termijnoverschrijdingen. Bedrijven worden overigens al eerder op de hoogte gesteld van de tekortkomingen. In de close out worden de bevindingen op hoofdlijnen

teruggekoppeld en wordt, voor zover op dat moment mogelijk, aangegeven wat de vervolgacties vanuit de afzonderlijke toezichthouders zullen zijn. Hierbij komen op zijn minst mogelijke handhavingszaken aan de orde.

Van de eventuele handhavingsacties wordt daarbij gecommuniceerd dat de terugkoppeling in de fase van de close out nog niet volledig kan zijn.

5.3 Ernst van de overtredingen

De landelijke handhavingstrategie BRZO is eind 2013 vastgesteld. Deze handhavingstrategie kent drie categorieën waarmee onderscheid wordt gemaakt naar ernst van de overtredingen. De overtredingen worden daarbij ingedeeld in relatie tot de risico's op een zwaar ongeval en/of de escalatie van scenario's. Vanaf 1 januari 2014 passen de inspectieteams deze strategie toe.

In 2013 hebben de inspectieteams al zoveel mogelijk geanticipeerd op de landelijke handhavingstrategie BRZO en de handhavinginzet hierop afgestemd in afwachting van (bestuurlijke) vaststelling van de strategie en de benodigde aanpassingen in de gemeenschappelijke inspectieruimte. Die aanpassingen in de inspectieruime zijn in januari 2014 gerealiseerd, waardoor pas vanaf januari 2014 de categorie van de overtreding kan worden geregistreerd. Er is daarom gekozen om alle 2013 overtredingen voor zover mogelijk achteraf in te delen in één van de drie categorieën van de handhavingstrategie. De verdeling naar ernst van de overtredingen is gebaseerd op de verschillende handhavinginstrumenten die zijn ingezet in de eerste handhavingsactie door de toezichthouders. Deze is te vinden in tabel 7 en figuur 8.

Tabel 7: Ingeschatte ernst van de overtredingen in 2013

Categorie	Soort handhaving	%	Status overtreding
1: Onmiddellijke dreiging zwaar ongeval	Stillegging + proces verbaal, of Bestuursdwang + aangifte	<1%	• Dreiging weggenomen: 100% • Overtreding opgeheven: 91% • Overtreding nog niet structureel opgeheven, wel afdoende tijdelijke maatregelen: 9%
2: Verhoogde dreiging zwaar ongeval, maar niet onmiddellijk	Exploitatieverbod +proces verbaal, bestuurlijke boete + dwangsom, eis ter naleving, of dwangsom	44%	• Overtreding opgeheven: 43% • Hersteltermijn nog niet verstreken: 22% • Termijn verstreken, hercontrole moet nog plaatsvinden: 31% • Niet tijdig opgeheven, vervolg (verzwaarde) handhaving: 4%
3: Zeer geringe dreiging zwaar ongeval	Waarschuwingsbrief of eis ter naleving	55%	• Overtreding opgeheven: 43% • Hersteltermijn nog niet verstreken: 28% • Termijn verstreken, hercontrole moet nog plaatsvinden: 29% • Niet tijdig opgeheven, vervolg (verzwaarde) handhaving: 0,4%

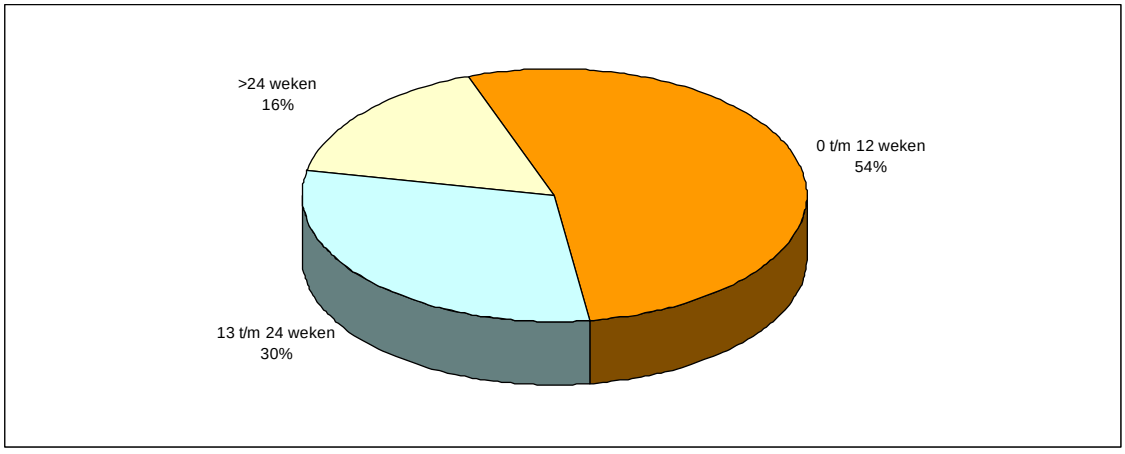
Figuur 8: Ernst van de overtredingen.

5.4 Herstelttermijnen

In het bestuursrechtelijk spoor worden termijnen gesteld voor het opheffen van de overtreding. De gestelde termijn is mede afhankelijk van de tijd die redelijkerwijs nodig is voor het ontwikkelen en implementeren van de herstelmaatregel(en). Het bevoegd gezag zal met in achtneming van de handhavingsstrategie en de risicocategorie van de overtreding, een passende termijn kiezen. Figuur 9 laat zien, voor de situaties waarin het herstel van de overtreding is gekoppeld aan een termijn, welke termijnen in eerste instantie zijn opgelegd. De termijn is berekend vanaf de verzenddatum van de handhavingsbrief.

Figuur 9: Gehanteerde hersteltermijnen (procentuele verdeling).

Van de opgelegde hersteltermijnen is 83% korter dan 24 weken. In geval van een hersteltermijn langer dan 24 weken worden verplichtingen/nadere eisen opgelegd in samenhang met een voortgangsrapportage van de getroffen maatregelen door het bedrijf. Op het moment dat het bevoegd gezag constateert dat herstel binnen de termijn onvoldoende is gerealiseerd, kan deze

besluiten de termijn te verlengen of nadere eisen stellen indien de staat van veiligheid dit vereist. In een aantal gevallen is geen hersteltermijn gegeven, omdat de overtreding al eerder was opgeheven of omdat er sprake was van een stillegging of exploitatieverbod. Deze zijn niet opgenomen in figuur 9 (waarbij ook de onbekende hersteltermijnen en "niet opgestarte trajecten" niet zijn opgenomen).

5.5 Status overtredingen op 1 maart 2014

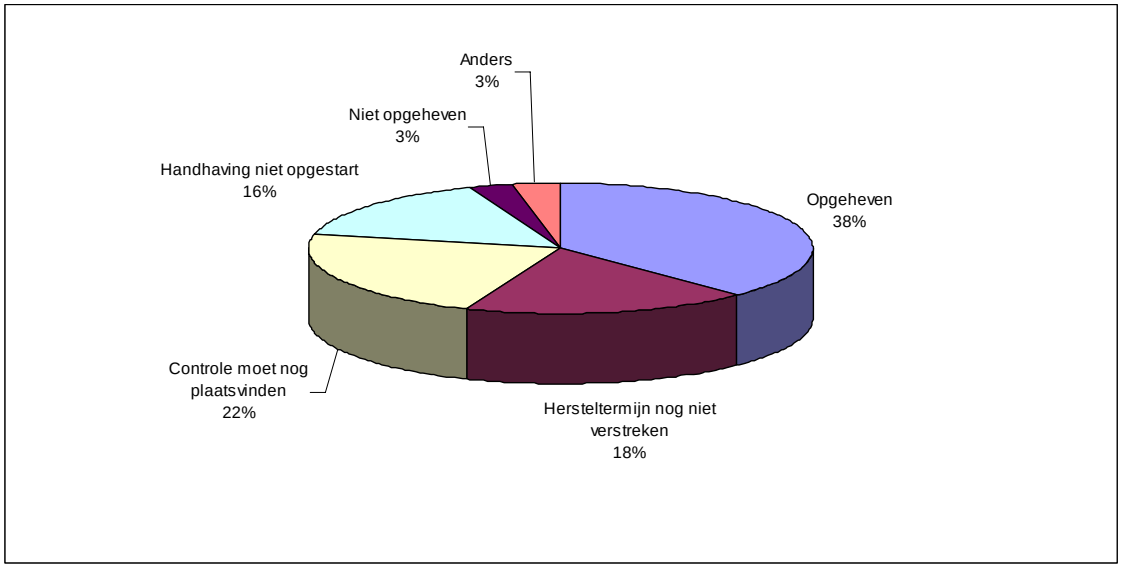
Met behulp van de informatie uit de GIR en de informatie opgevraagd bij de bevoegde instanties, is bepaald of de overtredingen op 1 maart 2014 waren opgeheven of niet.
Van de 1097 overtredingen die in 2013 zijn vastgesteld waren er op de peildatum 413 (38%) opgeheven. Na beoordeling door het bevoegd gezag bleken er 33 overtredingen (3%) niet of niet volledig te zijn opgeheven. Van de overige 651 overtredingen (59%) kon op de peildatum geen uitsluitsel worden gegeven over de situatie. Dit komt onder meer doordat de hersteltermijn niet was verlopen (18 %) of omdat er nog een beoordeling van de herstelactie van het bedrijf door het bevoegd gezag moest plaats vinden (22%). Niet uitgesloten is dat het ook kan zijn dat de gegevens van de nacontrole nog niet beschikbaar waren op de peildatum.
Voor 16% van de overtredingen was de handhaving nog niet gestart of is van handhaving afgezien. Dit betekent dat bedrijven met het inspectierapport wel op de hoogte zijn gesteld van de overtredingen, maar dat ze nog niet zijn aangeschreven met een handhavingsbrief. Het kan dus zijn dat overtredingen in de praktijk wel zijn beëindigd, maar dat dit op 1 maart 2014 nog niet met een beoordeling door het bevoegd gezag kon worden bevestigd. Dit geldt voor meer dan de helft van alle overtredingen.

Tabel 8: Status van alle overtredingen op 1 maart 2014

Status	**Aantal overtredingen**	**Percentage 2013**	**Percentage 2012**
Opgeheven	413	38%	44%
Niet opgeheven	33	3%	4%
Hersteltermijn is nog niet verstreken	202	18%	26%
Hersteltermijn is verstreken, maar beoordeling door het bevoegd gezag moet nog plaatsvinden	245	22%	18%
Handhaving is niet gestart	172	16%	8%
Anders	32	3%	
Totaal	1097	100%[6]	100%

[6] Door afronding kan dit 1% verschil geven

Figuur 10: Status van alle overtredingen op 1 maart 2014

Uit tabel 8 is af te leiden dat 6% minder overtredingen op de peildatum waren opgeheven dan in 2012 het geval was.

Tabel 8 en figuur 10 geven een totaalbeeld van alle overtredingen weer. In de tabellen 9 en 10 is een onderverdeling gemaakt in overtredingen die op 1 maart 2014 al waren beoordeeld door het bevoegd gezag en overtredingen waarbij dit nog niet was gebeurd. Daarmee wordt de invloed van de verschillende meetmomenten geëlimineerd.

Tabel 9: Status op 1 maart 2014 van overtredingen die zijn beoordeeld door het bevoegd gezag

Overtredingen beoordeeld door het bevoegd gezag	**Aantal overtredingen 2013**	**Percentage 2013**	**Percentage 2012**
Opgeheven	413	93%	92%
Niet opgeheven	33	7%	8%
Totaal	446	100%	100%

Tabel 10: Status op 1 maart 2014 van overtredingen die niet zijn beoordeeld door het bevoegd gezag

Overtredingen nog niet beoordeeld door het bevoegd gezag	**Aantal overtredingen 2013**	**Percentage 2013**	**Percentage 2012**
Hersteltermijn is nog niet verstreken	202	31%	49%
Hersteltermijn is verstreken, maar controle door het bevoegd gezag moet nog plaatsvinden	245	37%	35%
Handhaving is niet gestart	172	27%	16%
Anders	32	5%	
Totaal	651	100%	100%

Uit tabel 9 volgt, dat van de overtredingen die zijn beoordeeld door het bevoegd gezag , 93% was opgeheven. Tabel 10 laat ten opzichte van 2012 een toename zien in het percentage overtredingen van de categorie "handhaving niet gestart".

5.6 Opvolging niet opgeheven overtredingen

Er zijn 33 niet opgeheven overtredingen geconstateerd verdeeld over 11 bedrijven. Hiervan vallen 3 bedrijven onder de PBZO-categorie en 8 onder de VR-categorie. Tegen de overtredingen lopen verschillende handhavingprocedures.
Dit bestaat enerzijds uit een inzet tot handhaving waarbij:

- 1 dwangsomprocedure is afgerond en de dwangsom is gevorderd (indien de overtreding nog steeds niet is hersteld zal de handhaving worden voortgezet);
- tegen 3 overtredingen vervolg handhaving is ingezet en anderzijds een procedureel traject waarbij:
  - een bezwaarprocedure loopt tegen 10 overtredingen;
  - een nieuw hersteltermijn is gegeven voor 7 overtredingen;
  - een advies aan het Wabo bevoegd gezag is gegeven inzake 10 overtredingen;
  - in overleg met het betreffende bedrijf 2 overtredingen zijn vastgesteld.

De resultaten zijn weergegeven in tabel 11.

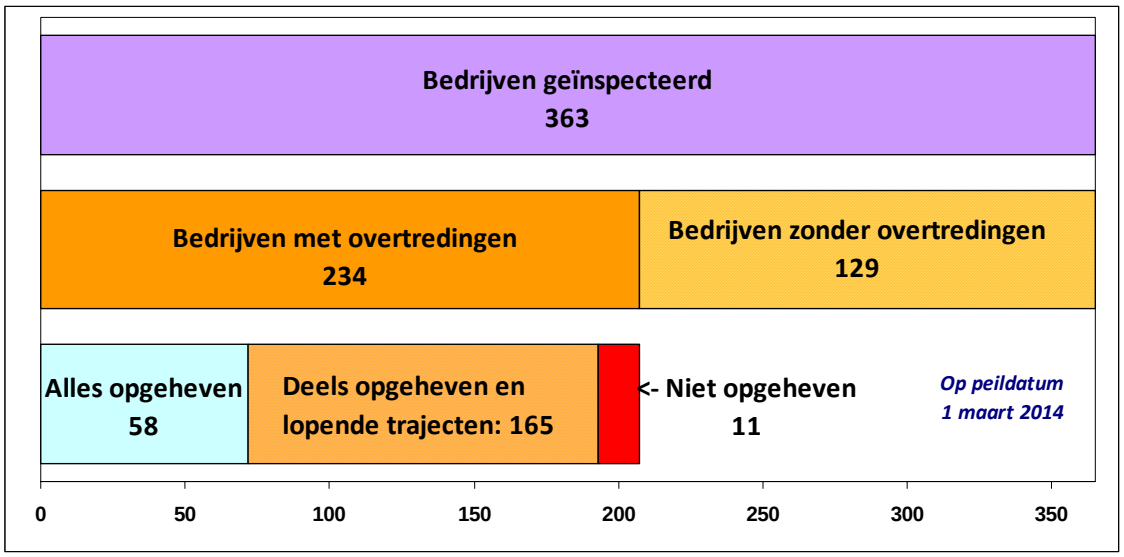
Tabel 11: Vervolgacties bevoegd gezag op niet opgeheven overtredingen in 2013 (peildatum 1 maart 2014)

Vervolg op niet opgeheven overtredingen	**Instrument/actie**
Vervolg of voortzetting handhaving 4	3 overtredingen vervolg handhaving 1 inning last onder dwangsom of ander sanctiemiddel
Ander traject 29	10 bezwaarprocedure loopt 7 nieuwe hersteltermijn gegeven 10 overtredingen advies naar gemeente 2 overtredingen in overleg met bedrijf

6. Resultaten op bedrijfsniveau

Uit een totaal van 405 bedrijven zijn 363 bedrijven geïnspecteerd (90%). Van de 363 geïnspecteerde bedrijven zijn bij 234 bedrijven overtredingen geconstateerd (64%). Hiervan hebben 165 bedrijven (45%) de overtreding deels ongedaan gemaakt of de hersteltermijnen zijn nog niet verstreken. Bij 11 bedrijven (3%) is vastgesteld dat de overtredingen allemaal nog niet zijn opgeheven.
Bij 58 bedrijven (16%) zijn alle overtredingen opgeheven. Dit resulteert, samen met de 129 bedrijven (36%) waarbij geen overtredingen zijn geconstateerd, dat er bij 186 bedrijven (51%) geen overtredingen (meer) zijn.

Figuur 11: Resultaten op bedrijfsniveau

7. Conclusies

De monitor 2013 laat, in vergelijking met de monitor van 2012, meer overtredingen zien. Een paar significante verschillen die hierin opvallen zijn:

1. De themagerichte inspectie op de PGS 29 (opslag brandbare vloeistoffen in verticale tanks) komt duidelijk tot uiting in de cijfers. Van de in totaal 1880 beoordelingen waren er 522 (27%) gericht op PGS 29. In 2012 waren dit er nog 134 (8%).
2. De naleving van de in totaal 363 geïnspecteerde bedrijven scoort slechter dan in 2012. Bij 36% van de geïnspecteerde bedrijven zijn geen overtredingen geconstateerd tegenover 43% in 2012.
   Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:
   - Meer geconstateerde overtredingen op PGS29 (25% ten opzichte van het totaal aantal overtredingen, terwijl dit in 2012 nog 16% was), dit is terug te voeren op het inspectieproject tankopslag.
   - Meer geconstateerde overtredingen op Wabo/milieu (8% ten opzichte van het totaal aantal overtredingen, terwijl dit in 2012 nog 3% was).

   Bij 177 bedrijven (49%) zijn de overtredingen op 1 maart 2014 nog niet geheel opgeheven.
3. Het totaal aantal geconstateerde overtredingen is ten opzichte van 2012 toegenomen (1097 in 2013 tegenover 871 in 2012). Deze overtredingen zijn geconstateerd bij een groter percentage van de bedrijven dan in 2012. Dat betekent dat in totaal 65% van de bedrijven in meer of mindere mate de artikelen van de BRZO heeft overtreden in 2013, ten opzichte van 57% in 2012. Een mogelijke reden hiervoor is dat door de themagerichte inspecties op PGS 29 er meer overtredingen op dit aspect zijn geconstateerd in vergelijking met reguliere inspecties. Inspectiediensten zijn strikter gaan controleren en constateren daardoor meer overtredingen.
4. Het aantal overtredingen waartegen op 1 maart 2014 nog niet is opgetreden is 16%. Dat is een groter aandeel dan de 8% op 1 maart 2013.

In deze monitoringsrapportage is een aanzet gemaakt om ook de ernst van de overtreding in te schatten. Een voorzichtige duiding laat zien dat minder dan 1% van de 1097 vastgestelde overtredingen (bron: tabel 7) als zeer ernstig is aangemerkt (categorie 1), 44% van de overtredingen viel in categorie 2 (verhoogde dreiging zwaar ongeval, maar niet onmiddellijk) en 55% van de overtredingen is aan te merken als categorie 3 (zeer geringe dreiging zwaar ongeval).
Tegen alle overtredingen in categorie 1 is adequaat opgetreden waardoor de onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval is weggenomen. In geval van een verhoogde dreiging, niet zijnde onmiddellijk (categorie 2), is in 44% van de gevallen de overtreding opgeheven. In 4% van de overtredingen categorie 2 (dit betreft 19 overtredingen) zijn verzwaarde handhavingsancties ingezet omdat de overtreding niet tijdig was opgeheven. Bij de categorie 3 overtredingen bleken verzwaarde handhavingsacties nodig bij 0,4% (2 overtredingen).

Het naleefgedrag op zich is niet maatgevend voor de veiligheid van het bedrijf. Desondanks duiden overtredingen op onvoldoende borging van het beheersen van de risico's. Van de betrokken bedrijven en overheden worden de nodige inspanningen verlangd om de prestaties te verbeteren.

De conclusies zijn gebaseerd op de in de Gemeenschappelijke Inspectieruimte (GIR) gerapporteerde inspectieresultaten. De resultaten van de monitoringsrapportage 2012 zijn ter vergelijking in het rapport ernaast gezet.

Bijlage 1: Begrippen en afkortingen

Beoordeling (in het kader van de inspectie)	Bevindingen worden beoordeeld. Bij de beoordeling kunnen naar keuze van het kernteam de drie beoordelingsgrondslagen (gedocu-menteerd, geschikt en geïmplementeerd) worden gehanteerd. Op elke grondslag wordt de waardering met de vierpuntsschaal toegepast. De uitkomst van de beoordeling kan leiden tot het kenmerken van de bevinding als een overtreding of niet.
Beoordelingsgrondslagen	In de inspectiemethode worden drie beoordelingsgrondslagen onderscheiden: • gedocumenteerd; er is sprake van een deugdelijke en volledige beschrijving: - deugdelijk: helder, inzichtelijk, goed leesbaar, actueel; - volledig: alle relevante aspecten zijn benoemd. • geschikt (passend); technische onderdelen voldoen aan de stand van de veiligheidstechniek (voor zover dat redelijkerwijze verlangd kan worden) en zijn passend voor de aangetroffen situatie; • geïmplementeerd; er wordt gewerkt zoals beschreven is. Er is sprake van een goed functionerende managementloop en verbeteractiviteiten op alle onderdelen zijn structureel en onlosmakelijk met de bedrijfsvoering verbonden. E.e.a. gebaseerd op toelichting T12 'Uitwerking waarderingsschaal' van LAT RB.
BRZO'99	Besluit risico's zware ongevallen 1999 Dit besluit is de Nederlandse implementatie van de Europese Seveso II-richtlijn. Het BRZO '99 integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, externe veiligheid en rampenbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het besluit stelt hiertoe eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Daarnaast wordt in het besluit de wijze geregeld waarop de overheid daarop moet toezien.
BRZO-bedrijf	Bedrijf dat onder de werkingssfeer van het BRZO '99 valt.
Close out meeting	Afsluitend overleg aan het einde van de inspectie waarin het kernteam aan het bedrijf verslag doet van de uitgevoerde inspectie. Bij dit overleg komt het verloop van de inspectie aan de orde, worden op hoofdlijnen de bevindingen teruggekoppeld en wordt, voor zover dat op dat moment al mogelijk is, al aangegeven wat de vervolgacties vanuit de afzonderlijke toezichthouders zullen zijn. Hierbij komen op zijn minst mogelijke handhavingszaken aan de orde. Van de eventuele handhavingszaken wordt daarbij aangegeven dat de terugkoppeling in deze fase nog niet volledig kan zijn.
Gevaarlijke stoffen	Stoffen, mengsels of preparaten, genoemd in bijlage I, deel 1, of behorend tot een categorie als genoemd in bijlage I, deel 2, en aanwezig als grondstof, product, bijproduct, residu of tussenproduct, met inbegrip van stoffen, mengsels of preparaten waarvan redelijkerwijs kan worden

	verwacht dat zij door het onbeheersbaar worden van een industrieel chemisch proces ontstaan (Bron: art 1, sub b BRZO '99).
Inspectierapport	Rapport van een inspectie waarin de informatie tot op een zodanig niveau is opgenomen dat het kan dienen als verslag van de inspectie onder andere ten behoeve van komende vervolg- en initiële inspecties bij het bedrijf. Het rapport dient tevens om het bedrijf te voorzien van informatie over het verloop van de inspectie en over de resultaten ervan in de zin van bevindingen en overtredingen en dient om aan te geven wat de voor het bedrijf eventuele vervolgprocessen (zoals handhaving) zullen zijn.
Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR)	De Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR) is een online inspectiedatabase waarmee kernteams gezamenlijk een inspectie kunnen voorbereiden, inspectieresultaten kunnen vastleggen en afronden met een gezamenlijk inspectierapport.
Inspectieteam	De inspecties worden uitgevoerd door een kernteam van inspecteurs, overwegend bestaande uit 3 of 4 inspecteurs afkomstig van het bevoegd gezag Wabo, de Inspectie SZW en het bevoegd gezag Wet veiligheidsregio's.
Maatlat	De Maatlat bestaat uit de criteria voor de kwaliteit van inspecteurs en van organisaties waaraan ten minste voldaan moet zijn om de BRZO-taken adequaat te kunnen uitvoeren.
Meerjaren-inspectieplan (MIP)	Een ambtelijk op te stellen plan waaruit blijkt hoe de inspecties in het kader van het BRZO '99 voor een bepaald bedrijf gedurende een periode van vijf jaar worden ingericht. Het plan bevat informatie over zowel de inspectiefrequentie als de inhoud van de verschillende inspecties.
PBZO-bedrijf	Een BRZO-bedrijf dat tussen de lage en hoge drempelwaarde van het BRZO '99 zit en niet verplicht is een VR op te stellen.
PGS-richtlijn	Richtlijn voor de opslag van gevaarlijke stoffen. Er zijn verschillende richtlijnen. PGS29 richt zich op de opslag van brandstoffen in bovengrondse verticale cilindrische tanks.
VBS	Veiligheidsbeheerssysteem dat dient ter uitvoering en ter vaststelling van het PreventieBeleid Zware Ongevallen
VBS-elementen	Het VBS bestaat uit zeven elementen (b t/ h) en een onderdeel waarin de koppeling wordt beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het VBS en het preventiebeleid (a).
VBS-a	Die onderdelen van het algemene beheerssysteem waartoe de organisatorische structuur, de verantwoordelijkheden, de gebruiken, de procedures, de procédés en de hulpmiddelen behoren welke het mogelijk maken het beleid ter voorkoming van zware ongevallen te bepalen en uit te voeren.
VBS-b	De organisatie en de werknemers: de taken en verantwoordelijkheden van de werknemers die op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de risico's van zware ongevallen zijn betrokken, het onderkennen van de behoeften aan opleiding van die werknemers, de organisatie van die opleiding en de deelname daaraan door de werknemers en de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.

VBS-c	De identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van de ongewenste gebeurtenissen die tot zware ongevallen kunnen leiden die zich bij normale en abnormale werking kunnen voordoen en de beoordeling van de kans op en de omvang van die ongevallen.
VBS-d	De beheersing van de uitvoering: de vaststelling en de toepassing van procedures en instructies voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering, met inbegrip van het onderhoud van de installaties en de tijdelijke onderbrekingen.
VBS-e	De wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de planning van wijzigingen met betrekking tot de inrichting of onderdelen daarvan dan wel met betrekking tot het ontwerpen van een nieuw procédé.
VBS-f	De planning voor noodsituaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van noodsituaties alsmede voor het uitvoeren, beoefenen en toetsen van de noodplannen en de daartoe strekkende opleiding van de betrokken werknemers. De opleiding geldt voor de werknemers van de inrichting, met inbegrip van de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.
VBS-g	Het toezicht op de prestaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de permanente beoordeling van de inachtneming van de doelstellingen van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van het veiligheidsbeheerssysteem, alsmede de invoering van regelingen voor onderzoek en correctie bij het niet in acht nemen daarvan. Tot deze procedures behoren het systeem voor de melding van zware ongevallen en bijna-ongevallen, met name die waarbij de beschermende maatregelen hebben gefaald, het onderzoek daarnaar en de nazorg, een en ander op grond van de ervaringen uit het verleden.
VBS-h	Audits en beoordeling: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische periodieke evaluatie van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van de doel-treffendheid en de deugdelijkheid van het veiligheidsbeheers-systeem alsmede voor de met documenten gestaafde analyse door de directie van de resultaten van het gevoerde beleid, van het veiligheidsbeheerssysteem en van de actualisering daarvan
VR-bedrijf	Een VR-bedrijf is een BRZO-bedrijf dat boven de hoge drempelwaarde van het BRZO ‘99 komt en is verplicht een veiligheidsrapport op te stellen.
Waarderingsschaal	De waarderingsschaal verbindt het oordeel goed, redelijk, matig of slecht aan de beoordelingsgrondslagen gedocumenteerd, geschikt en geïmplementeerd. Voor technische zaken is er een andere waarderingsschaal dan voor organisatorische zaken.

BRZO+

Eindrapport Tankopslag

Inspecties van PGS 29 opslagtanks bij Brzo-bedrijven

Versie 20 maart 2014

Inhoudsopgave

Samenvatting 3

1. Inleiding 5

2. Het inspectieproject Tankopslag 6

2.1 Inspectieonderwerpen 6

2.2 Sancties 7

2.3 Communicatie 8

3. De resultaten 9

3.1 Overtredingen per bedrijf en in aantallen 9

3.2 Ingezette sancties en resultaten nacontroles op overtredingen 11

3.3 Toelichting op overtredingen 12

4. Conclusie 14

Bijlage 1 Toelichting inspectieonderwerpen 15

Bijlage 2 Lijst met gebruikte afkortingen en verklarende woordenlijst 17

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf 18

Samenvatting

Dit is de eindrapportage van het inspectieproject 'Tankopslag' dat is uitgevoerd bij Brzo-bedrijven[1] met bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks (verder te noemen tanks). Het project is uitgevoerd door de LAT RB, die inmiddels is opgegaan in BRZO+. De bevoegde gezagen van het Brzo hebben opdracht gegeven tot dit project.

De inspecties zijn uitgevoerd door de Brzo-toezichthouders (Inspectie SZW, Provincie/gemeenten, Veiligheidsregio's), die hierbij in een gezamenlijke aanpak ieder een eigen rol en verantwoordelijkheid hebben.

Aanleiding voor dit project was de vraag hoe veilig Brzo-bedrijven met tankopslag zijn. De situatie bij olieopslagbedrijf Odfjell, waar het bedrijf onder druk van de toezichthouders zelf de werkzaamheden geheel heeft stilgelegd, heeft de behoefte aan inzicht in de mate van veiligheidsbeheersing bij bedrijven met opslagtanks vergroot.

Een met Odfjell vergelijkbare situatie is in dit inspectieproject niet aangetroffen. Wel geven de resultaten van dit project aanleiding tot zorg over de aangetroffen veiligheidsbeheersing. Er is een te grote groep risicovolle bedrijven die de wet- en regelgeving onvoldoende of slecht naleeft. Dit vraagt om een gerichte en blijvende aandacht van de toezichthoudende inspectiediensten.

De beheersing van de risico's moet bij die bedrijven verbeteren. De eerste verantwoordelijkheid voor de veiligheidsbeheersing ligt echter bij de bedrijven zelf. Het is dan ook van belang dat deze bedrijven bezien in hoeverre zij hun verantwoordelijkheid meer kunnen en willen nemen. De overheid zal vanuit de toezichthoudende rol sturen op de verbetering van de naleving van wet- en regelgeving. Na interventie van de overheid is gebleken dat de bedrijven de vastgestelde overtredingen grotendeels ongedaan hebben gemaakt Het is goed om dit te constateren, maar tegelijkertijd moet worden opgemerkt dat met name van Brzo-plichtige bedrijven een pro-actieve houding wordt gevraagd ten aanzien van de naleving van de veiligheidseisen. Het totaal aan geconstateerde overtredingen uit de inspecties geeft een beeld dat de bedrijven deze verantwoordelijkheden niet voldoende hebben opgepakt.

<u>Het project</u>
De inspecties in dit project zijn opgenomen in de jaarprogramma's van de Brzo toezichthouders en uitgevoerd tussen augustus 2012 en november 2013.

Het doel van de LAT RB was om snel antwoord te geven op de vraag of Odfjell een uniek geval was of niet. Daarom is in augustus 2013 na het uitvoeren van bijna 80% van de geplande inspecties, een tussenrapportage verschenen.

In dit eindrapport staan de resultaten van de inspecties die zijn uitgevoerd bij alle 117 geselecteerde bedrijven met opslagtanks. De Brzo-toezichthouders voerden de inspecties zoveel mogelijk gezamenlijk uit volgens een landelijk uniforme inspectiemethodiek en beoordelingskader. Door deze uniforme aanpak en samenwerking van de overheden kunnen resultaten op landelijk niveau vergeleken worden. Tijdens de inspecties is de nadruk gelegd op de concrete praktijkelementen die relevant zijn in de veiligheidsbeheersing van de

[1]Brzo-bedrijven: bedrijven die grootschalig met gevaarlijke stoffen werken en waar het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo 1999) op van toepassing is.

betreffende opslagtanks. In aanvulling op de tussenrapportage zijn in deze eindrapportage naast de resultaten van de inspecties ook de resultaten van de nacontroles van de ingezette handhavingstrajecten uit de eerste inspecties vermeld. In bijlage 3 zijn de inspectieresultaten per bedrijf weergegeven.

Resultaten
Er zijn 117 bedrijven geïnspecteerd. Bij 21 bedrijven zijn geen overtredingen vastgesteld op de geïnspecteerde onderwerpen, bij 96 bedrijven werden 425 overtredingen aangetroffen. Van de 284 overtredingen waar inmiddels een nacontrole op is gedaan, blijken 265 overtredingen (93%) binnen de opgelegde herstelttermijn ongedaan te zijn gemaakt

De uitsplitsing van de 96 bedrijven met overtredingen is als volgt:

1. 38 bedrijven hadden de zaken niet op orde.
    - Bij 4 van deze bedrijven zijn overtredingen aangetroffen met betrekking tot (deel)activiteiten van dien aard, dat de desbetreffende toezichthouder onmiddellijk heeft ingegrepen om een urgente risicosituatie te beëindigen.
    - Bij 12 bedrijven was sprake van een of meer overtredingen leidend tot een verhoogd risico waarop een middelzware sanctie is ingezet.
    - Bij 22 bedrijven was sprake van meer dan 5 overtredingen die leiden tot een gering verhoogd risico. Zeker waar tekortkomingen op meer dan één inspectieonderwerp geconstateerd zijn, is nadrukkelijk gecontroleerd of het bedrijf structureel actie neemt.
2. Bij 58 bedrijven is sprake van een gering verhoogd risico op grond van een of enkele (maximaal 5) overtredingen.

1. Inleiding

De opslag van brandbare stoffen brengt risico's met zich mee. In 2005 woedde er een grote brand in Buncefield (Verenigd Koninkrijk) bij een bedrijf met een groot aantal opslagtanks voor aardolieproducten. De brand was ontstaan door ontsteking van brandstof die uit een overvulde opslagtank stroomde. Ook bij Nederlandse bedrijven bestaat het risico op een overlopend vloeistofniveau. Tijdens een inspectieonderzoek uit 2009 onder chemische bedrijven in Nederland gaf 1 op de 4 geïnspecteerde bedrijven aan dat tanks in het verleden overvuld zijn geweest[2].

Overheid en bedrijfsleven in Nederland namen in het recente verleden diverse acties om een ramp als in Buncefield binnen Nederland te voorkomen. Er is een richtlijn voor de bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in de tanks (PGS 29). Deze is in 2005 opgesteld en in 2008 geactualiseerd. Begin 2010 (februari) zijn er vanuit de 'Task force Implementatie Buncefield maatregelen', afspraken gemaakt tussen overheid en bedrijfsleven om de geactualiseerde PGS 29 richtlijn te implementeren[3].

Naast de afspraken over de implementatie van deze richtlijn stelde de overheid in 2012 ernstige problemen vast bij het olieopslagbedrijf Odfjell. Er was daar sprake van een dermate risicovolle situatie dat het bedrijf, onder druk van de toezichthouders, zelf de werkzaamheden geheel heeft stilgelegd. Naar aanleiding daarvan waren er vragen over de veiligheid van de Nederlandse Brzo-bedrijven met dit type opslagtanks. Het was dus belangrijk om op korte termijn een totaalbeeld van de veiligheid van tankopslag bij de Brzo-bedrijven in Nederland te geven en daar waar nodig handhavend op te treden om verbetering te realiseren. Daarom startte het LAT RB (Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven, zie bijlage 2 voor deelnemende overheidspartijen) in 2012 in opdracht van de bevoegde gezagen van het Brzo, het inspectieproject 'Tankopslag'.

In hoofdstuk 2 van dit rapport staat meer informatie over het inspectieproject 'Tankopslag' en de inspectieaanpak. In hoofdstuk 3 worden de resultaten gepresenteerd. Op basis van deze resultaten volgt een conclusie in hoofdstuk 4. In bijlage 1 staat een uitgebreide toelichting op de inspectieonderwerpen. In bijlage 2 worden veel gebruikte afkortingen en begrippen toegelicht.

In bijlage 3 zijn de inspectiegegevens per geïnspecteerd bedrijf weergegeven. De bedrijven zijn in de gelegenheid gesteld een toelichting of opmerking bij deze gegevens te laten opnemen.

In de zomer van 2013 verscheen er op basis van een deel van de inspecties een tussenrapport. Op 19 juli waren 91 bedrijven geïnspecteerd. Het verschil met het eerder verschenen tussenrapport en dit eindrapport is tweeledig. Allereerst zijn alle 117 bedrijven geïnspecteerd die binnen het project in aanmerking kwamen voor inspectie. Daarnaast is zichtbaar dat de gezamenlijke inspanning van de inspectiepartners heeft bijgedragen aan de naleving van de geldende voorschriften. De nacontroles van de toezichthouders toonden aan dat 93% van de geconstateerde overtredingen waren weggenomen in de periode na het uitkomen van het tussenrapport en voor het opstellen van dit eindrapport.

---

[2] Inspectieproject Petrochemie 2009, zie www.inspectieszw.nl

[3] De stand van zaken is in 2013 als themaonderzoek van Inspectie Leefomgeving enTransport gepresenteerd. Rapporttitel: Opslag brandbare vloeistoffen in bovengrondse tanks.

2. Het inspectieproject Tankopslag

In 2012 startten, in opdracht van de bevoegde gezagen en onder uitvoering van het LAT RB, de verschillende toezichthouders met het inspectieproject 'Tankopslag'. In Nederland wordt toezicht op Brzo-bedrijven gestructureerd uitgeoefend door inspectieteams van betrokken toezichthouders. Dit zijn:

- Inspectie SZW. Naleving Brzo en Arbeidsomstandighedenwet, gericht op de bescherming van veiligheid en gezondheid van werknemers.
- Provincies, gemeenten[4]. Naleving Brzo en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), gericht op de bescherming van de omgeving en het milieu.
- Veiligheidsregio's. Naleving Brzo en Wet op de Veiligheidsregio's, gericht op een adequate brandbestrijding en -beheersing.
- Waterkwaliteitsbeheerders. Voor Brzo 1999 in een adviserende taak naar Wabo bevoegd gezag.

De inspecties in dit project worden zoveel mogelijk gedaan door multidisciplinaire inspectieteams, waarbij iedere toezichthoudende partij in de gezamenlijke aanpak zijn eigen rol en verantwoordelijkheid heeft. Deze gezamenlijke aanpak heeft, zo blijkt ook uit dit rapport, bijgedragen aan de effectiviteit van het toezicht.

In dit project worden de Brzo-bedrijven geïnspecteerd met een tankopslag die voldoet aan criteria uit PGS 29, en gevuld wordt met Klasse 1, Klasse 2 en verwarmde Klasse 3 stoffen. Dit zijn in totaal 117[5] bedrijven[6].

2.1 Inspectieonderwerpen

Het toezicht op Brzo-bedrijven is zo ingericht dat moet kunnen worden vastgesteld of het bedrijf 'in control' is. Hierbij wordt aangesloten op de centrale bepaling in de Brzo wetgeving (art. 5 Brzo 1999):

"het bedrijf neemt alle maatregelen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor mens en milieu te beperken"

In de praktijk betekent dit dat de veiligheidsbeheersing bepaald wordt door drie pijlers:

1. De technische uitvoering.
2. Het onderhouden en werken volgens het Veiligheidbeheersysteem (VBS).
3. De beleidsmatige keuzes die het bedrijf maakt om maximale veiligheid te bereiken en de mate waarin beheersing van de veiligheidsrisico's een onderdeel is van de bedrijfscultuur (veiligheidscultuur)

Gezien de ervaringen met Odfjell wordt tijdens de inspecties de nadruk gelegd op de concrete praktische maatregelen die relevant zijn in de veiligheidsbeheersing van de betreffende opslagtanks. De aandacht is daarmee vooral gericht op de eerste pijler, de technische uitvoering: de technische integriteit en betrouwbare beveiliging van installaties, maatregelen ter voorkoming van blootstelling aan stoffen en repressieve (koel- en

[4] Vanaf 2013 worden regionale uitvoeringsdiensten/omgevingsdiensten ingericht om dit toezicht uit te voeren namens provincies en gemeenten.
[5] In de tussenrapportage van dit project werd nog gesproken van 116 bedrijven met opslagtanks die voldoen aan PGS29. Echter werd bij de telling destijds één bedrijf over het hoofd gezien.
[6] In Rijnmond zijn in augustus en september 2012 in het zogenaamde I2T project 12 bedrijven geïnspecteerd. Hierover is in oktober 2012 een deelrapportage gepubliceerd (zie http://www.dcmr.nl/over-dcmr/publicaties/rappot-intensivering-inspecties-tankopslag.html). De resultaten van deze I2T-inspecties maken voor een volledig landelijk beeld ook onderdeel uit van dit verslag.

blus)maatregelen. De wijze waarop de bedrijven zorg dragen voor een gestructureerde beheersing van deze risico's, pijlers 2 en 3, zijn in dit project in mindere mate aan de orde gekomen.

Om een representatief en landelijk geharmoniseerd beeld te krijgen van de beheersmaatregelen op de belangrijkste risico's, werd er tijdens de inspecties gekeken naar de volgende onderwerpen:

1. Betrouwbaarheid (integriteit) en onderhoud van opslagtanks (provincie/gemeente).
2. Regelingen en beveiligingen van de tank, met speciale aandacht voor onafhankelijke beveiligingsmechanismen om te voorkomen dat de tanks overvuld raken en overstromen (provincie/gemeente).
3. Dampverwerkingsinstallaties (DVI's) en explosieveiligheid (Inspectie SZW)
4. Blootstelling van werknemers aan gevaarlijke stoffen (Inspectie SZW)
5. Koelinstallaties, (schuim)blusinstallaties en afstroming en opvang van bluswater (Veiligheidsregio's, Rijkswaterstaat en Waterschappen).

Voorafgaand aan de inspecties zijn onderwerpsspecifieke verdiepingstrainingen landelijk georganiseerd om het kennisniveau te vergroten.

Tijdens de inspecties is er bij alle tankopslagbedrijven in Nederland die binnen de reikwijdte van het project vallen, gewerkt volgens een uniforme landelijke inspectie aanpak. Zowel qua methodiek als de gekozen onderwerpen (de vijf hierboven genoemde). Het gevolg daarvan is dat vergelijking van de veiligheidsprestaties van bedrijven mogelijk is geworden. Maar ook dat bedrijven met verschillende vestigingen in Nederland weten dat waar ze ook gevestigd zijn, ze op dezelfde manier zijn en worden geïnspecteerd en dat handhaving op dezelfde manier wordt ingezet.

In bijlage 1 staat een verdere uitwerking van deze onderwerpen.

2.2 Sancties

In dit inspectieproject 'Tankopslag' is er sprake van een landelijk uniforme benadering van bedrijven. Met de start van de BRZO RUD's is er verder gewerkt aan een eenduidig handhavingsinstrumentarium dat bijdraagt aan een nationaal level playing field voor bedrijven. De sancties die volgen op overtredingen zijn daarmee voor bedrijven duidelijker geworden. Dit betekent dat er naast een uniforme inspectieaanpak ook een uniforme landelijke handhavingsrichtlijn is toegepast. Deze is afgeleid van de handhavingstrategie in het Brzo-toezicht en kent de volgende indeling in drie categorieën overtredingen met daarbij behorende sancties:

- Overtredingen die resulteren in een urgent risico: onmiddellijke dreiging en/of onomkeerbaar risico op een zwaar ongeval; er is sprake van ernstig gevaar: direct ingrijpen met zwaarste sanctie(s), werkzaamheden stilleggen en pas toestaan werk weer aan te vangen als adequate (nood)maatregelen zijn getroffen. Geen herstel termijn;
- Overtredingen die resulteren in een verhoogd risico: geen onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, wel duidelijk onvoldoende maatregelen getroffen: herstel afdwingen met zware tot middelzware sanctie(s) binnen gepaste herstel termijn;
- Overtredingen die resulteren in een gering verhoogd risico: geringe dreiging van een zwaar ongeval, wel lichtere tekortkomingen: herstel afdwingen met lichtere sanctie(s) binnen redelijke herstel termijn.

2.3 Communicatie

Het inspectieproject 'Tankopslag' is op verschillende manieren onder de aandacht gebracht van de betrokken bedrijven:

- Alle bedrijven zijn van te voren (schriftelijk) geïnformeerd over het inspectieproject.
- Het project is toegelicht tijdens diverse bijeenkomsten met overheden en vertegenwoordigers van de diverse branche- en kennisorganisaties.
- Het project is toegelicht op een bedrijveninformatiedag.
- Er zijn in diverse bladen en op diverse websites nieuwsberichten over het project verschenen.

Om optimaal transparant te zijn naar de buitenwereld over de aanpak van dit project was alle informatie (waaronder projectplan en inspectiemodules) over het project beschikbaar gesteld op de LAT RB website (http://www.latrb.nl/lat/werkgroepen/landelijk/).

De in deze rapportage opgenomen bedrijven zijn op de hoogte van de inspectieresultaten. De inspectieresultaten per bedrijf zijn opgenomen in het overzicht in bijlage 3 van dit rapport. De bedrijven zijn van te voren aangeschreven over het voornemen om de inspectieresultaten in dit rapport op te nemen. Zij zijn daarbij in de gelegenheid gesteld om opmerkingen in dit overzicht op te laten nemen.

3. De resultaten

De overtredingen die tijdens de inspecties zijn vastgesteld worden hieronder verder toegelicht. Maar ook de aard van de overtredingen, de opgelegde sancties en de resultaten die uit de nacontroles bij deze bedrijven naar voren kwamen, worden in beeld gebracht. Uit deze nacontroles blijkt dat de geïnspecteerde bedrijven in de periode die lag tussen het eerder gepubliceerde tussenrapport en dit eindrapport hun verantwoordelijkheid voor een belangrijk deel hebben genomen. Zo bleek tijdens de genoemde nacontroles dat 93% van de overtredingen is verholpen. Deze cijfers laten zien hoe belangrijk de interventie van de overheid is.

3.1 Overtredingen per bedrijf en in aantallen

Overtredingen per bedrijf
Bij 21 bedrijven van de 117 geïnspecteerde bedrijven zijn geen overtredingen vastgesteld op de geïnspecteerde onderwerpen.

Bij de overige 96 bedrijven zijn in totaal 425 overtredingen aangetroffen.

1. Bij 4 bedrijven is tenminste één overtreding op (deel)activiteiten van dien aard aangetroffen dat de desbetreffende toezichthouder onmiddellijk heeft ingegrepen om een urgente risicosituatie te beëindigen. Hier heeft de toezichthouder de zwaarste sanctie opgelegd: stillegging van de activiteiten tot de gevaarlijke situatie was opgeheven.
2. Bij 12 bedrijven is minstens één overtreding aangetroffen die resulteert in een verhoogd risico. Bij deze bedrijven is een of meer dwingende middelzware sanctie opgelegd met een strikte hersteltermijn.
3. Bij 80 bedrijven zijn uitsluitend (verschillende) overtredingen geconstateerd die resulteren in een gering verhoogd risico. Hier heeft de toezichthouder een lichte sanctie opgelegd in de vorm van een handhavingsbrief (een aanschrijving, een eis of een waarschuwing).
   - Bij 58 bedrijven zijn 5 of minder overtredingen geconstateerd waar een lichte sanctie voor is opgelegd.
   - Bij 22 bedrijven zijn meer dan 5 van dergelijke overtredingen geconstateerd. Zeker waar de tekortkomingen over meer dan één inspectieonderwerp verdeeld zijn, heeft de toezichthouder bij de nacontrole nadrukkelijk gevolgd of het bedrijf hierop voldoende structureel actie heeft genomen. Als bedrijven de overtredingen niet adequaat hebben hersteld is bij de nacontrole een zwaardere sanctie opgelegd.

Aard overtredingen en opgelegde sancties
Om verder inzicht te krijgen in de betekenis van de geconstateerde overtredingen en de opgelegde sancties, zijn in de volgende tabellen drie dwarsdoorsneden gegeven van de inspectieresultaten en opgelegde handhavingsinstrumenten. Een aantal zaken komt duidelijk naar voren uit de tabellen:

1. De meeste overtredingen (323) vonden plaats op de inspectiethema's tankintegriteit, DVI/explosieveiligheid en blus-en koelinstallaties.

2. Tegen vier overtredingen, begaan door vier verschillende bedrijven, werd opgetreden met de zwaarste sanctie.

3. Op 301 van de overtredingen op de genoemde drie thema's werd gehandhaafd met een lichte sanctie.

Tabel 1: Aantal bedrijven met een of meer geconstateerde overtredingen per inspectieonderwerp en aantal overtredingen per onderwerp.

Tabel 2: Verdeling van de overtredingen naar zwaarte van de opgelegde sanctie per inspectieonderwerp.

Tabel 3: Verdeling van bedrijven, uitgesplitst naar zwaarst opgelegde sanctie naar totaal aantal geconstateerde overtredingen. Een groter aantal overtredingen waar een lichte sanctie op is gelegd, kan een indicatie zijn voor een slechte beheersing van de risico's (stapeling van overtredingen).

Tabel 1: Aantal bedrijven met een of meer geconstateerde overtredingen per inspectieonderwerp en aantal overtredingen per onderwerp

Inspectie Onderwerp	Aantal bedrijven met overtredingen	Aantal overtredingen
Tankintegriteit	44	110
Regelingen en beveiligingen	25	38
DVI/explosieveiligheid	58	111
Blootstelling aan gevaarlijke stoffen	54	56
Blus- en koelinstallaties etc.	39	102
VBS[7]	6	8

Tabel 2: Verdeling naar categorie van de sanctie per inspectieonderwerp.

Inspectie Onderwerp	Totaal constateringen	Zwaarste sanctie	Middelzware sanctie	Lichte sanctie
Tankintegriteit	110	0	15	95
Regelingen en beveiligingen	38	0	8	30
DVI/explosieveiligheid	111	2	0	109

[7] In enkele gevallen zijn tekortkomingen geconstateerd die op meer dan één van de genoemde technische aspecten betrekking hadden. Bijvoorbeeld het onderhoud van zowel tanks als beveiligingen was niet op orde. Deze tekortkomingen zijn als overtreding van een element van het VBS opgenomen.

Blootstelling aan gevaarlijke stoffen	56	0	0	56
Blus- en koelinstallaties etc.	102	2	3	97
VBS	8	0	3	5

Tabel 3: Verdeling van bedrijven, uitgesplitst naar zwaarste sanctie naar totaal aantal geconstateerde overtredingen.

Totaal aantal overtredingen	Aantal bedrijven met één overtreding met zwaarste sanctie (N = 4)	Aantal bedrijven met tenminste één overtreding met middelzware sanctie (N = 13)	Aantal bedrijven met uitsluitend overtredingen met lichte sancties (N = 79)
1-5	4	5	58
6-10	-	7	16
>10	-	0	6

3.2 Ingezette sancties en resultaten nacontroles op overtredingen

De toezichthouders bepalen voor elke overtreding wat de herstelttermijn is waarbinnen de overtreding ongedaan moet zijn gemaakt. Deze herstelttermijn hangt af van de ernst van de overtreding en de termijn waarbinnen (redelijkerwijs) maatregelen getroffen kunnen worden. Bijvoorbeeld in het geval van aanpassingen aan de opslagtank.
Van alle overtredingen waarvan de herstelttermijn vóór 1 december 2013 viel en waarvan de nacontrole al voor de totstandkoming van dit rapport is gedaan, is gekeken wat de bevindingen waren tijdens die nacontrole.

Een overzicht van deze resultaten van de nacontroles staat in tabel 4.

Tabel 4: Resultaat nacontrole op overtredingen met uiterste hersteltermijn 1 december 2013

Inspectie Onderwerp	Aantal overtredingen	Aantal overtredingen nacontrole uitgevoerd	Aantal overtredingen ongedaan bij nacontrole
Tankintegriteit	110	87	82
Regelingen en beveiligingen	38	22	19
DVI/explosieveiligheid	111	60	54
Blootstelling aan gevaarlijke stoffen	56	31	31
Blus- en koelinstallaties etc.	102	79	75
VBS	8	5	4
Totaal	425	284	265

Bij het opstellen van dit rapport was op 284 van de 425 geconstateerde overtredingen een nacontrole uitgevoerd. Van deze overtredingen lag de uiterste termijn waarbinnen de overtreding ongedaan diende te zijn, vóór 1 december 2013. Van de overige overtredingen lag de uiterste hersteltermijn later of is de nacontrole nog niet geweest. Bij de nacontroles bleken 265 overtredingen (93%) inmiddels door het bedrijf ongedaan te zijn gemaakt, waarvan vier door het buitenwerking stellen van een of meer tanks of installaties.
Twee van de 4 (preventieve) stilleggingen waren vrijwel direct opgeheven nadat het bedrijf maatregelen had genomen om de onveilige situatie ongedaan te maken. De andere twee (preventieve) stilleggingen zijn nog niet opgeheven. De eerste stillegging betreft een overtreding op explosieveiligheid, de tweede op koel- en blusinstallaties. In paragraaf 3.3 wordt daar nader op ingegaan.Op de betreffende locaties vinden nog geen activiteiten plaats. Dit blijft zo tot de geconstateerde overtredingen zijn verholpen. Hier zit geen hersteltermijn op aangezien er geen risico bestaat zolang er geen activiteiten zijn.

Van de bedrijven waar een nacontrole binnen de gestelde termijn uitgevoerd kon worden, bleken er twaalf bedrijven nog steeds in gebreke te zijn. Het gaat daarbij om 19 overtredingen. Van deze 19 overtredingen die niet ongedaan waren gemaakt binnen de hersteltermijn, is of wordt een vervolgtraject ingezet: in vijftien gevallen is een zwaardere sanctie opgelegd namelijk een boeterapport of een last onder dwangsom. Voor vier overtredingen, waaronder de twee nog voortdurende (preventieve) stilleggingen, is geen zwaardere sanctie opgelegd. Bij de overige twee overtredingen is door gedeeltelijke buitengebruikstelling van tanks de veiligheidsdreiging opgelost.

3.3 Toelichting op overtredingen

<u>Tankintegriteit</u>
De overtredingen op het gebied van tankintegriteit liggen met name op het terrein van het onderhoud: bijvoorbeeld het systematische onderhoud is niet voldoende geregeld in het VBS

of keuringstermijnen worden overschreden. Ook zijn gebreken aangetroffen in leidingen, tankputten etc.

Regelingen en beveiligingen
De meeste overtredingen op het gebied van regelingen en beveiligingen hebben te maken met het ontbreken, het niet voldoende betrouwbaar zijn of het niet onafhankelijk opereren van de beveiliging tegen overvullen van de tank.

DVI/Explosieveiligheid
Overtredingen hebben te maken met het onvolledig of onjuist uitvoeren van de zonering van de omgeving van opslag of verwerking van brandbare stoffen, op het toepassen van onjuiste apparatuur in die zones of op het toepassen van onjuiste apparatuur of condities in de dampverwerkingsinstallatie.

Bij twee bedrijven is sprake van het toepassen van onjuiste apparatuur –pompen– in de zwaarste zone. De toezichthouders hebben deze bedrijven opgelegd deze situatie onmiddellijk te beëindigen.

Blootstelling aan gevaarlijke stoffen
Van de geïnspecteerde bedrijven houden 53 bedrijven zich niet aan de inventarisatie- en grenswaardeverplichting voor de in het bedrijf aanwezige gevaarlijke stoffen.

Bij twee bedrijven constateerden de inspecteurs dat werknemers niet beschermd zijn tegen duidelijk overmatige blootstelling.

(Schuim)blus- en koelinstallaties
Veel overtredingen op dit onderwerp hebben betrekking op onvoldoende koeling van de tankwand. Verschillende keren bleek tijdens live-tests de aanwezige stationaire koelinstallatie de tankwand niet volledig te koelen.
Verschillende keren is gebleken dat de koel- en blusleidingen niet onder afschot staan wat dan ook bij enkele bedrijven in de winterperiode daadwerkelijk heeft geleid tot het niet bruikbaar zijn van deze voorzieningen door dichtgevroren leidingen.

Twee keer heeft de veiligheidsregio ernstige gebreken aangetroffen aan een koel- of blusinstallatie. De ene keer kon het euvel meteen worden opgelost, in het andere geval is een aantal tanks tijdelijk buiten werking gesteld.

4. Conclusie

Aanleiding voor dit project was de vraag hoe veilig de Brzo-bedrijven met tankopslag zijn. De situatie bij olieopslagbedrijf Odfjell, waar het bedrijf onder druk van de toezichthouders zelf de werkzaamheden geheel heeft stilgelegd, heeft de behoefte aan inzicht in de mate van veiligheidsbeheersing vergroot.

Een met Odfjell vergelijkbare situatie is, in dit inspectieproject niet aangetroffen. Wel geven de resultaten van dit project aanleiding tot zorg over de aangetroffen veiligheidsbeheersing. Het totaal aan geconstateerde overtredingen uit de inspecties geeft een beeld de de bedrijven deze verantwoordelijkheden niet voldoende hebben opgepakt.

Er is een te grote groep risicovolle bedrijven die de wet- en regelgeving onvoldoende of slecht naleeft. De beheersing van de risico's moet bij die bedrijven verbeteren. Dit vraagt om gerichte en voortdurende aandacht vanuit de toezichthouders.

Onveranderd blijft het principe dat de eerste verantwoordelijkheid voor de veiligheidsbeheersing bij de bedrijven zelf ligt. De overheid zal vanuit de toezichthoudende en handhavende rol sturen op de verbetering van de naleving van wet- en regelgeving.

Na interventie van de overheid is gebleken dat de bedrijven de vastgestelde overtredingen grotendeels ongedaan hebben gemaakt. Alhoewel de bedrijven de repressieve acties goed hebben opgepakt, wordt van BRZO-plichtige bedrijven een pro-actieve houding gevraagd ten aanzien van de naleving van de veiligheidseisen.

Door de uniforme aanpak en samenwerking van de overheden kunnen resultaten op landelijk niveau vergeleken worden. De uniforme aanpak onderscheidt zich door de inspectiemethodiek, de gekozen onderwerpen en door de handhavingsstrategie. Ook waar handhaving aan de orde was, vond deze landelijk uniform plaats. De geïntegreerde landelijke aanpak die het project kenmerkt, heeft de samenwerking tussen de verschillende overheden op een positieve wijze versterkt. Daarnaast is zichtbaar dat de gezamenlijke inspanning van de inspectiepartners heeft bijgedragen aan de naleving van de geldende voorschriften.

Bijlage 1 Toelichting inspectieonderwerpen

In dit inspectieproject zijn Brzo-bedrijven geïnspecteerd die een of meer opslagtanks voor brandbare vloeistoffen hebben die voldoen aan de criteria uit PGS 29.

De onderwerpen die zijn geïnspecteerd hebben deels te maken met de veiligheid van deze opslagtanks zelf en deels met gerelateerde voorzieningen en installaties. Voor de inspectie van de opslagtanks heeft de PGS 29-richtlijn een belangrijke rol gespeeld. De overige onderwerpen zijn geïnspecteerd op de voor de betreffende toezichthouder gebruikelijke manier.

De rol van de PGS 29 binnen het inspectieproject
In de PGS 29 staan voorschriften voor het veilig gebruik van bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks. Deze voorschriften worden beschouwd als Best beschikbare techniek (BBT-document).

De PGS 29 is als leidraad gebruikt voor de inspectie van de volgende onderwerpen:

- Betrouwbaarheid (integriteit) en onderhoud van opslagtanks;
- Regelingen en beveiligingen van de tank;
- (Schuim)blusinstallaties, koelinstallaties en afstroming en opvang van bluswater.

Overigens is het volgens de huidige wet- en regelgeving toegestaan af te wijken van dergelijke voorschriften, mits het bedrijf met veiligheidsstudies aantoont dat de genomen maatregelen een gelijkwaardig of hoger beschermingsniveau bieden. Dit moet dan wel worden vastgelegd in de omgevingsvergunning.

Integriteit en onderhoud van de opslagtanks incl. regelingen en beveiligingen
In de inspectiemodule van dit inspectieproject zijn die onderdelen van een tank uitgekozen die bij slecht functioneren zorgen voor de grootste veiligheidsrisico's. Bijvoorbeeld:

- *Integriteit van de tank:* Tanks moeten goed zijn ontworpen en deugdelijk worden onderhouden.
- *De onafhankelijke overvulbeveiliging*: Een groot risico van een opslagtank is dat de tank te vol raakt en uiteindelijk overstroomt. Dit was in 2005 de oorzaak van de ramp in Buncefield. Daarom schrijft de PGS 29-richtlijn in beginsel voor dat de opslagtank voorzien moet zijn van een onafhankelijke overvulbeveiliging (OOB). Dit is daarom één van de beveiligingen waar in dit project specifiek op is gelet.

Dampverwerkingsinstallaties/explosieveiligheid
In tanks waarin brandbare vloeistoffen zijn opgeslagen bevinden zich altijd dampen boven het vloeistofniveau. Om te voorkomen dat deze dampen in de buitenlucht terechtkomen, zijn opslagtanks meestal aangesloten op een dampverwerkingsinstallatie (DVI) die deze dampen afvoert of verwerkt. Bedrijven moeten voorzorgsmaatregelen nemen om explosie van de dampen tijdens het verwerken in de DVI te voorkomen.

Behalve in de DVI bestaat ook in andere delen van installaties het risico van explosies. Bedrijven moeten weten waar zich dergelijke situaties voordoen en maatregelen hebben getroffen die dit risico beheersen. Zo moet de omgeving van de opslag en verwerking van brandbare stoffen worden gezoneerd. De betekenis van een zone hangt af van de mate van voorkomen van een explosieve atmosfeer.

Apparatuur moet voldoen aan specifieke eisen, afhankelijk van de zone waarin zij gebruikt wordt. Voorbeelden van plaatsen waar een verhoogd explosierisico bestaat zijn putten waar

resten van brandbare vloeistoffen tijdelijk worden opgevangen of plaatsen waar brandbare vloeistoffen in tankauto's worden gelost.

Blootstelling aan gevaarlijke stoffen
Bij de Brzo-bedrijven zijn grote hoeveelheden chemische stoffen aanwezig. Bij diverse werkzaamheden, zoals het vullen en legen van tanks, het plegen van onderhoud, reparaties en de verwerking van dampen in een DVI kunnen werknemers blootstaan aan deze stoffen. (Langdurige) blootstelling aan gevaarlijke stoffen leidt tot gezondheidsschade. Bedrijven moeten daarom weten welke stoffen zij in huis hebben en moeten hier grenswaarden voor hebben vastgesteld. Vervolgens moeten zij de blootstelling van hun werknemers bepaald hebben en op grond hiervan passende maatregelen hebben getroffen.
In dit project is geïnspecteerd of bedrijven alle gevaarlijke stoffen hebben geregistreerd en er een grenswaarde voor hebben vastgelegd.

(Schuim)blusinstallaties, koelinstallaties en afstroming en opvang van bluswater
De koel- en blusvoorzieningen bij de opslagtanks moeten voldoende zijn om bij een optredende brand, brandoverslag naar een andere tank te voorkomen en de brand snel genoeg te kunnen beheersen of blussen. Dit betekent dat er nood- en aanvalsplannen moeten zijn, maar ook dat de blus- en koelvoorzieningen in goede staat van onderhoud moeten verkeren en regelmatig moeten worden getest. Koel- en blusleidingen die naar tanks lopen horen bijvoorbeeld onder afschot te staan zodat zich geen stilstaand water kan verzamelen dat in de winterperiode kan gaan bevriezen. De stationaire koelinstallaties moeten zodanig zijn dat ze de hele tankwand kunnen koelen. Ook moet het bedrijf maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat bij brandbestrijding het (vervuilde) bluswater niet in het oppervlaktewater terechtkomt. In dit inspectieproject zijn onder andere de koel- en blusvoorzieningen getest.

Bijlage 2 Lijst met gebruikte afkortingen en verklarende woordenlijst

Brzo (1999)	Besluit risico zware ongevallen 1999.
BRZO+	Het platform van samenwerkende Brzo-toezichthouders, als opvolger van LAT RB
Brzo-bedrijven	Bedrijven die grootschalig met gevaarlijke stoffen werken en waarop het Brzo 1999 van toepassing is
DVI	Dampverwerkingsinstallatie
Klasse .. stoffen	Vluchtige brandbare stoffen worden in K-klassen ingedeeld, aan de hand van het vlampunt van die stof
Klasse 1 stoffen	gassen/vloeistoffen met een vlampunt van minder dan 21 ^{0}C.
Klasse 2 stoffen	gassen/vloeistoffen die een vlampunt hebben van 21-55 ^{0}C
Klasse 3 stoffen	gassen/vloeistoffen met een vlampunt van 55-100 ^{0}C.
Klasse 4 stoffen	Geen officiële klasse. Wordt wel gebruikt voor vloeibare stoffen en preparaten met een vlampunt hoger dan 100 ^{0}C.
LAT RB	Landelijke Aanpak Toezicht risicobeheersing bedrijven
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
PGS richtlijn 29	Richtlijn voor bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks.
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VBS	Veiligheidsbeheersysteem
Wabo	Wet algemene bepaling omgevingsrecht

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

De ernst van de overtredingen wordt weerspiegeld in de zwaarte van het handhavingsinstrument dat wordt ingezet:

- Overtredingen die resulteren in een urgent risico: onmiddellijke dreiging en/of onomkeerbaar risico op een zwaar ongeval; er is sprake van ernstig gevaar: hier worden de zwaarste sancties ingezet; werkzaamheden stilleggen en pas toestaan werk weer aan te vangen als adequate (nood)maatregelen zijn getroffen. Geen herstel termijn;
- Overtredingen die resulteren in een verhoogd risico: geen onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, wel duidelijk onvoldoende maatregelen getroffen: hier worden zware tot middelzware sancties ingezet met een gepaste herstel termijn. Voorbeelden zijn bestuurlijke vooraankondiging /kennisgeving van last onder dwangsom of een directe boete.
- Overtredingen die resulteren in een gering verhoogd risico: geringe dreiging van een zwaar ongeval, wel lichtere tekortkomingen: hier wordt herstel afgedwongen met lichtere sanctie(s) binnen redelijke herstel termijn. Voorbeelden zijn aanschrijvingen, eisen of waarschuwingen.

Op de volgende pagina's volgt het overzicht van de inspectieresultaten per geïnspecteerd bedrijf.

In dit overzicht is ook opgenomen of de toezichthouders inmiddels door een nacontrole hebben vastgesteld of de overtreding ongedaan is gemaakt. Hiervoor is als ijkpunt genomen de uiterste herstel termijn van 30 november 2013. Dat wil zeggen dat van alle overtredingen die uiterlijk 30 november 2013 ongedaan moesten zijn gemaakt de bevindingen van de nacontroles (als deze einde januari 2014 al waren uitgevoerd) zijn weergegeven.

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Aardolie Opslag Groningen	1 1 2	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja nvt	Ja Ja nvt	handhaving niet gestart vanwege wijziging-vergunningtraject	
Aircraft Fuel Supply B.V. Schiphol	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	ja	ja		AFS heeft na uitgebreid overleg (vanwege onduidelijkheden) met het bevoegd gezag in deze kwestie de juiste reeds aanwezige informatie kunnen aanleveren
AKZO Nobel Base Chemicals B.V. Botlek Rotterdam	4 8 1 1	Tankintegriteit Explosieveiligheid Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja nee ja ja	ja nvt ja ja	Installatie uit bedrijf genomen	AkzoNobel verwelkomt de landelijke, themagerichte inspectieprogramma's. We voldoen aan alle vereisten welke nu uit de PGS 29 richtlijn zijn afgeleid. In volgende projecten leveren wij graag onze bijdrage om minimale vereisten in brede richtlijnen vooraf helder te maken zodat vermeende overtredingen kunnen worden voorkomen
AKZO Nobel Base Chemicals B.V. Europoort Rotterdam	4 1 1	Explosieveilligheid Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee ja ja	nvt ja ja		AkzoNobel verwelkomt de landelijke, themagerichte inspectieprogramma's. We voldoen aan alle vereisten welke nu uit de PGS 29 richtlijn zijn afgeleid. In volgende projecten leveren wij graag onze bijdrage om minimale vereisten in brede richtlijnen vooraf helder te maken zodat vermeende overtredingen kunnen worden voorkomen
AKZO Nobel Functional Chemicals B.V. Herkenbosch	1 1	Tankintegriteit Beveiligingen en appendages	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		AkzoNobel verwelkomt de landelijke, themagerichte inspectieprogramma's. We voldoen aan alle vereisten welke nu uit de PGS 29 richtlijn zijn afgeleid. In volgende projecten leveren wij graag onze bijdrage om minimale vereisten in brede richtlijnen vooraf helder te maken zodat vermeende overtredingen kunnen worden voorkomen
Argos Storage B.V. Terminal Geertruidenberg	1 1 1	Explosieveiligheid Dampverwerkingsinstallatie Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Nee Nee Ja	nvt nvt Ja		

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Argos Storage B.V. Terminal Roermond	1 1 1 1	Blootstelling stoffen koel- en blusvoorzieningen Tankintegriteit Tankintegriteit	Aanschrijving Stillegging Aanschrijving Aanschrijving	nee nvt nee ja	nvt nvt nvt nee	Overtreding direct verholpen Voornemen last onder dwangsom op te leggen	
Argos Storage B.V. Terminal Utrecht	1 1 1 1 1	Blootstelling stoffen Explosieveiligheid VBS-C VBS-D Dampverwerkingsinstallatie	Aanschrijving Aanschrijving Kennisgeving last onder dwangsom Kennisgeving last onder dwangsom Aanschrijving	Nee Nee Nee Nee Nee	nvt nvt nvt nvt nvt		
Argos Storage B.V. Terminal Wageningen	1 1	Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving	nee nee	nvt nvt		
Argos Storage B.V. Terminal Zwolle	1 1 1 1 1	Blootstelling stoffen Explosieveiligheid Explosieveiligheid Beveiligingen en appendages Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Preventieve stillegging Aanschrijving Aanschrijving	Nee Nee Ja Ja Ja	nvt nvt Ja ja Ja		
Argos Storage B.V. Hengelo	2 1 1	Dampverwerkingsinstallatie Blootstelling stoffen Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee nee nee	nvt nvt nvt		
Ashland Industries Nederland B.V. Zwijndrecht	1 2 1 1 1 1 2	Blootstelling stoffen Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid Tankintegriteit Tankintegriteit Beveiligingen en appendages Beveiligingen en appendages	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee ja ja ja nee ja ja	nvt ja nee ja nvt ja nee	Boeterapport last onder dwangsom. Eén overtreding inmiddels opgeheven	
BASF Nederland B.V. locatie Nijehaske	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Nee	nvt		BASF is het eens met de gevonden resultaten zoals weergegeven. Het bedrijf heeft intussen binnen de afgesproken termijn maatregelen genomen en verwacht dat de inspectie SZW het dossier nu zo snel mogelijk zal afsluiten.

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
BioMCN B.V. Delfzijl	1 1 1 1 1 2 1	Blootstelling stoffen Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid Tankintegriteit Tankintegriteit Beveiligingen en appendages Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Kennisgeving last onder dwangsom last onder dwangsom last onder dwangsom last onder dwangsom	Ja Ja Ja Ja Nee Nee Nee	Ja Ja Nee Ja nvt nvt nvt	Eis: verbetering mechanische ontstekingsbronnen	
Biopetrol Rotterdam B.V. Botlek Rotterdam	1 4	Beveiligingen en appendages Dampverwerkingsinstallatie	Anders Aanschrijving	ja ja	ja ja	Overtreding opgeheven vóór aanschrijving uitging	
Botlek Tank Terminal B.V. Botlek Rotterdam	1 1 2	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen Dampverwerkingsinstallatie	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Nee Ja	ja nvt ja		Met het verstrekken van aanvullende informatie heeft BTT aangetoond dat de bevindingen geen overtredingen waren
BP Amsterdam Terminal Amsterdam	1 2	Tankintegriteit Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving	Nee Ja	nvt ja		Tankintegriteit: Dit betrof preventieve inspecties, deze bevinding is opgelost en geverifieerd in de BRZO-audit van 30 januari 2014. Blootstelling stoffen: Dit betrof een administratieve aangelegenheid, deze bevindingen zijn opgelost en gesloten verklaard in de BRZO audit van 30 januari 2014.
BP Raffinaderij Rotterdam B.V. Europoort Rotterdam	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
BP Raffinaderij Rotterdam B.V. Vondelingenplaat en Europoort (Rotterdam)	0	nvt	nvt	nvt	nvt		

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Caldic Chemie B.V. Europoort Rotterdam	1 1 1 3	Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Nee Ja Ja	Ja nvt Ja Ja		
Calpam SMD Handel en Distributie B.V. Gorinchem	1 1 1	Blootstelling stoffen Tankintegriteit Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Nee Ja Ja	nvt Ja Nog niet gecontroleerd		
Cargill B.V. Sas van Gent	1 1 1	Tankintegriteit Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	last onder dwangsom Aanschrijving Aanschrijving	Nee Nee Nee	nvt nvt nvt		Maatregelen zijn getroffen om de afwijkingen op te heffen en om herhaling te voorkomen.
Celanese Emulsions B.V. Geleen	1	Beveiligingen en appendages	Aanschrijving	Ja	Ja		
Chemcom Industries BV Farmsum	1 1 1 2 1	Tankintegriteit Tankintegriteit Explosieveiligheid Beveiligingen en appendages Koel- en blusvoorzieningen	Kennisgeving last onder dwangsom last onder dwangsom Aanschrijving last onder dwangsom last onder dwangsom	Ja Nee Nee Nee Nee	Ja nvt nvt nvt nvt		Aan het bedrijf zijn lasten onder dwangsom opgelegd. Het bedrijf heeft daartegen bezwaar gemaakt, welk bezwaar thans aanhangig is. De rechtmatigheid van het besluit waarbij de lasten onder dwangsom zijn opgelegd staat derhalve nog niet vast
CHEMELOT ACN-Complex Site Chemelot, Geleen	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
CHEMELOT CAPROLACTAM Site Chemelot, Geleen	1	Beveiligingen en appendages	Aanschrijving	Nee	nvt		
CHEMELOT EPT Site Chemelot, Geleen	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
CHEMELOT HDPE Site Chemelot, Geleen	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
CHEMELOT LD-PEF-2 DEX, Site Chemelot, Geleen	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
CHEMELOT LOGISTIEK Site Chemelot, Geleen	0	nvt	nvt	nvt	nvt		

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
CHEMELOT SMA Site Chemelot, Geleen	1 1	Blootstelling stoffen Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Nee	Ja nvt		
Chemtura Netherlands B.V. Amsterdam	1 1	Blootstelling stoffen Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		
Coatex Netherlands Moerdijk	1 2 1 1	Tankintegriteit Beveiligingen en appendages Beveiligingen en appendages Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja Nee Nee	Ja Ja nvt nvt		
De Haan Oil Storage B.V. Dordrecht	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Nee	nvt		
Delamine B.V. Farmsum	1 1 1	VBS-D Tankintegriteit Beveiligingen en appendages	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja Ja	Aanvullende gegevens worden thans gecontroleerd	Na beoordeling aanvullende gegevens: fysieke hercontrole	
Den Hartog B.V. Groot-Ammers	1 2	Blootstelling stoffen Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving	nee nee	nvt nvt		Het rapport is opgesteld. EVD is inmiddels aangepast, de grondwateronttrekkingspomp is uit de tankput verwijderd.
DOW Benelux B.V. Hoek	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
DSM Pharma Chemicals Venlo	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
DSM Resins B.V. Hoek van Holland	1 1	Explosieveiligheid Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving	Nee Ja	nvt Nog niet gecontroleerd		
Du Pont de Nemours Nederland B.V. Dordrecht	1	Tankintegriteit	Aanschrijving	Ja	Ja		DuPont is het niet eens met de vermelding "overtreding". De PGS 29 is een richtlijn, die op moment van inspectie, nog niet gekoppeld was met de milieuvergunning. Daarom is de vermelding van een overtreding niet juist. Er is een afwijking geconstateerd van een richtlijn, maar juridisch gezien geen overtreding.

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Eastman Chemical Middelburg B.V. Middelburg	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Electrawinds GreenFuel B.V. Sluiskil	1 1 1 1	Beveiligingen en appendages Tankintegriteit Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving Preventieve stillegging Aanschrijving	Ja Ja Ja Ja	Ja Ja Nee Ja	Preventieve stillegging nog van kracht	
Elementis Specialties Netherlands B.V. Delden	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Emerald Kalama Chemical B.V. Botlek Rotterdam	2 4 1 2	Tankintegriteit Tankintegriteit Beveiligingen en appendages Koel- en blusvoorzieningen	Kennisgeving last onder dwangsom Aanschrijving Kennisgeving last onder dwangsom Aanschrijving	ja ja ja ja	ja ja ja ja		
Erca Emery Surfactants Klundert	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Nee	nvt		
Esso Nederland B.V. (raffinaderij) Botlek Rotterdam	3 1	Koel- en blusvoorzieningen Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving	ja ja	ja nog niet gecontroleerd		
Euro Tank Terminal B.V. Europoort Rotterdam	2 1	Dampverwerkingsinstallatie Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		
Eurotank Amsterdam B.V. Amsterdam	1 1	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving	Nee Ja	nvt Ja		
Exxonmobil Chemical Holland B.V. RAP Botlek Rotterdam	3	Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving	ja	ja		
Exxonmobil Chemical Holland B.V. ROP Europoort Rotterdam	1 1	Blootstelling stoffen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving	ja ja	ja ja		Exxon Mobil Chemical Holland BV ROP merkt op dat bij de nacontroles is geconcludeerd dat de overtredingen ongedaan zijn gemaakt

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
ExxonMobil Chemical Holland B.V. RPP Botlek Rotterdam	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
FinCo Amsterdam B.V. Amsterdam	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
FMC Chemicals Netherlands bv Delfzijl	1 1 2 2	Tankintegriteit Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen VBS	Anders Aanschrijving Aanschrijving Anders	nvt nee Ja nvt	nvt nvt ja nvt	Overtredingen mbt tankintegriteit en VBS interfereerden met lopende procedure exploitatieverbod. Er is daardoor niet specifiek op gehandhaafd. Zijn wel door FMC opgelost	
Givaudan Nederland B.V. Naarden	1 1 1 1	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen Koel- en blusvoorzieningen Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Nee Nee Ja ja	nvt nvt Ja controle loopt nog		
Huntsman Holland B.V. Botlek Rotterdam	3	Tankintegriteit	Aanschrijving	ja	ja		
Hydrocarbon Hotel B.V. Amsterdam	2 1 4 1	Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen Beveiligingen en appendages	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Kennisgeving last onder dwangsom	ja ja ja ja	ja ja ja nee	last onder dwangsom. Inmiddels overtreding ongedaan gemaakt	
ICL-IP Terneuzen B.V. Terneuzen	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Nee	nvt		
IFF Nederland B.V. Tilburg	1 1	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Nee	Ja nvt		
Indorama Holdings Rotterdam B.V. Europoort Rotterdam	1 1 2 1 3	Tankintegriteit Tankintegriteit Tankintegriteit Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen	Kennisgeving last onder dwangsom Kennisgeving last onder dwangsom last onder dwangsom Aanschrijving Aanschrijving	ja nee nee ja nee	ja nvt nvt ja nvt		
Ineos Styrenics Netherlands Breda	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Kemira Rotterdam B.V. Botlek Rotterdam	0	nvt	nvt	nvt	nvt		

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Koppers Netherlands B.V en Rütgers Resins B.V Uithoorn	1 1 1 1	Tankintegriteit Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Stillegging	Ja Nee Nee nvt	Ja nvt nvt Tank buiten gebruik	De lifetesten naar aanleiding waarvan de tank is stilgelegd, zijn in een spin-off inspectie van de BRZO-inspectie uitgevoerd.	Tankintegriteit: vermelding is correct. Explosieveiligheid en Dampverwerkingsinstallaties: het betrof hier een aantoonplicht. Hersteltermijn was 1 januari 2014. Nacontrole heeft plaatsgevonden. De overtredingen zijn opgeheven. Koel- en blusvoorzieningen: De vermelde constatering is correct. Bedrijf heeft reeds maatregelen genomen. Nacontrole heeft plaatsgevonden. Twee van de stilgelegde opslagtanks zijn inmiddels weer in gebruik genomen
Koppers Netherlands B.V. Amsterdam	1 2	Explosieveiligheid Tankintegriteit	Aanschrijving last onder dwangsom	Ja Ja	Ja Nee	Door gedeeltelijk buitengebruiksstelling is veiligheidsbedreiging opgelost	Explosieveiligheid: Constatering is correct. Het betrof hier een aantoonplicht. Tankintegriteit: Constatering klopt, bedrijf heeft maatregelen genomen. Nacontrole is uitgevoerd.
Kuwait Petroleum Europoort bv Europoort Rotterdam	1 1 1 1	Explosieveiligheid VBS Tankintegriteit Beveiligingen en appendages	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja Ja Ja	Ja Ja Ja Ja		
LBC Rotterdam Rotterdam	9 1	Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving	ja ja	ja ja		
Lyondell Chemical Nederland B.V. Botlek Rotterdam	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	ja	ja		
Lyondell Chemie Nederland B.V. Maasvlakte Rotterdam	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Ja	Ja		
Maasvlakte Olie Terminal N.V. Maasvlakte Rotterdam	1 1 1 1 1 2	Beveiligingen en appendages Explosieveilligheid Blootstelling stoffen Tankintegriteit Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja ja ja ** ja ja	ja ja ja nvt nee ja	**Aangehouden ivm vergunningwijziging Nieuwe aanschrijving	

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Maatschap Europoort Terminal Europoort Rotterdam	5 2	Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		
Main B.V.Amsterdam	1 2 1 1	Tankintegriteit Explosieveiligheid Blootstelling stoffen Dampverwerkingsinstallatie	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja ja nee ja	ja ja nvt ja		
Momentive Specialty Chemical B.V Pernis Rotterdam	9 1 1 1 1	Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja nee nee nee nee	ja nvt nvt nvt nvt		
Neste Oil Netherlands B.V. Maasvlakte Rotterdam	1 1 3	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja nee ja	ja nvt ja		
Noord-Europees Wijnopslag Bedrijf B.V. Amsterdam	1 1	Blootstelling stoffen Brandbestrijdings-voorzieningen	Aanschrijving Anders	ja ja	ja ja	Overtreding opgeheven vóór aanschrijving uitging	Het betrof een verzoek tot het opstellen van een blootstellingonderzoek waaraan binnen de gestelde termijn is voldaan.
North Refinery Farmsum	1 1 1 2 2	Tankintegriteit Beveiligingen en appendages VBS-D Blootstelling stoffen Explosieveiligheid	last onder dwangsom Kennisgeving last onder dwangsom last onder dwangsom Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja Ja Ja Ja	Nee Ja Nee Ja Ja	Inning last onder dwangsom Inning last onder dwangsom	Betreft procedure (beschrijving) onderhoudsplan; echter uitvoering wél gerealiseerd. Betreft procedure onderhoud: 'n aantal tanks niet op de juiste wijze in onderhoudsssysteem
NOVA Terminals B.V. Vondelingenplaat Rotterdam	1 3 1	Blootstelling stoffen Koel- en blusvoorzieningen Dampverwerkingsinstallatie	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja ja ja	ja ja ja		
Nuplex Resins Bergen op Zoom	2 2 1 1	Tankintegriteit Beveiligingen en appendages Koel- en blusvoorzieningen Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja Ja Ja	Ja Ja Ja Ja		

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
NuStar Terminals B.V. Amsterdam	1 2 1 1 2	Blootstelling stoffen Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen Tankintegriteit Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee ja ja ja ja	nvt ja nee ja nog niet gecontroleerd	Voornemen last onder dwangsom	Tav voornemen last onder dwangsom: Op enkele onderdelen heeft NuStar een oplossing, die afwijkt van de NFPA-richtlijnen. Het aanwezige beschermingsniveau bij NuStar is gelijkwaardig met de vereisten, maar is nog niet gecontroleerd. Het overleg hierover vindt nog plaats.
Nyrstar Budel Budel Dorplein	1	Beveiligingen en appendages	Kennisgeving last onder dwangsom	Ja	Ja		
Oiltanking Amsterdam B.V. Amsterdam	1 2 1 1	Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid Blootstelling stoffen Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja ja nee nee	nee nee nvt nvt	Boeterapport Boeterapport	Oiltanking Amsterdam BV is van mening dat de Inspectie door I-SZW kundig is uitgevoerd. De geconstateerde tekortkomingen zijn inmiddels opgelost.
Oiltanking Terneuzen B.V. Terneuzen	1	Explosieveiligheid	Aanschrijving	Nee	nvt		
Organik Kimya Netherlands B.V. Botlek Rotterdam	4 6 2	Dampverwerkingsinstallatie Tankintegriteit Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving Anders	Ja Ja nvt	Ja Ja nvt	Overtreding tijdens inspectie opgeheven	Het merendeel van de bevindingen had geen enkele invloed op de integriteit van de tanks
Rotterdam Rijn Pijpleiding Maatschappij N.V. Venlo	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Nee	nvt		
Rubis Terminal B.V. Botlek Rotterdam	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Sabic Innovative Plastics B.V. Bergen op Zoom	1 1	Blootstelling stoffen Beveiligingen en appendages	Aanschrijving Aanschrijving	Nee Nee	nvt nvt		
Salland Olie Zuiderzeehaven B.V. Kampen	1 1	Blootstelling stoffen Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Nee	Ja nvt		
SC Johnson Europlant B.V. Mijdrecht	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	nee	nvt	Inspectie op het onderwerp explosieveiligheid is nog niet afgerond	

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Schouten Olie B.V. Alphen aan den Rijn	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Nee	nvt		
Service Terminal Rotterdam Botlek Rotterdam	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Shell Chemie Pernis Vondelingenplaat Rotterdam	1 3 1 5 1	Explosieveiligheid Dampverwerkingsinstallatie Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee ja nee ja ja	nvt ja nvt ja nee	last onder dwangsom	
Shell Europoort Europoort Rotterdam	2 3 2	Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee ja ja	nvt ja nog niet gecontroleerd		
Shell Nederland Chemie Moerdijk Moerdijk	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Shell Nederland Verkoopmaatschappij B.V. Arnhem	1 1 1	Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Nee Ja	nog niet gecontroleerd nvt Ja		
Shell Nederland Verkoopmaatschappij B.V. Vondelingenplaat Rotterdam	2 3 3	Explosieveiligheid Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja Nee	Ja Ja nvt		
Shell Pernis Raffinaderij Vondelingenplaat Rotterdam	2 1 1 2 1 2	Explosieveiligheid Dampverwerkingsinstallatie Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja ja ja nee ja ja	nog niet gecontroleerd nog niet gecontroleerd nog niet gecontroleerd nvt nee ja	last onder dwangsom	
Shin-Etsu PVC B.V. Botlek Rotterdam	1 1	Blootstelling stoffen Dampverwerkingsinstallatie	Aanschrijving Aanschrijving	ja ja	ja ja		

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Simadan Holding B.V. Amsterdam	1 1 1 3 5	Blootstelling stoffen Beveiligingen en appendages Beveiligingen en appendages Tankintegriteit Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja ja nee nee ja	ja ja nvt nvt ja	1 overtreding: nog rapport beoordelen	
Sita Ecoservice Treatment B.V. Almelo	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Solvay Chemie B.V. Herten	1 1	Explosieveiligheid VBS-C	Aanschrijving aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		
Sonneborn Refined Products B.V. Amsterdam	1 1	Blootstelling stoffen Dampverwerkingsinstallatie	Aanschrijving Aanschrijving	ja ja	nog niet gecontroleerd ja		
Standic B.V. Dordrecht	1 1 1	Beveiligingen en appendages Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	ja nee nee	ja nvt nvt		Op 22/1 hercontrole gehad en is de overtreding rondom explosieveiligheid ongedaan gemaakt. Ook heeft de hercontrole plaatsgevonden op de overtreding rondom blootstelling. Besproken is dat op wat kleine punten na, waarvan wij hebben afgesproken dat dit uiterlijk 31-3-2014 zal worden aangeleverd, kan worden geconcludeerd dat deze overtreding ook kan worden afgehandeld.
Stolthaven Moerdijk B.V. Moerdijk	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Ja	Ja		
Synbra Technology Etten-Leur	0	nvt	nvt	nvt	nvt		
Tata Steel IJmuiden B.V. Velsen-Noord	1 1	Tankintegriteit Beveiligingen en appendages	komt in nieuwe vergunning komt in nieuwe vergunning	nvt nvt	nvt nvt		
Team Terminal B.V. Europoort Rotterdam	3 1	Koel-en blusvoorzieningen Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Teijin Aramid B.V. Farmsum	2 1 1 1	Beveiligingen en appendages Tankintegriteit Dampverwerkingsinstallatie Explosieveiligheid	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Nee Nee Ja Ja	nvt nvt Ja Ja		Opgeheven maar nog geen hercontrole uitgevoerd Opgeheven maar nog geen hercontrole uitgevoerd
Tronox Pigments (Holland) B.V. Botlek Rotterdam	2 1 5 1 1	Beveiligingen en appendages Explosieveiligheid Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Kennisgeving last onder dwangsom	Ja Ja Ja Ja Ja	Ja Ja Ja Ja Ja		
Univar Zwijndrecht N.V. Zwijndrecht	2 4 2	Tankintegriteit Beveiligingen en appendages Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee nee nee	nvt nvt nvt		
Vesta Terminal Flushing B.V. Vlissingen	1	Blootstelling stoffen	Aanschrijving	Nee	nvt		
Vollenhoven Olie Tilburg	1 1 1	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Kennisgeving last onder dwangsom	Nee Ja Nee	nvt Ja nvt		
Vopak Terminal Botlek B.V. Botlek Rotterdam	1 1 2 2	Dampverwerkingsinstallatie Dampverwerkingsinstallatie Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Anders Aanschrijving Aanschrijving	nee nvt ja ja	nvt ja ja ja		Opgelost door officieel buiten werking stellen van de betreffende systemen. Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vopak.nl
Vopak Terminal Botlek-Noord B.V. Botlek Rotterdam	1	Tankintegriteit	Aanschrijving	ja	ja		Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vopak.nl
Vopak Terminal Chemiehaven B.V. Botlek Rotterdam	1 2 2	Dampverwerkingsinstallatie Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	Nee Ja Ja	nvt Ja Ja		Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vopak.nl
Vopak Terminal Eemshaven B.V. Eemshaven	2 1	Explosieveiligheid Blootstelling stoffen	Aanschrijving Aanschrijving	nee nee	nvt nvt		Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vopak.nl

Bijlage 3 De inspectieresultaten per bedrijf

Bedrijfsnaam	Aantal overtredingen	Onderwerp	Handhavingsinstrument	Hersteltermijn vóór 01-12-2013	Bij nacontrole overtreding ongedaan	Actie als niet in orde/ Opmerking	Reactie bedrijf
Vopak Terminal Europoort B.V. Europoort Rotterdam	9 5	Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving Aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vopak.nl
Vopak Terminal TTR B.V. Botlek Rotterdam	4 2	Tankintegriteit Koel- en blusvoorzieningen	Aanschrijving aanschrijving	Ja Ja	Ja Ja		Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vopak.nl
Vopak Terminal Westpoort B.V. Amsterdam	0	nvt	nvt	nvt	nvt		Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vopak.nl
Zeeland Refinery N.V. Nieuwdorp	1 1 2 2	Blootstelling stoffen Explosieveiligheid Explosieveiligheid Tankintegriteit	Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving Aanschrijving	nee ja nee ja	nvt ja nvt ja		Met betrekking tot de twee overtredingen vermeld onder "tankintegriteit" en in het inspectierapport geclassificeerd als O-03 en O-04 wil Zeeland Refinery (ZR) opmerken dat deze overtredingen ons inziens niet vallen onder tankintegriteit maar onder "onderhoud secundaire seals" en "tankputten ". In het kader van het BRZO zijn geen overtredingen/bevindingen gerapporteerd met betrekking tot tank integriteit.

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

BRANDWEER

BEVOEGD GEZAG WET MILIEUBEHEER

Eindrapport Inspectieproject Onderhoudsstops Brzo/ARIE 2010-2012

Inhoudsopgave

	paginanummer
0. Managementsamenvatting	2
1. Inleiding	5
1.1. Aanleiding van het project	5
2. Risico's van onderhoudsstops	6
3. Inspectieaanpak	6
3.1. Doel van het project	6
3.2. Inspectiepunten	7
3.3. Communicatie over de inspecties	7
4. Uitvoering en resultaten	8
4.1. Aantal inspecties	8
4.2. Overtredingen	8
4.2.1. Soort overtredingen en handhavingsinstrumenten	9
5. Conclusies	13

Bijlage 1: Overzicht inspectiepunten

Managementsamenvatting

Inleiding
Onderhoud van installaties is een belangrijk element in het voorkomen van zware ongevallen. De Inspectie SZW heeft in samenwerking met de Veiligheidsregio's en het Bevoegd gezag Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Bevoegd gezag Wabo) van oktober 2010 tot december 2012 inspecties verricht bij Brzo- en ARIE-bedrijven waarbij sprake was van onderhoudsstops. Hierbij is gecontroleerd of er sprake was van gezond, veilig en eerlijk werk (Inspectie SZW), brandveiligheid (Veiligheidsregio) en omgevingsveiligheid (Bevoegd gezag Wabo).

In dit verslag worden de resultaten van de inspecties beschreven.

Uitvoering en resultaten
Er zijn 46 Brzo/ARIE-bedrijven verspreid over Nederland geïnspecteerd. De selectie van de bedrijven is tot stand gekomen op basis van een inventarisatie wanneer bij welk bedrijf een onderhoudsstop plaats zou vinden. Er zijn 28 bedrijven in het samenwerkingsverband van de Inspectie SZW, Bevoegd gezag Wabo en de Veiligheidsregio gecontroleerd. Negen bedrijven zijn door alle drie de diensten gecontroleerd. Bevoegd gezag Wabo heeft tezamen met de Inspectie SZW 14 bedrijven gecontroleerd, de Veiligheidsregio 5.

De Inspectie SZW heeft bij 11 van de gecontroleerde Brzo/ARIE-bedrijven geen overtredingen geconstateerd waarop direct gehandhaafd moest worden. Eventuele geconstateerde aandachtspunten bij deze bedrijven zijn met de betreffende onderneming besproken.

Bij 35 bedrijven (76%) zijn door de Inspectie SZW een of meerdere overtredingen geconstateerd van de Brzo-regelgeving, de Arbeidsomstandighedenwet en/of van de Wet arbeid vreemdelingen. Op alle vastgestelde overtredingen is handhaving ingezet, variërend van een waarschuwing, het stellen van een eis, (preventieve) stillegging tot het opmaken van een boeterapport.
De Veiligheidsregio heeft geen overtredingen geconstateerd. Eventuele aandachtspunten zijn aan de desbetreffende bedrijven medegedeeld.
Bevoegd gezag Wabo heeft bij 1 bedrijf overtredingen van de vigerende omgevingsvergunning vastgesteld. Hierop zijn handhavingsinstrumenten ingezet.
Daarnaast zijn bij diverse bedrijven verbeterpunten geconstateerd. Bij hercontroles dan wel bij reguliere inspecties wordt de opvolging hiervan gecontroleerd.

Conclusies
De Inspectie SZW heeft relatief veel overtredingen geconstateerd. Hoewel de overtredingen variëren in mate van ernst kan alleen al uit de hoeveelheid overtredingen worden geconcludeerd dat bepaalde Brzo/Arie bedrijven meer verantwoordelijkheid moeten voelen en nemen voor de uitvoering van de werkzaamheden tijdens een onderhoudsstop. Juist in minder stabiele situaties is het van belang dat het veiligheidsbeheerssysteem op alle punten in orde is.

Bij de meeste overtredingen was geen sprake van onmiddellijke dreiging voor de veiligheid van personen. In die situaties waarbij dat wel zo was heeft de Inspectie SZW het betreffende onderdeel van het werk stilgelegd tot de onveilige situatie werd opgeheven. Dat is het geval geweest in 3 situaties waarbij Brzo-regelgeving niet werd nageleefd, en bij 20 situaties waarin in strijd met de Arbowet werd gehandeld.

Een positieve constatering is dat nagenoeg alle bedrijven na de controle, en soms zelfs al tijdens de controle, hun procedures en wijze van uitvoering hebben aangepast om de geconstateerde overtredingen op te heffen.

De Inspectie SZW concludeert verder dat bedrijven meer aandacht moeten hebben voor de verantwoordelijkheid die in de keten bestaat voor de naleving van de Wav. Uit de controles is gebleken dat BRZO/Arie-bedrijven zich hier niet van bewust waren.

Gelet op de uitkomsten van het inspectieproject zal de Inspectie SZW, zoveel mogelijk in samenwerking met Bevoegd gezag Wabo en de Veiligheidsregio, ook in de toekomst de vinger aan de pols houden bij de uitvoering van onderhoudsstops. Door het houden van inspectiedruk enerzijds en het inzetten van communcatiemiddelen anderzijds wil de inspectie bedrijven meer bewust maken van hun verantwoordelijkheden.

1. Inleiding

De Inspectie SZW houdt onder meer toezicht op de naleving van de specifieke regelgeving betreffende het voorkomen van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Afhankelijk van de hoeveelheid gevaarlijke stoffen binnen een bedrijf, zijn hierbij het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo 1999) of de Aanvullende risico-inventarisatie- en evaluatie (ARIE) van toepassing. Bedrijven moeten een extra inspanning plegen om te voldoen aan deze wetgeving. Zo moeten zij gericht preventiebeleid ter voorkoming van zware ongevallen voeren en daartoe een VBS (Veiligheids-BeheersSysteem) hebben. Naast de Brzo-verplichtingen moeten deze bedrijven uiteraard ook voldoen aan de verplichtingen van de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet), de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) en de Wet op het minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML) – andere wetten op de naleving waarvan de Inspectie SZW ook toezicht houdt.

Onderhoud van installaties is een belangrijk element in het voorkomen van zware ongevallen. De Inspectie SZW heeft in samenwerking met de Veiligheidsregio's en het Bevoegd gezag Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Bevoegd gezag Wabo) van oktober 2010 tot december 2012 inspecties verricht bij Brzo- en ARIE-bedrijven waarbij sprake was van onderhoudsstops. Hierbij is gecontroleerd of er sprake was van gezond, veilig en eerlijk werk (Inspectie SZW), brandveiligheid (Veiligheidsregio) en omgevingsveiligheid (Bevoegd gezag Wabo).

In dit verslag worden de resultaten van de inspecties beschreven.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor dit inspectieproject was:
a. Uit incidentenanalyses over de periode 2003-2010 van de Inspectie SZW bleek dat gebreken in onderhoud een belangrijke oorzaak van zware ongevallen zijn. Het gaat daarbij om tekortkomingen in het onderhoudsmanagement en om onjuiste en onveilige uitvoering van het onderhoud.

b. Onderhoudsstops zijn een bijzonder deel van het onderhoud. Tijdens stops is sprake van een verhoogd risico betreffende de veiligheid en gezondheid van het onderhoudspersoneel. Dit komt door de omvang en complexiteit van het werk en de mindere bekendheid van het (ingehuurde) personeel met de specifieke gevaren van installaties en installatieonderdelen. Hun activiteiten kunnen de kans op een zwaar ongeval verhogen.

c. In 2008-2010 is het project "Chemie in beeld" uitgevoerd. Een specifieke doelgroep hierin waren de Brzo-bedrijven. Uit het project bleek dat bij 53% van de gecontroleerde 62 bedrijven tekortkomingen werden geconstateerd, die vooral betrekking hadden op het risico op (langdurige) blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Ook kwam uit het project het beeld naar voren dat bij Brzo-bedrijven de naleving betreffende arbeidsomstandighedenwetgeving niet hoger was dan bij andere bedrijven, terwijl dat gelet op de aard van het werk wel de verwachting was.

d. In 2010 is het Europese Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk een op bedrijven gerichte campagne gestart betreffende het veilig uitvoeren van onderhoudswerk. Deze campagne liep door tot einde 2011.

2. Risico's van onderhoudsstops

Installaties van Brzo- en ARIE-plichtige bedrijven worden op gezette momenten uit bedrijf genomen om groot onderhoud te plegen. Bij het in en uit bedrijf nemen kunnen gevaarlijke situaties ontstaan door de onbedoelde aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Ook tijdens het onderhoud treden extra risico's op op het gebied van milieu, brandveiligheid en de gezondheid en veiligheid van de werknemers. In korte tijd moet veel werk verricht worden. Het gelijktijdig aan en in installaties werken kan gevaar opleveren. Te denken valt aan lassen, slijpen, monteren, reinigen, hijsen en dergelijke in een werkomgeving op verschillende niveaus ten opzichte van het maaiveld. Hierbij kan zich tevens gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand en explosie (VBVBE) voordoen.

Gevaarlijke situaties kunnen ook ontstaan door onveilige hulpconstructies zoals steigers, door de betrokkenheid van vele (onder)aannemers die de situatie ter plaatse minder goed kennen, door het onvoldoende eenduidig invullen van de werkvergunningen en door het inzetten van buitenlandse werkkrachten met wie communicatie-problemen kunnen ontstaan.

3. Inspectieaanpak

3.1 Doel van het project

Het project Onderhoudsstops Brzo/ARIE 2010-2012 kende de volgende doelstellingen op verschillende domeinen:

- Het controleren op en stimuleren van de naleving bij bedrijven ten aanzien van het schoon en droog opleveren van installaties bij onderhoudsstops en het weer veilig in gebruik nemen daarvan.
- Het controleren op en stimuleren van de naleving bij bedrijven ten aanzien van arbeidsomstandighedenrisico's zoals de blootstelling aan gevaarlijke stoffen, werken op hoogte en werken in besloten ruimten tijdens het plegen van onderhoud.
- Het bestrijden van illegale tewerkstelling en onderbetaling.
- Het bestrijden van identiteitsfraude.
- Het stimuleren van de bewustwording bij bedrijven met betrekking tot de noodzaak tot het opstellen van beleid met betrekking tot noodsituaties tijdens (de voorbereiding van) onderhoudsstops.
- Het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit van de onderhoudswerkzaam-heden tijdens de stop door zich te richten op de belangrijkste stoppunten/beveiligingen ter voorkoming van ongewenste emissie naar de omgeving.
- Door middel van communicatieactiviteiten bekendheid geven aan de verplichtingen van alle betrokken bedrijven bij een onderhoudsstop en zodoende het bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving.

3.2 Inspectiepunten[1]

Tijdens de onderhoudsstops hebben de inspecteurs op de volgende inspectieonderwerpen gecontroleerd:

- Is er sprake van inbedding en borging van procedures met betrekking tot het veilig opleveren van installaties met gevaarlijke stoffen voor onderhoud, en voor het weer op een veilige wijze in gebruik nemen ervan?

- Is er sprake van blootstellingsgevaar aan gevaarlijke stoffen, in relatie tot gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand en explosie (VBVBE)? Zijn er procedures gericht op het voorkomen van gevaar voor VBVBE?

- Werken de werknemers veilig op hoogte?

- Is er sprake van illegale tewerkstelling?

- Is er sprake van onderbetaling?

- Is er sprake van identiteitsfraude?

- Heeft de onderneming beleid ontwikkeld en uitgevoerd met betrekking tot noodsituaties tijdens (de voorbereiding van) onderhoudsstops?

- Worden de onderhoudswerkzaamheden bij de belangrijkste stoppunten/beveiligingen, die relevant zijn voor externe veiligheid en milieu, goed uitgevoerd?

3.3 Communicatie over de inspecties

In juni 2010 hebben Brzo-/ARIE-bedrijven een brief ontvangen van de Inspectie SZW waarin de inspecties in het kader van het project Onderhoudsstops werden aangekondigd. Tevens werd hen in deze brief gevraagd aan te geven wanneer bij hen een onderhoudsstop plaats zou vinden.

Eind 2010 en begin 2011 zijn presentaties gegeven over het project tijdens bijeenkomsten met Brzo-/ARIE bedrijven.

In het maandelijkse magazine van de VNCI, Chemie Magazine, is zowel in 2011 als in 2012 een artikel opgenomen over het project Onderhoudsstops.

4. Uitvoering en resultaten

4.1 Aantal inspecties

[1] In bijlage 1 zijn deze inspectiepunten nader beschreven.

In het inspectieproject Onderhoudsstops zijn 46 Brzo/ARIE-bedrijven verspreid over Nederland geïnspecteerd. De selectie van de bedrijven is tot stand gekomen op basis van een inventarisatie wanneer bij welk bedrijf een onderhoudsstop plaats zou vinden. Er zijn 28 bedrijven in het samenwerkingsverband van de Inspectie SZW, Bevoegd gezag Wabo en de Veiligheidsregio gecontroleerd. Negen hiervan zijn door de drie genoemde diensten gezamenlijk gecontroleerd. Daarnaast heeft Bevoegd gezag Wabo tezamen met de Inspectie SZW 14 bedrijven gecontroleerd, de Veiligheidsregio 5.

4.2 Overtredingen

De Inspectie SZW heeft bij 11 van de gecontroleerde Brzo/ARIE-bedrijven geen overtredingen geconstateerd waarop direct gehandhaafd moest worden. Eventuele geconstateerde aandachtspunten zijn met de onderneming besproken.

Bij 35 bedrijven (76%) zijn door de Inspectie SZW een of meerdere overtredingen geconstateerd van de Brzo-regelgeving, de Arbeidsomstandighedenwet en/of van de Wet arbeid vreemdelingen. Op alle vastgestelde overtredingen is handhaving ingezet.
Zes van deze bedrijven zijn 2 keer gecontroleerd omdat bij de eerste inspectie meerdere overtredingen zijn geconstateerd waarop direct gehandhaafd is door het stellen van eis dan wel door een stillegging (al dan niet met boete).
Bij de tweede inspectie heeft de Inspectie SZW bij 4 van de 6 bedrijven wederom handhavingsinstrumenten ingezet. Die varieerden van een waarschuwing tot het opmaken van een boeterapport voor illegale tewerkstelling.

De Veiligheidsregio heeft geen overtredingen geconstateerd. Eventuele aandachtspunten zijn aan de desbetreffende bedrijven medegedeeld.

Bevoegd gezag Wabo heeft bij 1 bedrijf overtredingen van de vigerende omgevingsvergunning vastgesteld. Hierop zijn handhavingsinstrumenten ingezet. Bij meerdere bedrijven zijn verbeterpunten geconstateerd. Deze zijn medegedeeld aan de betreffende bedrijven.

De Inspectie SZW heeft elk gecontroleerd bedrijf enige weken na de inspectie een rapport gezonden waarin de bevindingen van elke dienst, aanwezig bij de inspectie, zijn opgenomen. In het geval handhavingsinstrumenten zijn ingezet, vond hierover afzonderlijk communicatie plaats met het betreffende bedrijf.

Voorbeeld geconstateerde overtredingen

Bij één bedrijf was de installatie nog niet geheel schoon en droog en gereed voor onderhoud tijdens de stop. Er waren onvoldoende beheersmaatregelen getroffen bij het aftappen van een bepaalde stof. Bij het aftappen kwam de stof vrij en bij de reactie die daarbji plaatsvond werden zoutzuurdampen gevormd. Deze dampen verspreidden zich over het werkgebied. Omdat een waterscherm ontbrak waarmee de ontstane damp kon worden neergeslagen, vond geen beperking van de verspreiding plaats. De afzetting van het werkgebied was

onvoldoende, waardoor werknemers in de gevarenzone kwamen. Maatregelen om de emissie te beperken waren niet beschreven in de Taak Risico Analyse.

4.2.1 Soort overtredingen en handhavingsinstrumenten

Overtreding Brzo

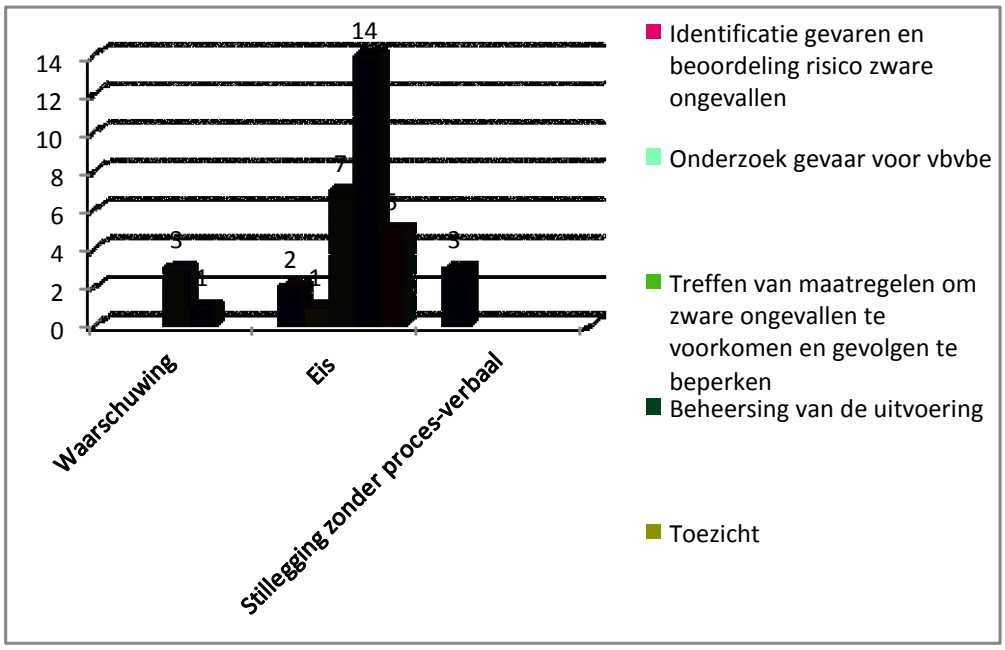
De Inspectie SZW heeft bij 43% van de gecontroleerde bedrijven (20 van de 46) overtredingen van de Brzo-regelgeving vastgesteld die onder meer betrekking hadden op:

- het onvoldoende treffen van maatregelen om zware ongevallen te voorkomen en mogelijk optredende gevolgen te beperken.
- Onvoldoende beheersing van de uitvoering.

De Inspectie SZW heeft 3 keer een stillegging zonder proces-verbaal opgelegd. In deze gevallen was sprake van dreiging voor de veiligheid van personen. Twee van deze 3 stilleggingen zijn opgelegd aan hetzelfde bedrijf. Het bedrijf had onvoldoende veiligheidsbeheersmaatregelen getroffen voor het betreden en schoonmaken van een bepaalde ruimte. Er was bovendien geen werkvergunning verleend voor de betreffende werkzaamheden, terwijl de interne procedures dat wel vereisten. De werkzaamheden zijn stilgelegd totdat het bedrijf een uitgebreide Taak Risico Analyse had opgemaakt en voldoende beheersmaatregelen had getroffen opdat werknemers op een veilige manier de betreffende ruimte konden betreden. De 3^{e} stillegging had betrekking op het onvoldoende onderkennen van mogelijke explosiegevaren en van de geschikte wijze van beheersing van deze gevaren.

Daarnaast is 29 keer een eis als instrument ingezet waarbij 23 keer daadwerkelijk een eis opgelegd is. Hierbij was geen onmiddellijke dreiging voor de veiligheid voor personen, maar was er wel aanleiding om eisen te stellen aan het bedrijf om de nodige technische dan wel organisatorische maatregelen te treffen. Verder heeft de Inspectie SZW 4 keer een waarschuwing uitgedeeld.

Grafiek 1 Ingezette handhavingsinstrumenten per soort overtreding

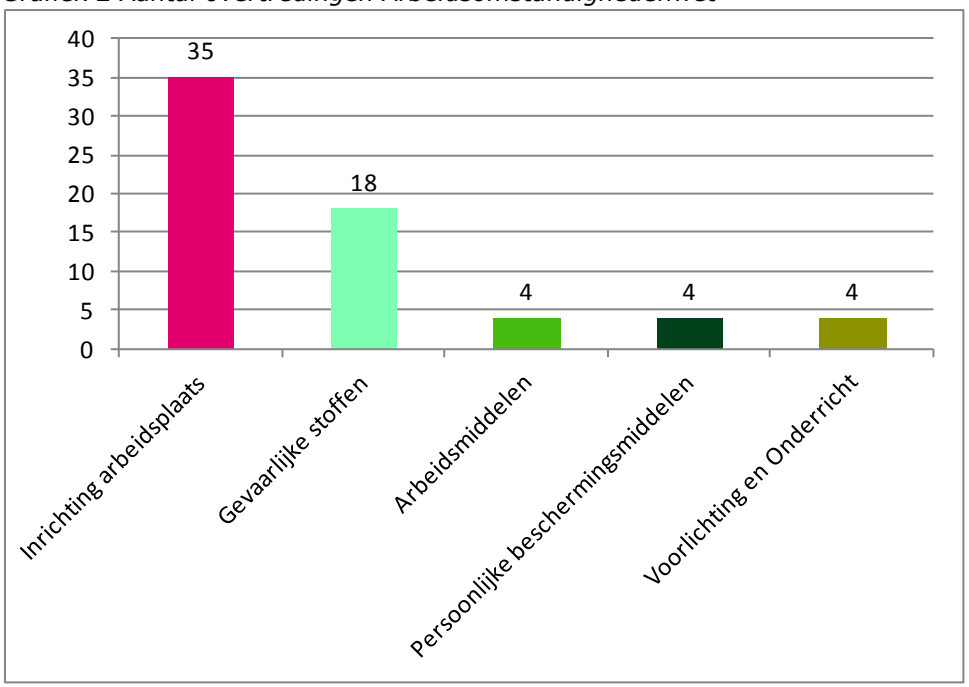
Overtreding Arbeidsomstandigheden
De Inspectie SZW heeft bij 34 bedrijven gecontroleerd op naleving van de Arbeidsomstandighedenwet. Bij 26 van de 34 bedrijven (76%) zijn een of meerdere overtredingen geconstateerd. Deze overtredingen hadden betrekking op:

- De inrichting van de arbeidsplaats. Hieronder wordt onder meer begrepen het aanbrengen van veilige voorzieningen bij valgevaar zoals bij het gebruik van steigers, het zorgen voor een veilige en ordelijke inrichting van de arbeidsplaats, het waarborgen dat elektrische installaties veilig gebruikt kunnen worden. In dit kader zijn 35 handhavingsinstrumenten ingezet, waarvan 18 waarschuwingen en 17 stilleggingen zonder boete. Vijftien stilleggingen hadden betrekking op valgevaar vooral gerelateerd aan de in gebruik zijnde steigers.
- Mogelijke blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Hieronder wordt onder meer begrepen het opstellen van een adequate blootstellingsbeoordeling en het zorgen voor doeltreffende bescherming voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers bij eventuele blootstelling. In dit kader zijn 18 handhavingsinstrumenten ingezet, variërend van stilleggingen (1 zonder boete en 2 met boete), eisen (2) , waarschuwingen (12) tot stimulering (1).

- Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen. Hiervoor zijn 3 waarschuwingen gegeven en is een keer een stimulering ingezet.

- Voorlichting en onderricht. Hierbij gaat het onder meer of werknemers doeltreffende informatie hebben ontvangen over werkzaamheden, risico's en maatregelen. In dit kader is 1 waarschuwing gegeven en is 3 keer een stimulering ingezet.
- Arbeidsmiddelen. Hiervoor is 1 maal een eis gesteld, 2 waarschuwingen gegeven en een stimulering ingezet.

Grafiek 2 Aantal overtredingen Arbeidsomstandighedenwet

Overtreding Arbeidsmarktwetgeving

Bij 17 van de 46 bedrijven heeft de Inspectie SZW ook gecontroleerd op naleving van de Wet arbeid vreemdelingen en de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag. Hierbij zijn zowel de Brzo/ARIE bedrijven gecontroleerd als de andere bij de onderhoudsstop betrokken bedrijven. Doordat de hele keten van opdrachtgever tot onderaannemer verantwoordelijkheid draagt voor het beschikken over een tewerkstellingsvergunning, wordt de hele keten beboet bij het ontbreken ervan. Dat is de reden dat er meer bedrijven beboet zijn dan het aantal bedrijven waardoor de betreffende vreemdelingen feitelijk tewerkgesteld werden:

- bij 8 Brzo/Arie-bedrijven en bij 22 aannemers/contractors is (keten-) verantwoordelijkheid voor illegale arbeid vastgesteld. Hierbij ging het om tewerkstelling van 9 personen afkomstig uit diverse landen.

Overtreding omgevingsvergunning

Bij 1 van de 23 bedrijven die door Bevoegd gezag Wabo zijn gecontroleerd zijn drie overtredingen van de omgevingsvergunning geconstateerd. Deze hadden betrekking op het zorgsysteem (werken van en met derden), de correcte opslag van gevaarlijke stoffen en de getroffen voorzieningen ter bescherming van de bodemkwaliteit. Het bedrijf heeft verschillende hersteltermijnen gekregen waarbinnen de overtredingen moesten worden opgeheven (respectievelijk 6 maanden, onmiddellijk en twee weken) .

Bij diverse bedrijven zijn aanbevelingen gedaan die het bedrijf in het kader van zelfwerkzaamheid en het continu verbeteren van het Veiligheidsbeheerssysteem verder zelf moet oppakken. Of deze aanbevelingen daadwerkelijk zijn opgevolgd is of wordt bij volgende inspecties gecontroleerd.

Voorbeeld van een best practise

Bij een bepaald Brzo-bedrijf vindt elke morgen een toolboxmeeting plaats. Zowel het eigen personeel als contractors moeten deze bijeenkomst verplicht bijwonen. Tijdens de meeting wordt onder meer aandacht besteed aan:
*uitleg van de op plant aanwezige systemen (zoals werklucht- en stikstofsysteem)
*de bevindingen van de 2 observatieronden die dagelijks plaatsvinden door veiligheidskundigen van het bedrijf samen met contractors (voorbeelden hiervan zijn hoe te handelen bij afwijkende steigers en stellingen; modificaties aan slangen; aandacht voor gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen en wijze van opbergen van materiaal).

5. Conclusies

De Inspectie SZW heeft bij 46 Brzo/Arie-bedrijven gecontroleerd tijdens een onderhoudsstop. Bevoegd gezag Wabo heeft aan 23 van deze controles deelgenomen, de Veiligheidsregio aan 14. Door het gezamenlijk optreden van deze diensten is beoogd de inspectiedruk op de gecontroleerde bedrijven te verminderen. In plaats van drie keer achtereen een inspectiedienst op bezoek, werd een aantal bedrijven nu op één dag door twee of drie (inspectie)diensten gelijktijdig op meerdere inspectiepunten gecontroleerd.

Bij 76% van de gecontroleerde bedrijven zijn overtredingen van de Brzo-regelgeving en/of de Arbowet en/of de Wav vastgesteld. In totaal ging het hierbij om 35 verschillende bedrijven. Gelukkig was veelal geen sprake van onmiddellijke dreiging voor de veiligheid van personen. In die situaties waarbij dat wel zo was heeft de Inspectie SZW het betreffende onderdeel van het werk stilgelegd tot de onveilige situatie werd opgeheven. Dat is het geval geweest in 3 situaties waarbij Brzo-regelgeving niet werd nageleefd, en bij 20 situaties waarin in strijd met de Arbowet werd gehandeld.

Ten aanzien van milieu- en externe veiligheidsaspecten geldt dat bij 1 bedrijf direct gehandhaafd is. Andere bedrijven hebben verbeterpunten aangereikt gekregen die bij een volgende inspectie punt van aandacht zullen zijn.

Een positieve constatering is dat nagenoeg alle bedrijven na de controle, en soms zelfs al tijdens de controle, hun procedures en wijze van uitvoering hebben aangepast om de geconstateerde overtredingen op te heffen.

Hoewel de overtredingen variëren in mate van ernst kan alleen al uit de hoeveelheid overtredingen worden geconcludeerd dat bepaalde Brzo/Arie bedrijven meer verantwoordelijkheid moeten voelen en nemen voor de uitvoering van de werkzaamheden tijdens een onderhoudsstop. Juist in minder stabiele situaties is het van belang dat het veiligheidsbeheerssysteem op alle punten in orde is. Het zich verantwoordelijk voelen geldt des te meer voor dat deel van de uitvoering dat plaatsvindt door werknemers van andere bedrijven zoals steigerbouwers. Opvallend was dat een relatief groot deel van de Arbo-overtredingen betrekking heeft op het gebruik van steigers. Ook al staat er veel druk op werk doordat een onderhoudsstop zo snel mogelijk moet worden uitgevoerd, dat neemt niet weg dat de veiligheid van een ieder op de werkplek voorop moet staan. Bedrijven in de hele onderhoudsketen moeten zich hiervoor verantwoordelijk voelen, van de onderaannemer tot de opdrachtgever. Want ook al heeft een bedrijf de stop nog zo goed en zorgvuldig voorbereid, het blijft belangrijk in de uitvoeringsfase continue toezicht te houden, instructie te geven en bij te sturen waar nodig. Het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden is en blijft per slot van rekening mensenwerk.

De Inspectie SZW concludeert verder dat bedrijven meer aandacht moeten hebben voor de verantwoordelijkheid die in de keten bestaat voor de naleving van

de Wav. Uit de controles is gebleken dat de BRZO/Arie-bedrijven zich hier niet van bewust waren.

Gelet op de uitkomsten van het inspectieproject zal de Inspectie SZW, zoveel mogelijk in samenwerking met Bevoegd gezag Wabo ende Veiligheidsregio, ook in de toekomst de vinger aan de pols houden bij de uitvoering van onderhoudsstops. Door het houden van inspectiedruk enerzijds en het inzetten van communcatiemiddelen anderzijds wil de inspectie bedrijven meer bewust maken van hun verantwoordelijkheden.

Bijlage 1

Inspectiepunten
Tijdens de onderhoudsstops hebben de inspecteurs het volgende gecontroleerd:

- Is er sprake van inbedding en borging van procedures met betrekking tot het veilig opleveren van de installatie en het werken in besloten ruimtes? Meer specifiek: zijn er procedures gericht op het voorkomen van gevaar voor gevaar van verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand en explosie (VBVBE)?

- Is er sprak van gevaar voor blootstelling aan gevaarlijke stoffen, in relatie tot VBVBE?
  Hoewel bij een onderhoudsstop de installatie schoon en droog dient te zijn opgeleverd is dan niet altijd het geval. Daarnaast worden er bij onderhoudsstops ook gevaarlijke (chemische) stoffen gebruikt die een gevaar kunnen opleveren voor de gezondheid van de werknemers
  Tijdens een onderhoudsstop kunnen werknemers blootgesteld worden aan gevaarlijke stoffen. Dit kan zijn dooordat leidingen en vaten niet schoon en droog zijn opgeleverd, maar het kan ook zijn doordat er gevaarlijke stoffen worden gebruikt bij de onderhoudsstop. Om gezondheidsschade bij werknemers te voorkomen moeten beschermingsmaatregelen genomen worden. Een controle op deze maatregelen zijn onderdeel geweest van de inspectie.

- Werken de werknemers veilig op hoogte? Tijdens een onderhoudsstop zijn vele steigers in gebruik. De inspectievraag richtte zich op het steigerontwerp, de steigeropbouw en het gebruik ervan.

- Is er sprake van illegale tewerkstelling? Voor werknemers van buiten de EER[2] en Zwitserland heeft de werkgever een tewerkstellingsvergunning nodig. Bij het ontbreken ervan wordt de hele keten van opdrachtgever, aannemer, onderaannemer hiervoor verantwoordelijk gesteld.

- Is er sprake van onderbetaling? Werknemers moeten tenminste het wettelijk minimumloon ontvangen. Hiervoor is de formele werkgever verantwoordelijk.

- Is er sprake van identiteitsfraude? Hierbij kan het gaan om mensen die werken op de identiteitspapieren van een ander of mensen die werken met valse of vervalste identiteitsdocumenten. Deze controle vindt plaats bij de werknemers.
- De inspectiefocus van Bevoegd Gezag Wabo lag met name op stoppunten die naar aanleiding van eerdere incidenten zijn opgevoerd, of die relevant zijn voor externe veiligheid en milieu:

[2] De EER wordt gevormd door de landen van de EU en IJsland, Liechtenstein en Noorwegen. Bulgarije en Roemenië behoren wel tot de EU, maar voor werknemers uit deze landen geldt nog geen vrij verkeer.

    - Worden de relevante voorschriften uit de milieuvergunning goed nageleefd?
    - In welke mate is de door het bedrijf gehanteerde werkwijze herleidbaar naar voorschriften om externe veiligheid afdoende te borgen?

- Heeft de Brzo/Arie onderneming beleid ontwikkeld met betrekking tot noodsituaties tijdens (de voorbereiding van) onderhoudsstops? Indien incidenten optreden moeten deze kunnen worden beheerst door hulpdiensten. De toegankelijkheid van de plaats van het incident en de aanwezigheid van voorzieningen als bluswater, opvang en afscherming zijn hierbij punt van aandacht. De inspectievraag heeft zich gericht op de identificatie van gevaren tijdens stop en startactiviteiten en de mogelijkheden voor beheersing ervan.

Hare Excellentie
W.J. Mansveld
Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Plesmanweg 1-6
2597 JG DEN HAAG

Briefnummer
14/10.917/FG/YBo

Onderwerp
Rapportages Veiligheid Voorop

Den Haag
10 juni 2014

Telefoonnummer
070-3490326
E-mail
groot@vnoncw-mkb.nl

Excellentie,

Met genoegen hebben wij geconstateerd dat onder uw coördinatie de laatste hand wordt gelegd aan de eerste rapportage “de Staat van Veiligheid”, die binnenkort aan de Tweede Kamer wordt aangeboden.

In de Staat van Veiligheid wordt onder meer ook gerefereerd aan de resultaten van het programma Veiligheid Voorop van de periode 2011-2013. In goed overleg heeft uw ministerie daarbij gebruik gemaakt van de eerste twee voortgangsrapportages van het programma Veiligheid Voorop die wij eerder aan u en aan uw ambtsvoorganger hebben toegezonden. Daarnaast hebben wij ter informatie een conceptrapport met voorlopige resultaten van het programma Veiligheid Voorop periode 2013-2014 aan uw ministerie toegezonden. Wij verwachten op korte termijn u de definitieve versie van deze 3e voortgangsrapportage Veiligheid Voorop aan te bieden.

Veiligheid Voorop is een initiatief van de industrie om de veiligheidscultuur binnen de petrochemie (de Brzo-bedrijven) te verbeteren. Hiertoe hebben de brancheorganisaties VNCI, VNPI, VOTOB en VHCP samen met VNO-NCW bij de start van Veiligheid Voorop een actieplan opgesteld. Dit actieprogramma kent vier pijlers die tot een betere veiligheidscultuur en daarmee ook tot betere veiligheidsprestaties leiden: betrokken leiderschap, excellente managementsystemen, actieve deelname aan veiligheidsnetwerken en het bevorderen van het zaken doen met veilige bedrijven.

Sinds eind 2011 is er hard gewerkt aan de implementatie van Veiligheid Voorop. Daarbij is in de afgelopen periode ook de basis gelegd voor het meten van kwalitatieve en kwantitatieve elementen die een weerspiegeling zijn van de veiligheidscultuur binnen bedrijven.

Uit de (bijgevoegde) rapportages over 2011-2013 en de eerder toegezonden voorlopige resultaten 2013-2014 blijkt het volgende. In eerste instantie is door branches en bedrijven veel aandacht besteed aan toolontwikkeling door branches en bedrijven om de veiligheidsprestaties te verbeteren. Een voorbeeld is het ontwikkelen van Self Assessment Questionnaires (SAQ's) voor de drie met elkaar samenhangende elementen 'managementsysteem', 'technische integriteit' en 'cultuur'.
Tevens zien wij dat het aantal deelnemers aan de regionale veiligheidsnetwerken onder invloed van Veiligheid Voorop sterk is toe genomen evenals het aantal activiteiten om gezamenlijk ervaringen op het terrein van veiligheid en best practices uit te wisselen. De veiligheidsnetwerken zullen dit jaar landsdekkend worden zodat elk Brzo-bedrijf op redelijk korte afstand van collega's kan leren over veiligheid.

Het aantal branches dat aangesloten is bij Veiligheid Voorop is toegenomen met de brancheorganisaties van de (onderhouds)contractors VOMI en Profion, de VVVF (de verfproducenten) en de beroepsvereniging van veiligheidsdeskundigen (NVVK); andere branches zijn geïnteresseerd.
De landelijke Veiligheid Voorop dagen in 2012 en 2013 zijn goed bezocht door BRZO bedrijven. De voorbereiding voor de landelijke Veiligheidsdag 2014 is in volle gang. Het komend jaar zullen we de vier pijlers van Veiligheid Voorop verder versterken onder meer met ondersteuning van 'safety deals', een instrument dat door uw ministerie momenteel nader wordt uitgewerkt.

Tot slot verzoeken wij u deze brief en de bijbehorende definitieve rapportages 2011-2013 aan de Tweede Kamer aan te bieden. Binnenkort bieden wij u de definitieve rapportage 2013-2014 aan.

Deze brief stuur ik u mede namens de branches en andere organisaties participerend in Veiligheid Voorop.

Hoogachtend,

Ing. F.J. de Groot
Teammanager Milieu, Energie, Ruimtelijke Ordening, Transport en Infrastructuur
VNO-NCW/MKB-Nederland

Bijlagen: 2

Veiligheid Voorop

Rapportage eerste periode

Een initiatief van:
VNO-NCW
VHCP
VNCI
VNPI
VOTOB

Inhoudsopgave

Veiligheid Voorop 0

Rapportage eerste periode 0

1. Samenvatting 2
2. Actieplan Veiligheid Voorop 2
3. Hoe werkt veiligheidsbeheersing in de industrie? 3
4. Resultaten 2011 3
   - 4.1 Resutaten metrics 4
     - 4.1.1 De gekozen metrics 4
     - 4.1.2 Betrokken leiderschap 4
     - 4.1.3 Borging kwaliteit veiligheidsbeheerssysteem 5
     - 4.1.4 Ontwikkeling veiligheidsprestaties 5
     - 4.1.5 Meedoen met veiligheidsnetwerken 5
     - 4.1.6 Zaken doen met veilige bedrijven 6
   - 4.2 De onderhoudssector 6
   - 4.3 Veiligheidsnetwerken 7
   - 4.4 Veiligheidsdag 2012 7
5. Plan Veiligheid Voorop 2013 7
   - 5.1 Verbetering van de gebruikte veiligheidsindicatoren 7
   - 5.2 Samenwerking met de overheid 8
   - 5.3 Versterking ketenverantwoordelijkheid 8
   - 5.4 Veiligheid Voorop bij andere Brzo-inrichtingen 9
6. Conclusie 10
7. Nadere informatie 10

Pilot rapportage
Veiligheid Voorop eerste periode

1. Samenvatting

In september 2011 heeft VNO-NCW samen met VNCI, VNPI, VOTOB en VHCP haar actieplan Veiligheid Voorop (VV) aan de Staatsecretaris van IenM aangeboden. Deze rapportage is een verslag van de activiteiten van de uitvoering van Veiligheid Voorop in de periode 2011 en gedeeltelijk 2012.

Deze eerste rapportage geeft vooral een basis voor het meten van kwalitatieve en kwantitatieve elementen die bepalend zijn voor een goede veiligheidscultuur binnen bedrijven. De meetresultaten zijn echter al wel geschikt als benchmark om de veiligheidscultuur op bedrijven te verbeteren onder andere door er intern en onderling over te spreken. Dit gesprek wordt de komende tijd volop gestimuleerd door de partijen van Veiligheid Voorop.

Veiligheid Voorop zal de verbetering van de veiligheidscultuur binnen bedrijven flink blijven stimuleren en ondersteunen en wil een opgaande lijn in de veiligheidscultuur bij Brzo-bedrijven bewerkstelligen. Voor het komende jaar zullen wij de indicatoren verder ontwikkelen en met name ook het aspect van ketenverantwoordelijkheid verder binnen de petrochemie vesterken.

2. Actieplan Veiligheid Voorop

Met Veiligheid Voorop heeft het bedrijfsleven een actieplan in werking gezet om de veiligheidscultuur en daarmee de veiligheid in de (petro)chemie te verbeteren.

Met het begrip ‘veiligheidscultuur’ bedoelen wij de houding van directie en werknemers ten opzichte van de veiligheid. Vindt het bedrijf het belangrijk dat er geen ongelukken gebeuren en wordt er alles aan gedaan om incidenten te voorkomen? Een veiligheidscultuur laat zich niet door wetten en regels afdwingen, maar is vooral een zaak van ‘hearts and minds’ van de betrokkenen.

Het vaststellen van een goede veiligheidscultuur en het meten daarvan is niet gemakkelijk. De brancheverenigingen hebben er voor gekozen om met een aantal parameters te beginnen. Het monitoren en het rapporteren van deze parameters door bedrijven aan brancheorganisaties heeft tot doel het leren over veiligheid te bevorderen en tevens het proces tot verhoging van de veiligheid binnen bedrijven te ondersteunen. De branches zien dit als het primaire doel van het Actieplan Veiligheid Voorop.

3. Hoe werkt veiligheidsbeheersing in de industrie?

Het actieplan VV richt zich op de Brzo-bedrijven binnen de (petro)chemie. Dat wil zeggen op bedrijven in de (petro)chemie die onder de definitie van de Europese Seveso II-richtlijn (hierna: de Richtlijn) vallen. Het belangrijkste kenmerk is dat deze bedrijven een zekere schaalgrootte hebben en met zekere hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken die soms giftig zijn en/of die gemakkelijk ontvlambaar zijn of explosies kunnen veroorzaken.

Het is voor de overheid ondoenlijk om precies voor te schrijven wat deze bedrijven moeten doen om hun veiligheid goed op orde te hebben. Daarom is in de Richtlijn afgesproken dat dit primair de verantwoordelijkheid van het bedrijf zelf is. Het bedrijf kent zijn eigen processen en installaties immers het beste en weet daarom ook hoe veilig gewerkt kan worden.

Daarnaast is elk Brzo-bedrijf is verplicht een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) te hebben. De Richtlijn schrijft voor welke elementen onderdeel moeten zijn van het VBS. Het bedrijf legt met het VBS onder andere vast hoe de risico's worden beheerst, op welke manier werknemers worden geschoold en getraind en hoe er bij incidenten gehandeld wordt. Dit wordt beschreven in het Veiligheidsrapport (VR) of het PBZO-document (voor kleinere bedrijven). De overheid toetst aan de hand van het VR en inspecteert op de werkvloer of het bedrijf voldoet aan de kwaliteitscriteria van de wetgever.

Voor de meeste bedrijven geldt dat volledige beheersing van de risico's en zo veilig mogelijk werken topprioriteit heeft. Het voorkomen van incidenten en ongelukken is van groot belang, allereerst om het menselijk leed en daarnaast om imagoschade en hoge onkosten. Daarom worden door deze bedrijven zelf vaak nog verder gaande operationele eisen gesteld aan hun handelen dan wat wettelijk is voorgeschreven en richt men zich daarbij ook op de veiligheidscultuur binnen het eigen bedrijf.

In het kader van Veiligheid Voorop wordt van de volgende verdeling van verantwoordelijkheden uitgegaan als het om de uitvoering van het veiligheidsbeleid gaat.

- De bedrijven zijn volledig verantwoordelijk voor de organisatie en invulling van de veiligheid op het bedrijf.
- De branches vertegenwoordigen in collectief verband een sector in het overleg met overheden en stakeholders.
- De overheid is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en ondersteunt de uitvoering van het veiligheidsbeleid met handreikingen en wetenschappelijke kennisontwikkeling.

4. Resultaten 2011

De partijen van Veiligheid Voorop hebben in eerste instantie een vijftal indicatoren gekozen om veiligheid en veiligheidscultuur 'te meten'. Afgelopen jaar is gestart met het verder ontwikkelen van de veiligheidsindicatoren van Veiligheid Voorop en zijn onderling nadere afspraken gemaakt over meting en rapportage. Dit heeft tot een aantal 'metrics' geleid. Aangezien dit de eerste rapportage is, kunnen er nog geen uitspraken worden gedaan over zichtbare trends. Er is bovendien gebleken dat een aantal metrics nog niet voldoende is doorontwikkeld, wat geleid heeft tot interpretatieverschillen. Deze pilot rapportage draagt wel al bij aan gesprekken op de werkvloer en aan de directietafel over de veiligheidscultuur. Daarnaast wordt de monitoring en de interpretatie van de metrics het komend jaar verbeterd.

4.1 Resutaten metrics

4.1.1 De gekozen metrics

Tabel. Overzicht van de in Veiligheid Voorop afgesproken indicatoren, metrics en bepalingsmethode.

Indicator	Metric	Formule/berekening
Betrokken leiderschap	Aantal inspecties door de hoogste leidinggevenden op de site per 100 fte.	$\frac{\#\text{ inspecties per jaar}}{\#\text{ fte} * 2000} * 200000$
Borging kwaliteit veiligheidsbeheerssysteem	Percentage (%) leden die gecertificeerd zijn t.o.v. totaal Brzo leden VV-branches.	$\frac{\#\text{ gecertificeerde leden per jaar}}{\text{totaal }\#\text{ Brzo - leden per jaar}}$
Ontwikkeling veiligheidsprestaties	LoPC's[1], Europese CEFIC definitie, aantal lekkages per 100 fte.	$\frac{\#\text{ LoPC's per jaar}}{\#\text{ fte} * 2000} * 200000$
	LTI's[2], ongeval met verzuim op de dag volgend op de dag van het ongeval per 100 fte.	$\frac{\#\text{ LTI per jaar}}{\#\text{ fte} * 2000} * 200000$
Meedoen in de veiligheidsnetwerken	Percentage van de leden die actief deelnemen aan één van de regionale veiligheidsnetwerken t.o.v. totaal Brzo-leden VV-branches.	$\frac{\#\text{ Brzoleden bij RVN aangesloten}}{\text{totaal }\#\text{ Brzo - leden}}$
Zaken doen met veilige bedrijven	Percentage leden met leveranciers of klanten beoordelingssysteem (lbs of kbs) t.o.v. totaal Brzo leden VV-branches.	$\frac{\#\text{ Brzo - leden met lbs of kbs}}{\text{totaal }\#\text{ Brzo - leden}}$

Het aantal Brzo-inrichtingen dat onder het actieplan Veiligheid Voorop valt, bedraagt 138. Zeventien bedrijven (een bedrijf kan meerdere inrichtingen hebben) hebben nog niet gerapporteerd. In de rapportage zijn dus de gegevens van 121 bedrijven verwerkt met in totaal 40.306 fte aan arbeidscapaciteit, inclusief contractors. In totaal zijn er 416 Brzo-inrichtingen in Nederland.

Hieronder wordt per indicator een korte omschrijving gegeven van de indicator zelf, de bijbehorende metric en een eerste kwantitatief resultaat van het monitoringsjaar 2011.

4.1.2 Betrokken leiderschap

Een goede veiligheidscultuur staat met betrokken leiderschap. Betrokken leiderschap betekent dat directie en management bewust kiezen voor veiligheid als topprioriteit in alle bedrijfsactiviteiten en dit zelf consequent tonen in hun eigen handelen. Directie en management borgen dat veiligheid voor alle werknemers en de omgeving leidend is in de activiteiten van het bedrijf.
Dit doet de directie onder andere door persoonlijk naar de werkvloer te gaan en regelmatig op een aantal kritische punten doelbewust te inspecteren en observeren hoe werknemers de gewenste veiligheidscultuur in hun handelen hebben verankerd.

[1] LoPC = Loss of primary containment, groter dan een gedefinieerde ondergrens volgens CEFIC definitie.
[2] LTI = Lost time injury.

In 2011 hebben in de petrochemie gemiddeld 16 senior leaderschip inspecties per 100 fte plaatsgevonden. Anders gezegd, dit zijn gemiddeld 52 inspecties per bedrijf op jaarbasis door senior leidinggevenden. Dit is echter een gemiddelde. Naar aanleiding van de verschillen tussen de bedrijven organiseren branches gesprekken met de leden over wat betrokken leiderschap inhoudt en hoe dit waar nodig kan worden verbeterd.

4.1.3 Borging kwaliteit veiligheidsbeheerssysteem

Een veiligheidsbeheersysteem bevat afspraken (onder meer over taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en competenties) die een maximale veiligheidsprestatie waarborgen. In Nederland worden ISO 14001 en OSHAS 18001 gebruikt om de kwaliteit van het VBS te borgen.

Certificering van een VBS is een extra stap om te laten zien dat de kwaliteit volgens internationale standaarden geborgd is. Een volledige certificering van alle onderdelen van het VBS is nog niet mogelijk, wel kunnen de verschillende elementen ondergebracht worden in het kwaliteitsmanagement. Dit is een nieuwe ontwikkeling waar bedrijven mee aan de slag gaan. Het aantal bedrijven in de petrochemie dat in 2011 een deel van het VBS heeft gecertificeerd is 16%.

4.1.4 Ontwikkeling veiligheidsprestaties

De kwaliteit van een veiligheidsbeheersysteem, in combinatie met een goede veiligheidscultuur, komt tot uiting in de uiteindelijke veiligheidsprestatie van het bedrijf. Om dit zichtbaar te maken is gekozen voor een internationaal veel toegepaste parameter die de procesveiligheid laat zien, namelijk de LoPC (Loss of Primary Containment) en voor een parameter die het verzuim na een ongeval meet, de LTI (Lost Time Injuries).

De LoPC bedroeg in 2011 inclusief contractors 1,30, wat betekent dat er 1,30 lekkages zijn per 100 fte.

De LTI bedroeg 0,31, wat betekent dat er 0,31 ongevallen met verzuim per 100 fte zijn, inclusief contractors. Het aantal ongevallen in de (petro)chemie is ten opzichte van andere sectoren laag te noemen.

Voor beide indicatoren geldt dat er binnen de sector verschillen zijn. Dit geeft aanleiding voor branches en veiligheidsnetwerken om met leden de verschillen te bespreken met als doel om van elkaar leren en verzuim en lekkages verder terug te dringen.

4.1.5 Meedoen met veiligheidsnetwerken

In Nederland heeft het bedrijfsleven voor de regio's Rijnmond, Zuidwest Nederland , Amsterdam, Limburg en Eemshaven/Delfzijl veiligheidsnetwerken opgezet met het doel de veiligheid binnen bedrijven te vergroten door onderlinge kennisuitwisseling en gerichte opleiding. In deze veiligheidsnetwerken brengen bedrijven ook de leerpunten van incidenten in, zodat andere bedrijven hiervan kunnen leren. Daarnaast leren bedrijven van elkaar hoe men het veiligheidsbeheersysteem heeft ingericht en hoe men de veiligheidscultuur kan bevorderen. De partijen van Veiligheid Voorop

vinden het van wezenlijk belang dat alle bedrijven in de petrochemieketen, ongeacht hoe goed zij het doen, actief meedraaien in de Veiligheidsnetwerken om blijvend van elkaar te leren.

Het percentage bedrijven dat in 2011 meedoet aan de veiligheidsnetwerken bedraagt 72%.

4.1.6 Zaken doen met veilige bedrijven

Goed veiligheidsmanagement betekent dat bedrijven die grootschalig omgaan met gevaarlijke stoffen niet alleen zelf bezig zijn met veiligheid, maar dit ook moeten vragen van bedrijven waarmee zij in de 'Brzo-keten' zaken doen, zoals klanten en toeleveranciers. Het ligt immers voor de hand dat een bedrijf dat veiligheid belangrijk vindt, deze houding ook wenst van bedrijven waarmee het zaken doet. Grote bedrijven zullen hun zakenpartners daarbij veelal moeten ondersteunen. Als indicator wordt genomen het percentage leden dat een klant- of leveranciersbeoordelingssysteem gehanteerd heeft. Hieronder wordt het volgende verstaan:

- Analyse welke leveranciers voor de continuïteit van het bedrijf kritisch zijn;
- Voor de kritische leveranciers wordt een auditschema gehanteerd waarin risicobeheersing belangrijk onderdeel is;
- Voor de niet-kritische leveranciers wordt één of meerdere van de volgende instrumenten gehanteerd:
    - Clausule in het inkoopcontract waarin wordt vereist dat de leverancier zich houdt aan de Nederlandse wet;
    - Schriftelijke check-/vragenlijst die de leverancier of klant moet retourneren;
    - Veiligheid op de agenda bij (commercieel) bedrijfsbezoek;
    - Leverancier of klant voert zelfinspecties uit en rapporteert daarover;
    - Gelijkwaardige andere instrumenten.

Het percentage leden dat een klant- of leveranciersbeoordelingssysteem hanteerde bedroeg in 2011 75%. De betekenis van deze klant- of beoordelingssystemen is onderwerp van gesprek het komend jaar.

4.2 De onderhoudssector

De fysieke onderhoudstoestand van een installatie bepaalt in belangrijke mate de procesveiligheid van een installatie. Te denken valt aan corrosieproblematiek en onderhoudsstatus van veiligheidssystemen. Goede beheersing van onderhoud aan kritische installatiedelen en het up-to-date houden van deze installatiedelen is belangrijk om de veiligheid op een hoog niveau te houden. In dat kader is aandacht voor oudere installaties van belang. Evengoed is aandacht nodig voor moderne maar tevens complexe systemen die in toenemende mate hoogopgeleid personeel vereisen ten behoeve van professioneel onderhoud.
Veel onderhoud wordt uitbesteed aan contractors. Het is daarom belangrijk dat naast eigen medewerkers ook contractors volledig op de hoogte zijn van het veiligheidsprocedures van een bedrijf en dat werknemers goed geïnstrueerd zijn. Het gaat hierbij om opleiding, werkvergunningen en – procedures. Om deze redenen hebben Profion (Brancheverenigingen voor Professioneel

Industrieel Onderhoud), VOMI (Brancheverenigingvan dienstverlenende ondernemers in de procesindustrie) en de NDVO (Nederlandse Vereniging voor doelmatig onderhoud) zich bij Veiligheid Voorop aangesloten.

Aandachtspunten vanuit de onderhoudssector zijn harmonisatie en uniformering van belangrijke veiligheidsprocedures bij Brzo-bedrijven, verdergaande uniformering van veiligheid- en poortinstructies en beschikbaarheid van goed opgeleide onderhoudsmedewerkers.

4.3 Veiligheidsnetwerken

Niet alleen worden bedrijven gestimuleerd om mee te doen in een veiligheidsnetwerk in het Veiligheid Voorop Programma, ook is succesvol gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de netwerken zelf. De 5 regionale veiligheidsnetwerken hebben hun onderlinge samenwerking geïntensiveerd door programma's uit te wisselen en voortaan onderling af te stemmen. De coördinatoren van de netwerken bezoeken elkaars bijeenkomsten en zijn direct betrokken bij de Veiligheidsdag van Veiligheid Voorop.

4.4 Veiligheidsdag 2012

Op 27 september 2012 heeft voor het eerst de nationale dag Veiligheid Voorop plaatsgevonden. Deze conferentie had tot doel om alle Brzo-bedrijven te informeren over de ontwikkeling en voortgang van Veiligheid Voorop. Daarnaast werden ervaringen uit de praktijk uitgewisseld en vonden bedrijven inspiratie om aan de slag te gaan met verbetering van de veiligheidscultuur. Op de dag zijn bezoekers van 100 bedrijven geweest. Volgend jaar wordt opnieuw een Veiligheidsdag georganiseerd.

5. Plan Veiligheid Voorop 2013

In 2013 wordt een voortvarende uitvoering van Veiligheid Voorop voortgezet en zullen aanvullend de volgende onderwerpen extra aandacht krijgen.

- Verbeteren van de veiligheidsindicatoren.
- Samenwerking met de overheid in verband met ontwikkeling indicatoren.
- Versterking van de ketenverantwoordelijkheid.
- Betrekken van Brzo-bedrijven bij dit actieplan die niet onder Veiligheid Voorop vallen.

5.1 Verbetering van de gebruikte veiligheidsindicatoren

Het verzamelen van gegevens voor veiligheidsindicatoren bij bedrijven laat zien dat verdere afspraken noodzakelijk zijn om tot verbetering en harmonisatie van definities en rapportages te komen.

Het komend jaar zullen specifiek de volgende punten extra aandacht krijgen:

- Nader specificeren wat inspectie van leidinggevenden op de werkvloer inhoudt.
- Nader specificeren wat verstaan moet worden onder borging kwaliteit VBS.

Een belangrijke ontwikkeling is dat er ook in internationaal verband indicatoren worden ontwikkeld over de veiligheidscultuur. Veiligheid Voorop sluit daar op aan. Internationale bedrijven hanteren voor de LoPC's óf de 'Europese definitie' óf de 'Angelsaksische definitie'. Er lopen momenteel besprekingen om de definities te harmoniseren. Veiligheid Voorop neemt de uitkomst van deze besprekingen over.

Op deze wijze zullen de veiligheidsindicatoren betrouwbaarder worden om trends in de veiligheidscultuur te duiden.

Bedrijven zijn overigens van oordeel dat de verbetering van het VBS en dus de gebruikte indicatoren om veiligheid te meten een continue proces is. Dit komt door voortschrijdend inzicht in veiligheidsaanpak op bedrijven en internationale discussies over veiligheidsmanagement, onder andere door evaluaties van incidenten.

5.2 Samenwerking met de overheid

Verschillende overheden zijn ook bezig met het ontwikkelen van indicatoren om de veiligheid en de veiligheidscultuur te meten. Dit is onder andere nodig voor de jaarlijkse rapportage 'Staat van de Veiligheid'. Daarnaast is onlangs in Europa de SEVESO III richtlijn vastgesteld. Deze aangepaste richtlijn spreekt ook over veiligheidscultuur en zal tot aanpassing van het veiligheidsbeleid van de overheid leiden.

Het bedrijfsleven wil graag verder samenwerken met de overheid om zinvolle indicatoren verder te ontwikkelen en een bijdrage te leveren in de Staat van de Veiligheid en de uitwerking van de SEVESO III richtlijn. Belangrijk uitgangspunt voor het bedrijfsleven is dat de Nederlandse overheid aansluit bij de internationale ontwikkelingen en niet eigenstandig indicatoren ontwikkelt.

Daarnaast is het van belang dat bedrijven geen onnodige nieuwe administratieve lasten opgelegd krijgen, maar dat de overheidsactiviteit zich richt op 'functionele' activiteiten die daadwerkelijk de veiligheid verbeteren. Door goede samenwerking en afstemming bij het ontwikkelen van indicatoren om de veiligheid in de (petro)chemie in kaart te brengen kan de overheid meehelpen om de veiligheid binnen bedrijven te verbeteren.

5.3 Versterking ketenverantwoordelijkheid

De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft er onlangs op gewezen dat de risicobedrijven (veelal niet-leden van branche) juist niet of weinig betrokken zijn bij Veiligheid Voorop. De Raad vindt dat het actiepunt 'alleen zaken doen met veilige bedrijven' nadere uitwerking verdient. Dit heeft er toe geleid dat de Veiligheid Voorop partijen nader overlegd hebben hoe ketensamenwerking en –verantwoordelijkheid kan worden verbeterd en versterkt.

De basis blijft dat bedrijven zelf verantwoordelijk zijn voor veiligheid op de inrichting en ook een klant- of leveranciersbeoordelingssysteem gebruiken, zoals in het actieplan is opgenomen. Daarnaast zullen de volgende voorstellen het komend jaar worden besproken en uitgewerkt:

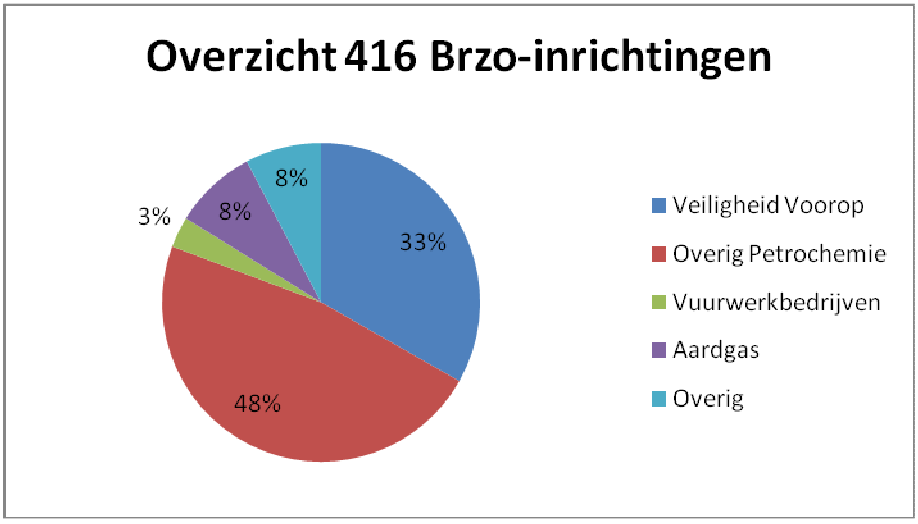
- Evaluatie van de kwaliteit en het functioneren van het klant- en leveranciersbeoordelingssysteem en mogelijke aanpassing daarvan.
- Uitwerken van nadere acties om de ketenverantwoordelijkheid te versterken (door bijvoorbeeld het versterken van de peer review of veiligheid onderdeel maken van het verkoop/inkoopbeleid etc.).

5.4 Veiligheid Voorop bij andere Brzo-inrichtingen

Veiligheid Voorop richt zich in eerste instantie op de keten van de (petro)chemie. Van de 416 Brzo-inrichtingen zitten 340 inrichtingen in de (petro)chemieketen (dat is 81%). Hierin zijn ook inrichtingen meegerekend die aan het 'einde van de keten' zitten, dus bijvoorbeeld verfproducenten, producenten van cosmetica en farmaceutische producten en gewasbeschermingsmiddelenhandelaren.

Er zijn 138 inrichtingen van de totale (petro)chemieketen aangesloten bij de 4 branches van Veiligheid Voorop. Veiligheid Voorop dekt met name de upstream van de keten: de producenten en bulkopslag. In kwantitatieve termen zit het overgrote deel van de gevaarlijke stoffen bij de partijen van Veiligheid Voorop. Brzo-bedrijven die gevaarlijke stoffen toepassen of hiermee eindproducten maken, vormen op dit moment geen onderdeel van Veiligheid Voorop. Deze zijn ook bij andere branches georganiseerd.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de verdeling van de 416 Brzo-inrichtingen over enkele sectoren.

Afgelopen jaar zijn de regionale netwerken opengesteld voor alle Brzo-bedrijven en zijn alle Brzo-bedrijven uitgenodigd voor de landelijke netwerkdag Veiligheid Voorop.

Voor het komend jaar is het plan om alle Brzo-bedrijven te informeren over het initiatief en te wijzen op de praktische mogelijkheden om aan te sluiten bij regionale netwerken.

6. Conclusie

Deze eerste rapportage geeft vooral een basis voor het meten van kwalitatieve- en kwantitatieve veranderingen ten aanzien van elementen die bepalend zijn voor de veiligheidscultuur op bedrijven. Wel is bij het vergaren van de eerste meetresultaten en het bespreken daarvan met bedrijven duidelijk geworden dat een (aantoonbare) verdere verbetering van de veiligheid(scultuur) op bedrijven vooral stoelt op 'learning by doing'. De uitkomsten van metrics zijn 'food for thought' over veiligheid binnen het bedrijf en tussen bedrijven onderling. Men gaat zich aan elkaar spiegelen waardoor er een leereffect ontstaat wat bedrijven inspireert en aanmoedigt om nog veiliger te gaan werken. Veiligheid Voorop zal deze vruchtbare processen binnen bedrijven en bedrijfsleven met haar activiteiten ook het komende jaar stimuleren en ondersteunen, en proberen een opgaande lijn in de veiligheidscultuur bij Brzo-bedrijven te bewerkstelligen.

7. Nadere informatie

Voor specifieke activiteiten per branche wordt verwezen naar de websites van betrokken verenigingen.

www.vnpi.nl

www.votob.nl

www.vhcp.nl

www.vnci.nl

www.profion.nl

www.nvdo.nl

www.vomi.nl

Veiligheid Voorop

Rapportage tweede periode (2012/2013)

Een initiatief van:
VNO-NCW
VHCP
VNCI
VNPI
VOTOB

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 2
2. Actieplan Veiligheid Voorop 3
3. Hoe werkt veiligheidsbeheersing in de industrie? 3
4. Resultaten 4
   - 4.1 Resultaten metrics 4
     - 4.1.1 De gekozen metrics 4
     - 4.1.2 Betrokken leiderschap 5
     - 4.1.3 Borging kwaliteit veiligheidsbeheerssysteem 5
     - 4.1.4 Ontwikkeling veiligheidsprestaties 6
     - 4.1.5 Meedoen met veiligheidsnetwerken 7
     - 4.1.6 Zaken doen met veilige bedrijven 7
   - 4.2 De onderhoudssector 8
   - 4.3 Veiligheidsnetwerken 9
   - 4.4 Veiligheidsdag 2013 9
5. Verbetering van Veiligheid Voorop 9
   - 5.1 Betrokken leiderschap en versterking hiervan 9
   - 5.2 Continue verbeteren van het veiligheidsbeheerssysteem 10
   - 5.3 Actieve deelname aan Regionale veiligheidsnetwerken 10
   - 5.4 Ketenverantwoordelijkheid bevorderen 11
6. Leren van incidenten 11
7. Deelname aan Veiligheid Voorop 11
8. Conclusie 12
9. Nadere informatie 12

Rapportage
Veiligheid Voorop periode 2012/2013

1. Samenvatting

In september 2011 hebben VNCI, VNPI, VOTOB, VHCP samen met VNO-NCW hun actieplan Veiligheid Voorop (VV) aan de Staatsecretaris van IenM aangeboden. Deze 2e rapportage is een verslag van de veiligheidsindicatoren over het jaar 2012 van Brzo-bedrijven die lid zijn van de genoemde branches. Daarnaast noemt dit verslag enkele activiteiten die lopen of voorgenomen zijn om Veiligheid Voorop te verbeteren. Tegelijkertijd lopen er veel activiteiten in de regio en bij branches die niét in dit verslag opgenomen zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de websites van de betrokken organisaties (achter in dit verslag genoemd).

In de 2e rapportage wordt de uitkomst van de tweede meetperiode naast die van de eerste (pilot) neergezet. We benadrukken dat het te vroeg is om op basis van een periode van twee jaar trendmatige ontwikkelingen af te leiden. Maar deze resultaten zijn wel geschikt voor bedrijven om intern te bespreken waar men staat ten opzichte van de gerapporteerde metric en zijn gespreksstof bij regionale veiligheidsnetwerken en branches.

Hoewel statistisch gezien nog geen trendmatige uitspraken zijn te doen, is het aantal activiteiten van bedrijven om de veiligheidsprestaties te verbeteren toegenomen. De veiligheidsnetwerken worden goed bezocht, het initiatief van de VOTOB om een Self Assessment Tool te ontwikkelen voor verbetering van de veiligheidsprestaties bij de tankopslagbedrijven naar aanleiding van de Odfjell-zaak is gunstig bij bedrijven en toezichthouders ontvangen, de interesses van andere branches om mee te doen aan Veiligheid Voorop is toegenomen en de VVVF (verfproducenten) heeft zich inmiddels aangesloten.

De conclusie is dan ook dat het actief bezig zijn om de veiligheidscultuur te verbeteren bij bedrijven is toegenomen en dat het doel van Veiligheid Voorop aan draagvlak heeft gewonnen.

Veiligheid Voorop zal de verbetering van de veiligheidscultuur binnen bedrijven flink blijven stimuleren en zet actief in op de ontwikkeling van instrumenten voor bedrijven om de veiligheidsprestaties te verbeteren. Voor het komend jaar zal onder meer een nadere uitwerking van de veiligheidsindicatoren centraal staan en zullen *self assessment tools* op het gebied van integriteit van de installaties, veiligheidscultuur en veiligheidsbeheerssysteem worden uitgewerkt.

2. Actieplan Veiligheid Voorop

Met Veiligheid Voorop heeft het bedrijfsleven eind 2011 een plan in werking gezet om de veiligheidscultuur en daarmee de veiligheid van Brzo-bedrijven in de (petro)chemie te verbeteren. Veiligheid Voorop steunt op vier inhoudelijke pijlers om de veiligheidscultuur te verbeteren:

- Betrokken leiderschap en versterking daarvan
- Continue verbeteren van het veiligheidsbeheerssysteem
- Actieve deelname aan kennisnetwerken
- Nemen van ketenverantwoordelijkheid.

De houding en het gedrag van de directie en werknemers zijn van wezenlijk belang voor het minimaliseren van veiligheidsrisico's (veiligheidscultuur). Een solide veiligheidscultuur betekent dat de bedrijven niet alleen zelf continu de veiligheid willen verbeteren, maar dit ook eisen van de bedrijven waarmee zij zaken doen in de keten, zoals toeleveranciers en aannemers. Kenmerkend voor de veiligheidscultuur is dat het zich niet door wetten en regels laat afdwingen, maar dat het vooral een zaak is van 'hearts and minds' van de betrokkenen.

Door middel van deze rapportage willen de branches de voortgang van het programma Veiligheid Voorop verantwoorden. Tevens worden de (tussentijdse) gerapporteerde uitkomsten besproken met de betrokken bedrijven en stakeholders (overheid, omgeving) om het leren over veiligheid te bevorderen en het proces tot verhoging van de veiligheid binnen bedrijven te ondersteunen.

3. Hoe werkt veiligheidsbeheersing in de industrie?

Het actieplan Veiligheid Voorop richt zich op de Brzo-bedrijven binnen de (petro)chemie. Dat wil zeggen op bedrijven in de (petro)chemie die onder de definitie van de Europese Seveso-richtlijn (hierna: de Richtlijn) vallen. Het belangrijkste kenmerk is dat deze bedrijven een zekere schaalgrootte hebben en met zekere hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken die soms giftig zijn en/of die gemakkelijk ontvlambaar zijn of explosies kunnen veroorzaken.

Het is voor de overheid ondoenlijk om precies voor te schrijven wat deze bedrijven moeten doen om hun veiligheid goed op orde te hebben. Daarom is in de Richtlijn afgesproken dat dit primair de verantwoordelijkheid van het bedrijf zelf is. Het bedrijf kent zijn eigen processen en installaties immers het beste en weet daarom hoe deze installatie veilig kan functioneren.

Daarnaast is elk Brzo-bedrijf verplicht een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) te hebben. De Richtlijn schrijft voor welke elementen onderdeel moeten zijn van het VBS. Het bedrijf legt met het VBS onder andere vast hoe de risico's worden beheerst, op welke manier werknemers worden geschoold en getraind en hoe er bij incidenten gehandeld wordt. Dit wordt beschreven in het Veiligheidsrapport (VR) of het PBZO-document (voor kleinere bedrijven). De overheid toetst aan de hand van het VR en inspecteert op de werkvloer of het bedrijf voldoet aan de kwaliteitscriteria van de wetgever.

Voor alle Brzo-bedrijven geldt dat volledige beheersing van de risico's en zo veilig mogelijk werken topprioriteit heeft. Het voorkomen van incidenten en ongelukken is van groot belang, allereerst om menselijk leed te voorkomen en daarnaast om imagoschade en hoge kosten. Daarom worden door deze bedrijven vaak nog verder gaande operationele eisen gesteld aan hun handelen dan wat wettelijk is voorgeschreven en richt men zich daarbij ook op de veiligheidscultuur binnen het eigen bedrijf.

In het kader van Veiligheid Voorop wordt van de volgende verdeling van verantwoordelijkheden uitgegaan als het om de uitvoering van het veiligheidsbeleid gaat:

- De bedrijven zijn volledig verantwoordelijk voor de organisatie en invulling van de veiligheid van het bedrijf inclusief de uitvoering en naleving van de wettelijke veiligheidseisen
- De overheid is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving
- De branches vertegenwoordigen in collectief verband een sector in het overleg met overheden en stakeholders en bevorderen goede veiligheidsprestaties bij de leden o.a. door uitwisseling van *best practices* en het leren van incidenten.

4. Resultaten

In deze rapportage wordt op dezelfde wijze als vorig jaar over vijf indicatoren gerapporteerd aan de hand van een aantal metrics. De resultaten van 2011 en 2012 worden naast elkaar gezet. Nadrukkelijk zij er op gewezen dat nog geen uitspraken over trends kunnen worden gedaan over trends. De reden hiervoor is dat het proces van eenduidig rapporteren nog niet bij alle deelnemers is doorgevoerd. Verder is voor het vaststellen van een trendmatige ontwikkeling een langere reeks van jaren nodig is. Daarmee is ook gezegd dat het programma Veiligheid Voorop een kwestie is van continue aandacht en lange adem. Deze rapportage heeft primair tot doel om gesprekken op de werkvloer en aan de directietafel over de veiligheidscultuur op gang te brengen.

4.1 Resultaten metrics

4.1.1 De gekozen metrics

Tabel. Overzicht van de in Veiligheid Voorop afgesproken indicatoren, metrics en bepalingsmethode.

Indicator	Metric	Formule/berekening
Betrokken leiderschap	Aantal inspecties door de hoogste leidinggevenden op de site per 100 fte.	$\frac{\#\text{ inspecties per jaar}}{\#\text{ fte} * 2000} * 200000$
Borging kwaliteit veiligheidsbeheerssysteem	Percentage (%) leden die gecertificeerd zijn t.o.v. totaal Brzo leden VV-branches.	$\frac{\#\text{ gecertificeerde leden per jaar}}{\text{totaal }\#\text{ Brzo - leden per jaar}}$
Ontwikkeling veiligheidsprestaties	LoPC's[1], Europese CEFIC definitie, aantal lekkages per 100 fte.	$\frac{\#\text{ LoPC's per jaar}}{\#\text{ fte} * 2000} * 200000$
	LTI's[2], ongeval met verzuim op de dag volgend op de dag van het ongeval per 100 fte.	$\frac{\#\text{ LTI per jaar}}{\#\text{ fte} * 2000} * 200000$
Meedoen in de veiligheidsnetwerken	Percentage van de leden die actief deelnemen aan één van de regionale veiligheidsnetwerken t.o.v. totaal Brzo-leden VV-branches.	$\frac{\#\text{ Brzoleden bij RVN aangeslote n}}{\text{totaal }\#\text{ Brzo - leden}}$
Zaken doen met veilige bedrijven	Percentage leden met leveranciers of klanten beoordelingssysteem (lbs of kbs) t.o.v. totaal Brzo leden VV-branches.	$\frac{\#\text{ Brzo - leden met lbs of kbs}}{\text{totaal }\#\text{ Brzo - leden}}$

[1] LoPC = Loss of primary containment, groter dan een gedefinieerde ondergrens volgens CEFIC definitie.
[2] LTI = Lost time injury.

In de rapportage zijn de gegevens van 117 (2011:121) bedrijven verwerkt met in totaal 42.483 fte (2011:40.306 fte) aan arbeidscapaciteit, inclusief contractors. In totaal zijn er 413 (2011:416) Brzo-inrichtingen in Nederland.

Hieronder wordt per indicator een korte omschrijving gegeven van de indicator zelf, de bijbehorende metric en het resultaat van het monitoringsjaar 2011 en 2012.

4.1.2 Betrokken leiderschap

Een goede veiligheidscultuur staat met betrokken leiderschap. Betrokken leiderschap betekent dat directie en management bewust kiezen voor veiligheid als topprioriteit in alle bedrijfsactiviteiten en dit zelf consequent tonen in hun eigen handelen. Directie en management borgen dat veiligheid voor alle werknemers en de omgeving leidend is in de activiteiten van het bedrijf.
Dit doet de directie onder andere door persoonlijk naar de werkvloer te gaan en regelmatig op een aantal kritische punten doelbewust te inspecteren en te observeren hoe werknemers de gewenste veiligheidscultuur in hun handelen hebben verankerd.

In 2012 hebben in de petrochemie gemiddeld 19 (2011: 16) senior leaderschip inspecties per 100 fte plaatsgevonden. Anders gezegd, dit zijn gemiddeld 70 (2011:52) inspecties per bedrijf op jaarbasis door senior leidinggevenden.

Veel bedrijven beschouwen veiligheid, de zorg voor mens en milieu als een kernwaarde. Dit blijkt onder meer uit het feit dat veiligheid op het hoogste managementniveau een vast agendapunt is. Onder meer worden periodiek alle belangrijke veiligheidsincidenten binnen een managementteam besproken, inclusief de corrigerende acties. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar technisch falen, maar ook naar de cultuur op het bedrijf, zoals de wijze waarop bepaalde procedures worden geïnterpreteerd en nageleefd en hoe het staat met de competenties en geoefendheid van de medewerkers.

Iedereen moet daarbij het goede voorbeeld geven: sitemanagers, HSE-managers, productie-managers, shift supervisors.

4.1.3 Borging kwaliteit veiligheidsbeheerssysteem

Een veiligheidsbeheersysteem (VBS) bevat afspraken (onder meer over taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en competenties) die een maximale veiligheidsprestatie waarborgen. In Nederland kan onder meer ISO 14001 en OSHAS 18001 gebruikt worden om onderdelen van het VBS te borgen.

Certificering van een VBS is een extra stap om te laten zien dat de kwaliteit volgens internationale standaarden geborgd is. Een volledige certificering van alle onderdelen van het VBS is nog niet mogelijk, wel kunnen de verschillende elementen ondergebracht worden in het kwaliteitsmanagementsysteem. Het aantal bedrijven in de petrochemie dat in 2011 een deel van het VBS heeft gecertificeerd is 36% (2011:16%).

In het VBS is in detail omschreven hoe de verschillende onderdelen moeten worden ingevuld. Voor bijvoorbeeld het element 'identificatie van gevaren en beoordeling van risico's' worden door de bedrijven scenario's voor het vrijkomen van gevaarlijke stoffen en de gevolgen daarvan (loss of containment) opgesteld. Door verschillende technieken te gebruiken, zoals HAZOP (hazard and operability study) en risico-inschatting, wordt door de bedrijven op verschillende momenten in het proces nagegaan wat de kans hierop is.

Naast de overheidsinspecties gericht op het VBS worden interne audits uitgevoerd veelal samen met externe auditors. Bij dergelijke audits vindt ook een inspectie plaats van de installaties.

Het grote voordeel van een audit door derden is dat het VBS kritisch onder de loep wordt genomen. Daardoor komen niet alleen de verbeterpunten aan het licht, maar wordt ook het belang van veiligheid nog eens extra benadrukt. Bovendien hebben de branches en regionale veiligheidsnetwerken opleidingen en workshops geïnitieerd om de kwaliteit van het VBS en de uitvoering daarvan continue te verbeteren.

4.1.4 Ontwikkeling veiligheidsprestaties

De kwaliteit van een veiligheidsbeheersysteem, in combinatie met een goede veiligheidscultuur, komt tot uiting in de uiteindelijke veiligheidsprestatie van het bedrijf. Om dit zichtbaar te maken is gekozen voor een internationaal veel toegepaste parameter die de mate van procesveiligheid laat zien, namelijk de LoPC (Loss of Primary Containment) en voor een parameter die het aantal ongevallen met verzuim op de dag volgend op de dag van het ongeval meet, de LTI (Lost Time Injury).

De LoPC index bedroeg in 2011 1,46 (2011:1,30), wat betekent dat er 1,46 lekkages zijn per 100 fte, inclusief contractors.

De LTI index bedroeg 0,29 (2011:0,31), wat betekent dat er 0,29 ongevallen met verzuim per 100 fte zijn, inclusief contractors. Het aantal ongevallen in de (petro)chemie is ten opzichte van andere sectoren laag.

Voor beide indicatoren geldt dat er binnen de sector(en) verschillen zijn. Bovendien worden beide indicatoren door de individuele bedrijven gebruikt om eventuele incidenten verder te analyseren en te komen met verbeterstappen. Daarnaast geven deze indicatoren aanleiding voor branches en veiligheidsnetwerken om met leden de verschillen te bespreken met als doel om van elkaar te leren en verzuim en lekkages verder terug te dringen. Zo wordt al enkele jaren bij enkele branches jaarlijks een analyse uitgevoerd van de arbeidsongevallen om de achterliggende oorzaken van die ongevallen te achterhalen.

Naast deze veiligheidsprestatie-indicatoren hebben steeds meer bedrijven ook andere veiligheidsprestatie-indicatoren ontwikkeld, zogenaamde key performance indicators (KPI's). Die kunnen per afdeling van een bedrijf verschillend zijn. Hierover wordt periodiek gerapporteerd en de resultaten worden besproken met het managementteam teneinde de veiligheidsprestaties van het bedrijf continue te verbeteren.

4.1.5 Meedoen met veiligheidsnetwerken

In Nederland heeft het bedrijfsleven voor de regio's Rijnmond, Zuidwest Nederland , Amsterdam, Limburg en Eemshaven/Delfzijl veiligheidsnetwerken opgezet met het doel de veiligheid binnen bedrijven te vergroten door onderlinge kennisuitwisseling en gerichte opleiding. In deze veiligheidsnetwerken brengen bedrijven ook de leerpunten van incidenten in, zodat andere bedrijven hiervan kunnen leren. Daarnaast leren bedrijven van elkaar hoe men het veiligheidsbeheersysteem heeft ingericht en hoe men de veiligheidscultuur kan bevorderen. De partijen van Veiligheid Voorop vinden het van wezenlijk belang dat alle bedrijven in de petrochemieketen, ongeacht hoe goed zij het doen, actief meedraaien in de Veiligheidsnetwerken om blijvend van elkaar te leren.

Het percentage bedrijven dat in 2012 meedoet aan de veiligheidsnetwerken bedraagt 83% (2011: 72%).

In de vijf veiligheidsnetwerken heeft in de afgelopen periode een groot aantal activiteiten plaatsgevonden. Er zijn onder andere workshops georganiseerd voor managers en medewerkers op het gebied van leiderschap, leren van incidenten, crisiscommunicatie en gedragsbeïnvloeding van medewerkers binnen de industrie om de veiligheid te borgen. Daarnaast zijn inhoudelijke cursussen en instructies ontwikkeld en verzorgd onder andere op het gebied van steigerveiligheid. Ook worden best practices uitgewisseld op het gebied van uitvoering van veiligheidsbeheersysteem. Tenslotte worden de ervaringen van de regionale veiligheidsnetwerken ook met elkaar landelijk gedeeld.

4.1.6 Zaken doen met veilige bedrijven

Goed veiligheidsmanagement betekent dat bedrijven die grootschalig omgaan met gevaarlijke stoffen niet alleen zélf bezig zijn met veiligheid, maar als onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen dit ook vragen van bedrijven waarmee zij in de 'keten' zaken doen, zoals klanten en toeleveranciers. Het ligt immers voor de hand dat een bedrijf dat veiligheid belangrijk vindt, deze houding ook wenst van bedrijven waarmee het zaken doet. Grote bedrijven zullen hun zakenpartners daarbij veelal moeten ondersteunen. Om deze verantwoordelijkheid te nemen, is het nodig om inzicht te verkrijgen in elkaars veiligheidsniveau. Als indicator wordt genomen het percentage leden dat een klant- of leveranciersbeoordelingssysteem gehanteerd heeft.

Het percentage leden dat een klant- of leveranciersbeoordelingssysteem hanteerde bedroeg in 2012 64% (2011:75%).

Bedrijven hebben interne procedures ontwikkeld op het gebied van ketenverantwoordelijkheid. In deze procedures wordt een leverancier of een afnemer beoordeeld op bijvoorbeeld of producten voldoen aan interne eisen voor de verpakking, veiligheid en logistieke aanlevering, en of het aan de wettelijke eisen voldoet, zoals de registratie van het product volgens de Europese stoffenwet Reach.

Ook kunnen bij leveranciers en/of afnemers ter plekke audits uitgevoerd worden. Binnen de chemische industrie zijn hiervoor ook instrumenten ontwikkeld zoals een beoordelingsinstrument voor logistieke dienstverleners. In Europees verband is door Cefic een zogenaamd safety, quality assessment system (SQAS) opgezet en beschikbaar, waarmee transport- en opslagbedrijven op veiligheid en kwaliteit worden beoordeeld. De resultaten hiervan komen in een database, waarbij potentiele opdrachtgevers deze informatie kunnen bekijken. Inmiddels zijn er in Europa meer dan 3.000 SQAS beoordelingen uitgevoerd. Vergelijkbare systemen zijn ook voor andere onderdelen van de logistieke keten beschikbaar, zoals het zogenaamde Chemical Distribution Institute (CDI), voor de beoordeling van tankterminals en schepen.

4.2 De onderhoudssector

De fysieke onderhoudstoestand van een installatie bepaalt in belangrijke mate de procesveiligheid van een installatie. Toereikende kennis van equipment degradatie mechanismen, zoals verschillende vormen van corrosie, is essentieel voor een goede beheersing van het onderhoud van kritische installatieonderdelen. Het up-to-date houden van deze installatieonderdelen is belangrijk om de veiligheid op een hoog niveau te houden. Risico gebaseerd onderhoud van de technische installaties is relevant voor alle Brzo-bedrijven die bij afbreuk een veiligheidsrisico met zich meebrengen. Een complete lijst daarvan is niet voor te schrijven en zal van bedrijf tot bedrijf moeten worden beheerst. Daarbij is niet alleen aandacht nodig voor de installaties zelf, maar evengoed is aandacht nodig voor moderne, maar tevens complexe systemen die deze installaties besturen. In toenemende mate is daarom hoogopgeleid personeel vereist ten behoeve van professioneel onderhoud.
De uitvoering van onderhoud wordt veelal uitbesteed aan contractors. Het is daarom belangrijk dat naast eigen aannemers ook subcontractors volledig op de hoogte zijn van de veiligheidsprocedures van een bedrijf en dat al deze werknemers goed geïnstrueerd zijn (ketenverantwoordelijkheid). Het gaat hierbij om zowel de technische opleiding en vaardigheden als om kennis en vaardigheden ten behoeve van het veilig uitvoeren zoals bijvoorbeeld werkvergunningen en specifieke veiligheidsprocedures. Om deze redenen hebben Profion (Branchevereniging voor Professioneel Industrieel Onderhoud), VOMI (Branchevereniging van dienstverlenende ondernemers in de procesindustrie) en de NDVO (Nederlandse Vereniging voor doelmatig onderhoud) zich bij Veiligheid Voorop aangesloten.

Aandachtspunten vanuit de onderhoudssector zijn harmonisatie en uniformering van risico evaluaties en belangrijke veiligheidsprocedures bij Brzo-bedrijven en verdergaande uniformering van veiligheids- en poortinstructies. Dat steunt op beschikbaarheid van goed opgeleide onderhoudsmedewerkers, het organiseren van transparantie in de keten over de veiligheidssituatie en een adequaat en efficiënt vormgegeven toezicht.

4.3 Veiligheidsnetwerken

Omdat de huidige veiligheidsnetwerken niet landelijk dekkend zijn, wordt momenteel door VNO-NCW Midden gewerkt aan de oprichting van een veiligheidsnetwerk voor de provincies Flevoland, Utrecht, Gelderland en Overijssel. Afgelopen jaar hebben de andere vijf regionale veiligheidsnetwerken hun onderlinge samenwerking geïntensiveerd en zijn de programma's op elkaar afgestemd en gericht op Brzo-onderwerpen. De coördinatoren van de netwerken stemmen op landelijk niveau de activiteiten en jaarprogramma's af en zijn actief betrokken bij de Veiligheidsdag van Veiligheid Voorop.

4.4 Veiligheidsdag 2013

Op 21 november 2013 is voor de tweede keer een nationale dag Veiligheid Voorop georganiseerd. Meer dan 200 bedrijven (van de 414 Brzo-bedrijven) bezochten deze conferentie. De opkomst was verrassend hoog. Blijkbaar is veiligheid toenemend een issue waar bedrijven actief mee aan de slag willen om het te verbeteren.
Het doel van de conferentie is om alle Brzo-bedrijven te informeren over de ontwikkeling en voortgang van Veiligheid Voorop en worden praktische workshops gehouden over de veiligheidscultuur.

5. Verbetering van Veiligheid Voorop

In 2013 zijn voorstellen ontwikkeld om de vier pilaren van Veiligheid Voorop verder te verbeteren:

- Betrokken leiderschap en versterking daarvan
- Continue verbeteren van het veiligheidsbeheerssysteem
- Actieve deelname aan kennisnetwerken
- Nemen van ketenverantwoordelijkheid.

5.1 Betrokken leiderschap en versterking hiervan

De huidige metric (aantal inspecties van de hoogst leidinggevende op een inrichting per jaar per 100 fte) wordt verbeterd door duidelijk te maken wat deze inspectie inhoudt. Hierbij gaat het erom dat een leidinggevende actief op de werkvloer betrokkenheid toont met betrekking tot veilig werken.

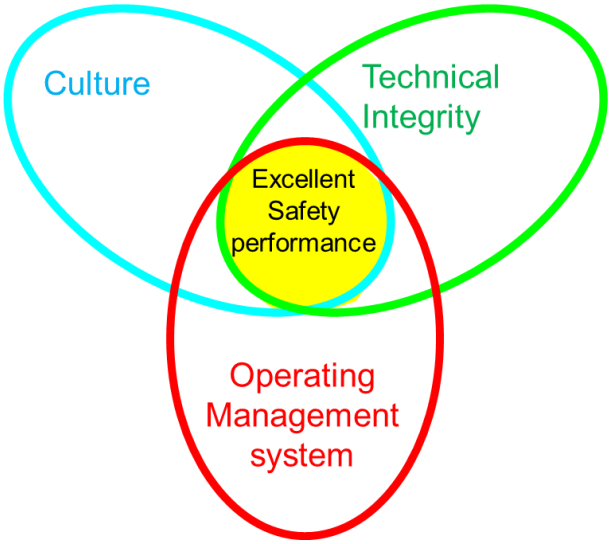
Daarnaast zal de rol van de leidinggevende bij de houding van de werknemers ten opzichte van veilig werken in de veiligheidsnetwerken aan de orde komen. Voorstel is om hiervoor specifieke cursussen te ontwikkelen.

Ook zal er een feedback systeem voor leiderschap beschikbaar komen, om de eigen rol te toetsen. Tot slot zal leiders gevraagd worden elkaar te stimuleren om veilig te werken.

5.2 Continue verbeteren van het veiligheidsbeheerssysteem

De verbetering van het veiligheidsbeheerssysteem is uitgebreid met de basisgedachte dat een goede veiligheidsprestatie wordt bereikt als een bedrijf het goed doet op de punten (zie ook figuur):

- Technische integriteit
- Veiligheidsbeheerssysteem
- Veiligheidscultuur.

Vanuit dit uitgangspunt is het van belang om ondernemingen in staat te stellen dat voor zichzelf te meten en verbeterprogramma's te ontwikkelen. Om deze reden wil Veiligheid Voorop een basis-Self Assessment Questionnaire (SAQ) ontwikkelen inclusief een gebruikershandleiding en die beschikbaar te stellen voor bedrijven en branches. Het gebruik van SAQ's zal door de Veiligheid Voorop branches onder de aandacht van de bedrijven worden gebracht. Het is aan de bedrijven op welke manier men over de resultaten van de SAQ's wil communiceren, bijvoorbeeld naar elkaar als benchmark mechanisme of naar het bevoegd gezag en met niet aangesloten bedrijven.

5.3 Actieve deelname aan Regionale veiligheidsnetwerken

De deelname, het functioneren en de status van de Regionale Veiligheidsnetwerken (RVN) wordt met het volgende plan van aanpak verbeterd:

- Andere sectoren dan de Veiligheid Voorop partijen worden uitgenodigd om mee te doen, zodat op termijn alle Brzo-bedrijven zijn aangesloten bij een veiligheidsnetwerk
- Het programma meer toespitsen op VV-elementen zoals technische integriteit veiligheidsbeheerssysteem en veiligheidscultuur
- Voormannen binnen de industrie wordt gevraagd netwerken expliciet te steunen
- Bestuurders van de branches worden gevraagd om leden te stimuleren lid te worden RVN's

- Koppeling leggen met BRZO-RUD's met als doel bekendheid van de RVN's bij bevoegd gezag te vergroten en toezichthouders te stimuleren om deelname aan RVN positief te waarderen
- Samenwerking zoeken van de RVN met andere kennisnetwerken, zoals de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK)
- Uniformering aanpak en programmering RVN's.

5.4 Ketenverantwoordelijkheid bevorderen

Klant- en leveranciersbeoordelingssystemen zijn een middel om ketenverantwoordelijkheid in te vullen. Een beoordelingssysteem houdt in het kader van Veiligheid Voorop het volgende in:

- Analyse van welke leveranciers bepalend zijn voor de veiligheid in de keten
- Deze leveranciers kunnen aan de hand van één of meer van de onderstaande instrumenten worden getoetst.
    - Clausule in het inkoopcontract waarin wordt vereist dat de leverancier zich houdt aan de Nederlandse wet
    - Het gebruik van bestaande systemen, zoals SQAS en CDI
    - Schriftelijke check-/vragenlijst die de leverancier moet retourneren
    - Veiligheid op de agenda bij (commercieel) bedrijfsbezoek
    - Leverancier voert zelfinspecties uit en rapporteert daarover
    - Gelijkwaardige andere instrumenten.

6. Leren van incidenten

Leren van incidenten en bijna incidenten blijkt waardevol. Binnen de brancheorganisaties worden trendanalyses uitgevoerd, waarbij de basisoorzaken en leerervaringen met de leden worden gedeeld. Voorstel is om deze uitwisseling van leerervaringen ook tussen de branches onderling te laten plaatsvinden. Hierbij worden ook leerpunten van (bijna) incidenten meegenomen. Ondernemingen kunnen deze trendanalyses raadplegen en eventueel hierover met elkaar in gesprek gaan.

7. Deelname aan Veiligheid Voorop

Er zijn 138 inrichtingen van de totale (petro)chemieketen aangesloten bij de 4 branches van Veiligheid Voorop. Veiligheid Voorop dekt met name de upstream van de keten: de producenten en de bulkopslag. In kwantitatieve termen zit het overgrote deel van de gevaarlijke stoffen bij deze partijen van Veiligheid Voorop. De VVVF heeft besloten zich aan te sluiten bij Veiligheid Voorop. Er zijn lezingen gehouden bij de NVVK (de Nederlandse Vereniging van Veiligheidskundigen), Agrodis en Nederlandse Vereniging van Chemische Warehousingbedrijven (VNCW). Dit kan leiden tot uitbreiding van deelname aan Veiligheid Voorop.

8. Conclusie

Het 2e rapportagejaar heeft het draagvlak voor Veiligheid Voorop bij bedrijven in de chemieketen vergroot. Bedrijven hebben bovendien meer ervaring gekregen bij het meten van kwalitatieve- en kwantitatieve veranderingen die bepalend zijn voor de veiligheidscultuur op bedrijven.

Bij bedrijven is het bewustzijn dat veiligheid belangrijk is en een actieve houding vraagt flink toegenomen.

Basis blijft dat meetresultaten vooral bijdragen aan het proces van 'learning by doing' en dat daardoor de veiligheidsprestaties verbeterd worden. Er is nog niets te zeggen over een trendmatige ontwikkeling. Daar zal een reeks van jaren voor nodig zijn.

In 2013 zijn voorstellen gedaan om de vier pilaren van Veiligheid Voorop te verbeteren en instrumentarium voor de basiselementen van een goede veiligheidsprestatie te ontwikkelen. Hiermee levert Veiligheid Voorop ook een bijdrage aan een gemeenschappelijke veiligheidstaal, waardoor onderlinge vergelijking wordt vergemakkelijkt en de communicatie met de overheid kan worden verbeterd.

9. Nadere informatie

Voor specifieke activiteiten per branche wordt verwezen naar de websites van betrokken verenigingen.

www.vnpi.nl

www.votob.nl

www.vhcp.nl

www.vnci.nl

www.profion.nl

www.nvdo.nl

www.vomi.nl

http://www.vnci.nl/veiligheidsnetwerken

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 28.6.2013
C(2013) 4035 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

Verslag over de toepassing in de lidstaten van Richtlijn 96/82/EG betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken in de periode 2009-2011

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

Verslag over de toepassing in de lidstaten van Richtlijn 96/82/EG betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken in de periode 2009-2011

(Voor de EER relevante tekst)

1. INLEIDING

Richtlijn 96/82/EG van de Raad[1] betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, de zogeheten Seveso II-richtlijn, beoogt zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken te voorkomen en de gevolgen van dergelijke ongevallen voor mens en milieu te beperken. De Seveso II-richtlijn is van toepassing op ongeveer tienduizend industriële inrichtingen waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

Dit verslag heeft betrekking op de toepassing van de richtlijn gedurende de periode 2009-2011. Artikel 19, lid 4, van de richtlijn verplicht de lidstaten om de Commissie iedere drie jaar een uitvoeringsverslag te verstrekken volgens de procedure van de richtlijn tot standaardisering van de verslagen.[2] In lijn met de eerdere aanpak beperken deze verslagen zich tot informatie betreffende hogedrempelinrichtingen zoals voorzien in artikel 6 en 9.

Hoofdstuk 2 van het verslag bevat een samenvatting van de informatie die door de lidstaten is verstrekt op basis van een vragenlijst[3]. Het doel van de samenvatting is de uitvoeringsgraad te beoordelen en eventuele tekortkomingen vast te stellen die aandacht verdienen. In hoofdstuk 3 wordt deze samenvatting aangevuld met cijfers over ongevallen gebaseerd op een analyse van gegevens uit de databanken eMARS,[4] en SPIRS[5], die worden beheerd door het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie, naar aanleiding van door de lidstaten verstrekte informatie. De conclusies en de toekomstige aanpak volgen in hoofdstuk 4. Bijlage 1 bevat een uittreksel van de verstrekte cijfers. De volledige bijdragen van de 27 lidstaten en de vrijwillige bijdragen van Noorwegen, IJsland en Macedonië, alsook de vragenlijst, de voorgaande verslagen over de periode 2000-2002[6], 2003-2005[7], en 2006-2008[8] en aanvullende informatie is beschikbaar op de Seveso-website van de Commissie[9].

---

1 Richtlijn 96/82/EG, PB L 10 van 14.1.1997, blz. 13; gewijzigd bij Richtlijn 2003/105/EG, PB L 345 van 31.12.2003, p. 97.

2 Richtlijn 91/692/EEG van 23 december 1991, PB L 377 van 31.12.1991, blz. 48.

3 Document C(2008) 5088 definitief, Besluit van de Commissie van 19/09/2008. Verschijnt niet in het Publicatieblad van de European Unie.

4 Online rapporteringssysteem voor zware ongevallen https://emars.jrc.ec.europa.eu

5 "Seveso Plants Information Retrieval System".

6 Document C(2004)3335.

7 Document C(2007)3842

8 Document C(2010)5422 definitief.

9 http://ec.europa.eu/environment/seveso/implementation.htm

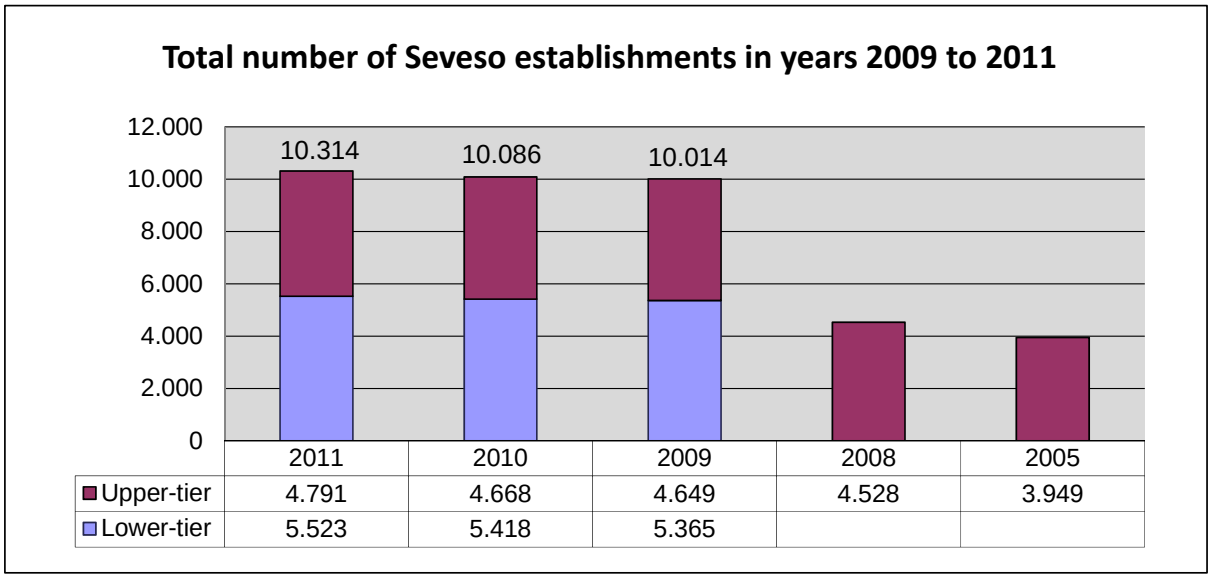
2. SAMENVATTING VAN DE VERSLAGEN VAN DE LIDSTATEN

Alle 27 lidstaten hebben hun driejaarlijkse verslagen bij de Commissie ingediend. Tweederde van hen verstrekte de informatie voor de uiterste inleverdatum van 1 oktober 2012.

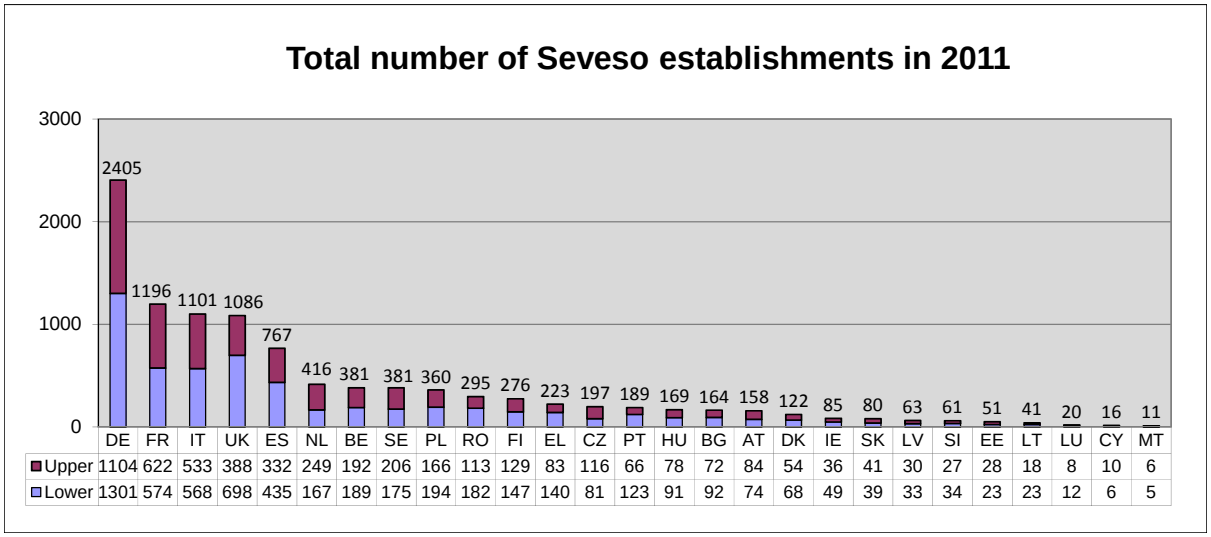
2.1. Aantal inrichtingen

In december 2011 werden gegevens gerapporteerd over 10 314 inrichtingen, een toename over de verslagperiode van 3 %. 5 523 hiervan (54 %) waren lagedrempelinrichtingen en 4 791 (46 %) hogedrempelinrichtingen. Met betrekking tot de hogedrempelinrichtingen vertegenwoordigt dit een stijging met 6 % ten opzichte van de vorige drie jaar (4 528 in 2008). Deze stijging kan het gevolg zijn van economische expansie, maar ook van een betere naleving van het kennisgevingsvereiste. Op het niveau van de lidstaten is het beeld gemengd: sommige laten stijgingen zien, andere dalingen.

Grafiek 1: Totaal aantal Seveso-inrichtingen in de hele EU in de periode 2009-2011

Grafiek 2: Totaal aantal Seveso-inrichtingen per lidstaat in 2011

Duitsland is het land met het grootste aantal Seveso-inrichtingen, gevolgd door Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk, die elk over ongeveer 1 100 inrichtingen beschikken.

Analyse van statistieken uit de SPIRS-databank wijst uit dat Finland de meeste inrichtingen per miljoen inwoners heeft, te weten 49 Seveso-inrichtingen per miljoen inwoners, gevolgd door Luxemburg en Zweden. Malta heeft de hoogste concentratie aan Seveso-inrichtingen, met 34 inrichtingen per 1 000 km^2, gevolgd door België, Nederland, Luxemburg en Duitsland. 19 hebben minder dan 3 Seveso-inrichtingen per 1 000 km^2.

In termen van het aantal Seveso-inrichtingen per eenheid BBP, gaan Estland en Letland aan kop met circa 3 Seveso-inrichtingen per miljard € BBP. Duitsland neemt hier de 17e plaats in.

Van de 49 activiteiten die worden gebruikt om de Seveso-inrichtingen in te delen, zijn zeven activiteiten goed voor 50 % van de inrichtingen:

– brandstofopslag (inclusief verwarming, detailhandel, enz.);

– opslag en distributie voor groot- en detailhandel (exclusief LPG);

– LPG-opslag;

– algemene productie van chemicaliën;

– productie van organische basischemicaliën;

– opwekking, levering en distributie van elektriciteit;

– productie, afvullen van gasflessen en bulkdistributie van LPG.

2.2. Exploitanten

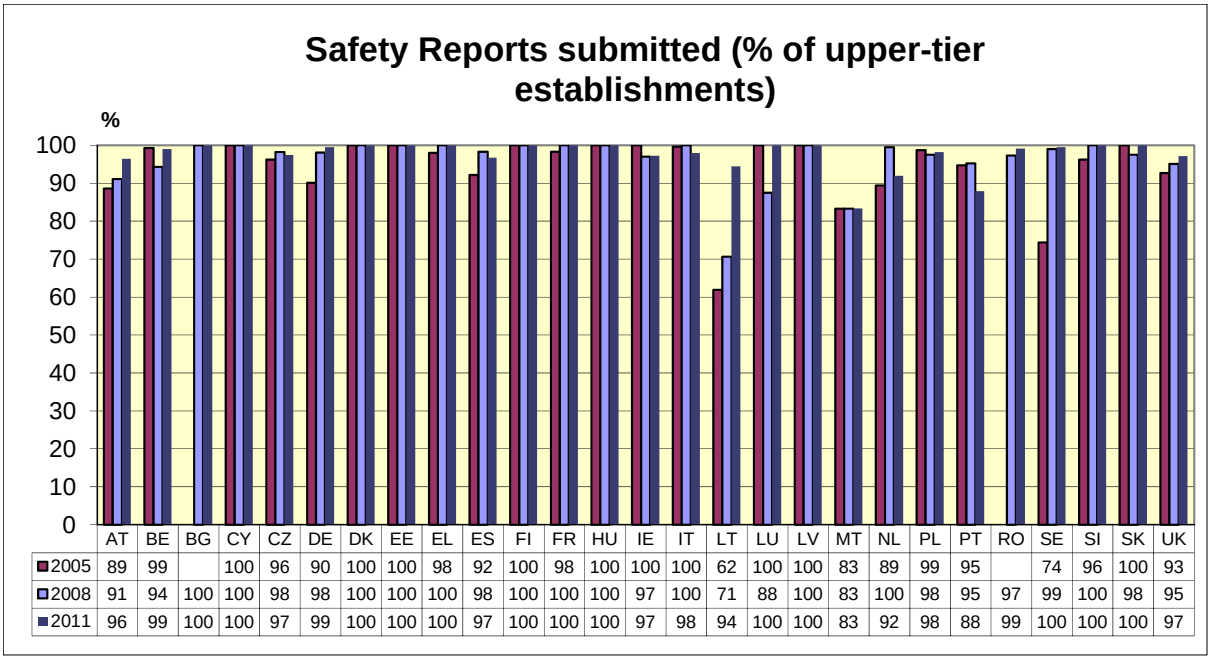
De voornaamste verplichtingen voor exploitanten van hogedrempelinrichtingen betreffen het opstellen van veiligheidsrapporten en interne noodplannen.

Uit de antwoorden van de lidstaten blijkt dat in 2011 ongeveer 2 % van de exploitanten nog geen veiligheidsrapport bij de bevoegde autoriteiten had ingediend. Dit percentage is de afgelopen jaren relatief stabiel gebleven: 2 % in 2008 en 2009, en 1 % in 2010.

De cijfers betreffende de interne noodplannen zijn vergelijkbaar, aangezien de bevoegde autoriteiten hoofdzakelijk over deze plannen worden geïnformeerd door middel van de veiligheidsrapporten. Tegen het einde van 2011 beschikte circa 1 % (67) van de hogedrempelinrichtingen niet over een intern noodplan (vergeleken met 1 % in 2009). Diverse lidstaten (Bulgarije, Hongarije en Letland) meldden bovendien dat deze verplichting krachtens hun nationale wetgeving ook was opgelegd aan de exploitanten van lagedrempelinrichtingen.

Het kan derhalve worden geconcludeerd dat de verplichting om veiligheidsrapporten en interne noodplannen op te stellen goed wordt nageleefd. Een beperkt aantal lidstaten moet echter maatregelen treffen om de naleving van deze verplichting te verbeteren, waaronder Malta en Portugal, waar minder dan 90 % van de hogedrempelinrichtingen in de afgelopen drie jaar veiligheidsrapporten hebben ingediend.

Grafiek 3: Veiligheidsrapporten ingediend in 2005, 2008 en 2011

	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
2005	89	99		100	96	90	100	100	98	92	100	98	100	100	100	62	100	100	83	89	99	95		74	96	100	93
2008	91	94	100	100	98	98	100	100	100	98	100	100	100	97	100	71	88	100	83	100	98	95	97	99	100	98	95
2011	96	99	100	100	97	99	100	100	100	97	100	100	100	97	98	94	100	100	83	92	98	88	99	100	100	100	97

2.3. Bevoegde autoriteiten

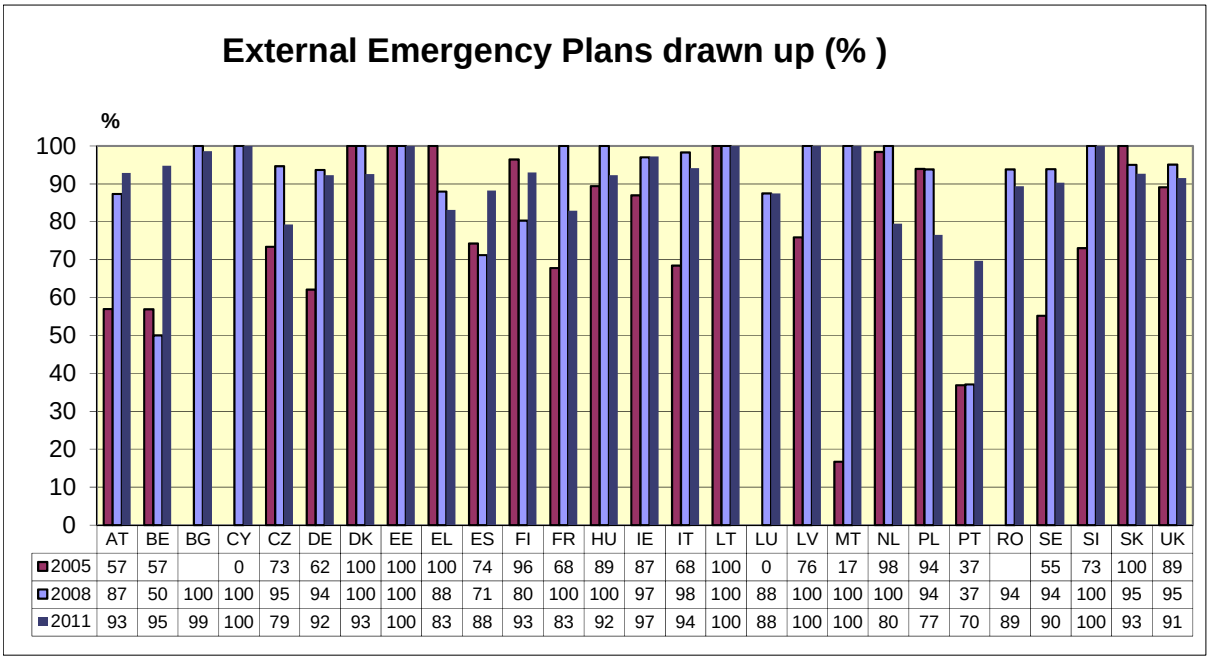
De Seveso II-richtlijn legt de bevoegde autoriteiten diverse verplichtingen op. De belangrijkste daarvan zijn de bestudering van het veiligheidsrapport en de mededeling van de conclusies aan de exploitant, het opstellen van externe noodplannen, ervoor zorg dragen dat burgers die mogelijk risico's lopen worden geïnformeerd over de veiligheidsmaatregelen, het uitvoeren van inspecties, het vaststellen van groepen inrichtingen waarbij "domino-effecten" kunnen optreden, en de inachtneming van de gevaren van zware ongevallen bij de ruimtelijke ordening. In hun antwoorden hebben de lidstaten een grote hoeveelheid specifieke informatie verschaft. Deze samenvatting concentreert zich op de aspecten waarvoor statistisch zinvolle analyses kunnen worden uitgevoerd of waarbij de beschikbare informatie kan worden vergeleken: de externe noodplannen, inspecties, publieksinformatie en het gebruik van dwangmaatregelen.

2.3.1. Opstellen van externe noodplannen

De voor dit doel aangewezen autoriteiten stellen een extern noodplan op voor de buiten de inrichting te nemen maatregelen. Deze plannen zijn belangrijk om voorvallen in te dammen en te beheersen teneinde de gevolgen tot een minimum te beperken, evenals de schade voor de menselijke gezondheid, het milieu en goederen.

Uit de verstrekte gegevens blijkt dat 90 % van de hogedrempelinrichtingen in 2011 een extern noodplan had laten opstellen door de bevoegde autoriteiten; 6 % beschikte niet over een dergelijk plan en 4 % was van deze verplichting vrijgesteld op grond van artikel 11, lid 6. Bijgevolg had 93 % van de hogedrempelinrichtingen eind 2011 voldaan aan dit vereiste. Dit betekent een verdere toename ten opzichte van de voorgaande verslagperiodes (respectievelijk 91 % in 2008 en 68 % in 2005). Desalniettemin dient de situatie verder verbeterd te worden, met name in de Tsjechische Republiek, Nederland en Portugal, waar voor minder dan 80 % van de hogedrempelinrichtingen externe noodplannen werden opgesteld.

Grafiek 4: Externe noodplannen opgesteld in 2005, 2008 en 2011

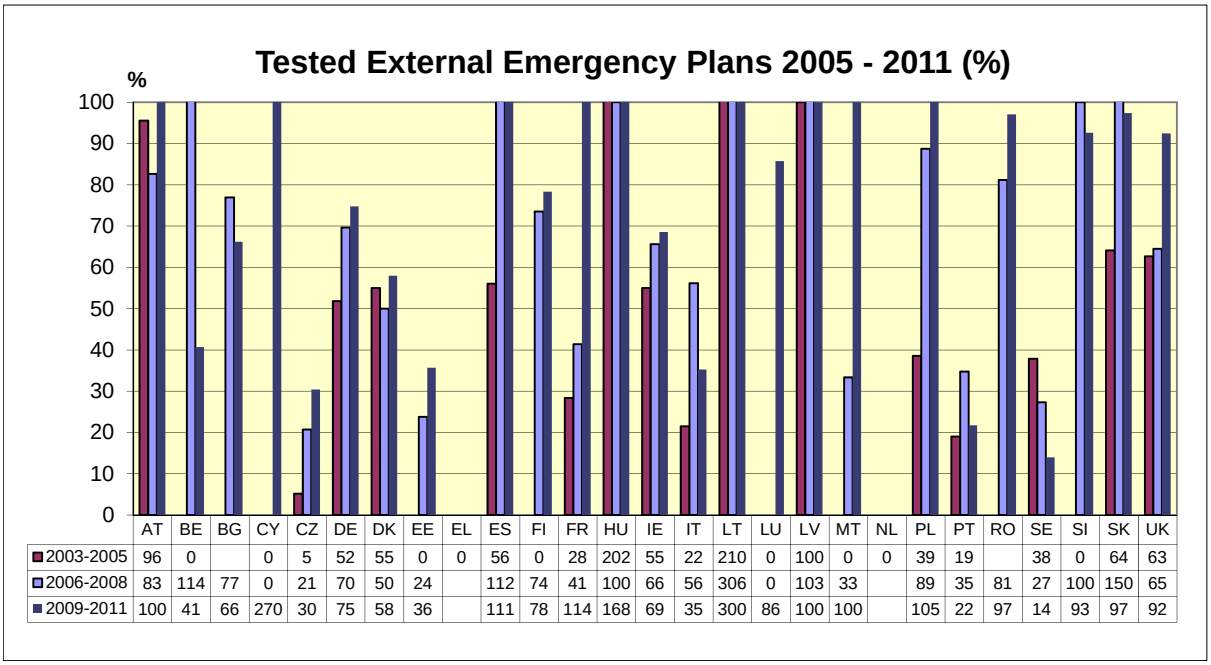
	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
2005	57	57		0	73	62	100	100	100	74	96	68	89	87	68	100	0	76	17	98	94	37		55	73	100	89
2008	87	50	100	100	95	94	100	100	88	71	80	100	100	97	98	100	88	100	100	100	94	37	94	94	100	95	95
2011	93	95	99	100	79	92	93	100	83	88	93	83	92	97	94	100	88	100	100	80	77	70	89	90	100	93	91

2.3.2. Testen en beoordelen van externe noodplannen

De noodplannen dienen met tussenpozen van hooguit drie jaar te worden beoordeeld en getest. Hoewel een exacte statistische evaluatie niet mogelijk is omdat bepaalde plannen in deze periode meerdere keren zijn getest en andere helemaal niet, kan uit de antwoorden van de lidstaten worden opgemaakt dat circa 73 % van de bestaande externe noodplannen in de EU-27 tussen 2009 en 2011 is getest. Dit is 13 % meer dan de 60 % die naar opgave in de periode 2006-2008 werd getest en aanzienlijk hoger dan de 40% van de plannen die werd getest in de periode 2003-2005. Ondanks deze stijging is er sprake van belangrijke verschillen tussen de lidstaten (het percentage geteste noodplannen varieert van 100 % tot slechts 14 %). Verbetering is met name nodig in België, de Tsjechische Republiek, Griekenland, Italië, Portugal en Zweden, waar minder dan 50 % van de externe noodplannen in de afgelopen drie jaar werd getest.

Grafiek 5: Externe noodplannen die in de afgelopen drie verslagperioden werden getest[10]

[10] Aantallen > 100% omdat sommige lidstaten meenden dat gevraagd werd naar het aantal inrichtingen waar de noodplannen ieder jaar worden getest.

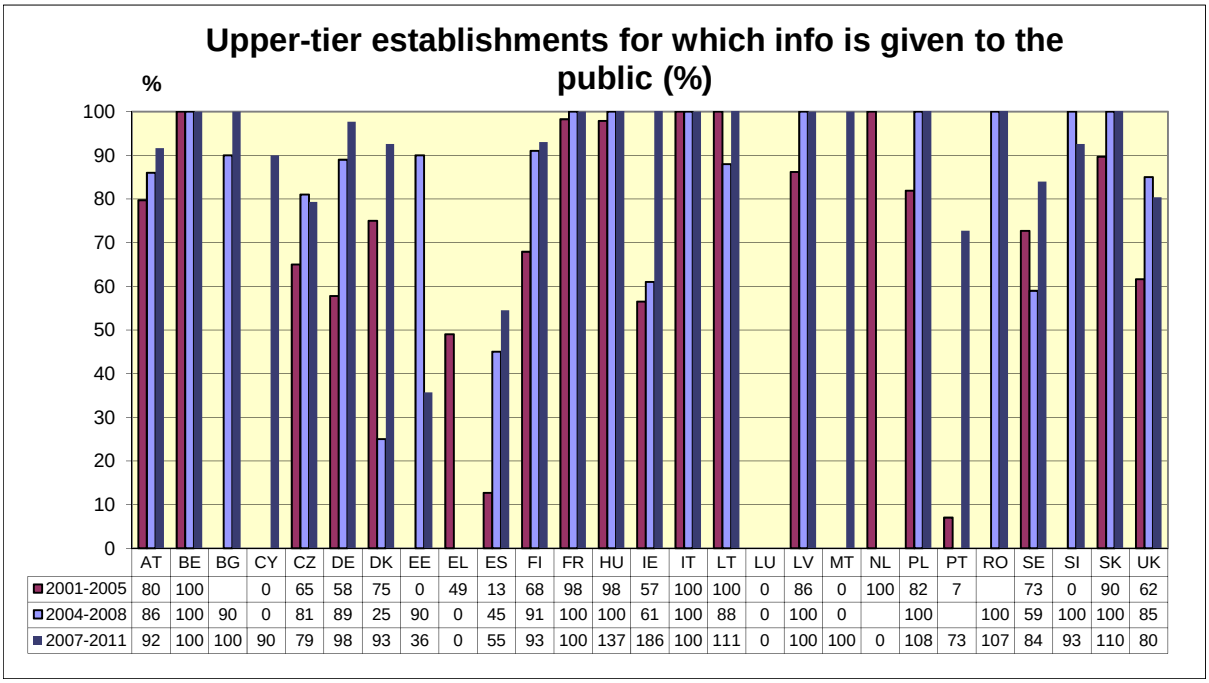
	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
2003-2005	96	0		0	5	52	55	0	0	56	0	28	202	55	22	210	0	100	0	0	39	19		38	0	64	63
2006-2008	83	114	77	0	21	70	50	24		112	74	41	100	66	56	306	0	103	33		89	35	81	27	100	150	65
2009-2011	100	41	66	270	30	75	58	36		111	78	114	168	69	35	300	86	100	100		105	22	97	14	93	97	92

2.3.3. Publieksinformatie

Informatie over veiligheidsmaatregelen en de te volgen gedragslijn dient regelmatig, en zonder dat zij daarom hoeven vragen, te worden verstrekt aan de personen die door een zwaar ongeval kunnen worden getroffen. De richtlijn laat open wie hier verantwoordelijk voor is. Deze publieksinformatie wordt maximaal om de vijf jaar verstrekt (twee jaar meer dan de verslagperiode). De vragenlijst vroeg daarom met betrekking tot hoeveel inrichtingen informatie was verstrekt gedurende de periode 2007-2012. Niet alle antwoorden van de lidstaten hebben betrekking op deze periode.

In totaal kregen burgers tussen 2007 en 2012 informatie over 4 171 inrichtingen, die circa 87 % vertegenwoordigden van de Seveso-hogedrempelinrichtingen, een stijging van 80 % ten opzichte van 2008 en van 72 % ten opzichte van 2005. In diverse lidstaten, waaronder Griekenland, Spanje, Luxemburg en Nederland werd de informatie echter niet of slechts in een zeer beperkt aantal gevallen verstrekt. De cijfers bieden bovendien geen informatie over de kwaliteit en de doeltreffendheid van de verstrekte informatie.

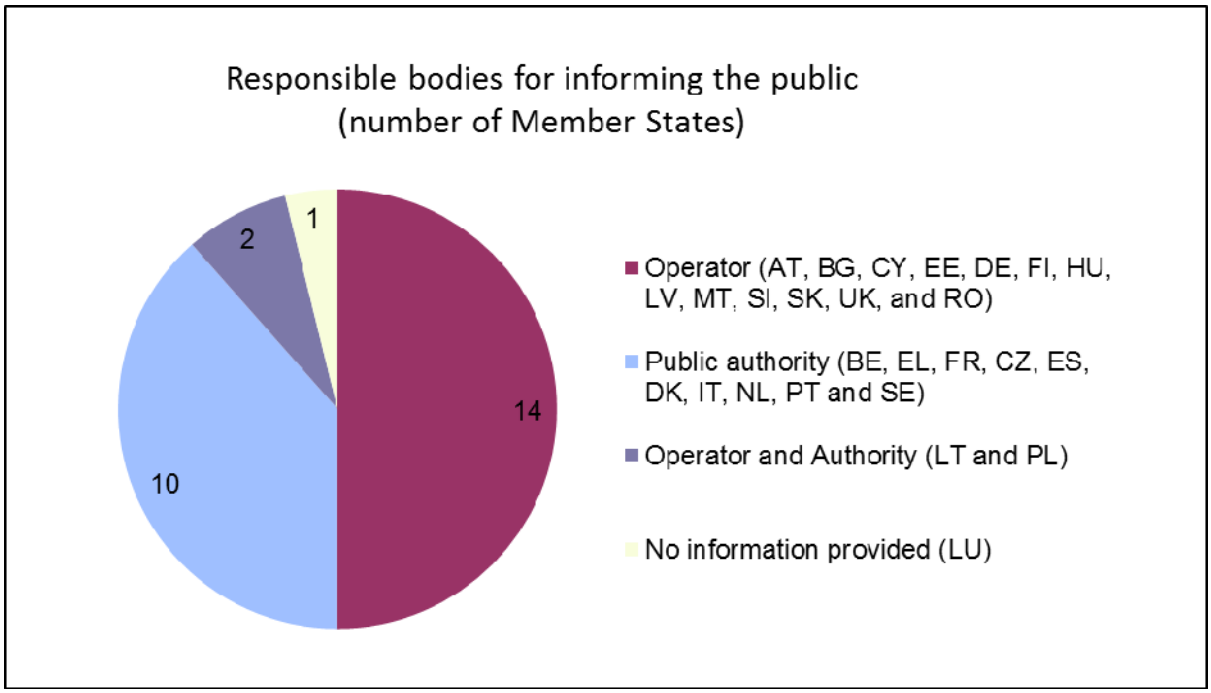
Grafiek 6: Inrichtingen waarover publieksinformatie wordt verstrekt

	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
2001-2005	80	100		0	65	58	75	0	49	13	68	98	98	57	100	100	0	86	0	100	82	7		73	0	90	62
2004-2008	86	100	90	0	81	89	25	90	0	45	91	100	100	61	100	88	0	100	0		100		100	59	100	100	85
2007-2011	92	100	100	90	79	98	93	36	0	55	93	100	137	186	100	111	0	100	100	0	108	73	107	84	93	110	80

De vragenlijst informeerde verder naar wie verantwoordelijk is voor de verstrekking van deze publieksinformatie. Uit de verstrekte gegevens blijkt dat in 10 lidstaten de verantwoordelijk bij de autoriteiten ligt en in 14 lidstaten bij de exploitanten. Twee lidstaten gaven aan dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is van de exploitanten en de autoriteiten. Over het algemeen nemen de organen die verantwoordelijk zijn voor de verstrekking van publieksinformatie ook de bijbehorende kosten voor hun rekening.

Grafiek 7: Organen verantwoordelijk voor de verstrekking van publieksinformatie (aantal lidstaten)

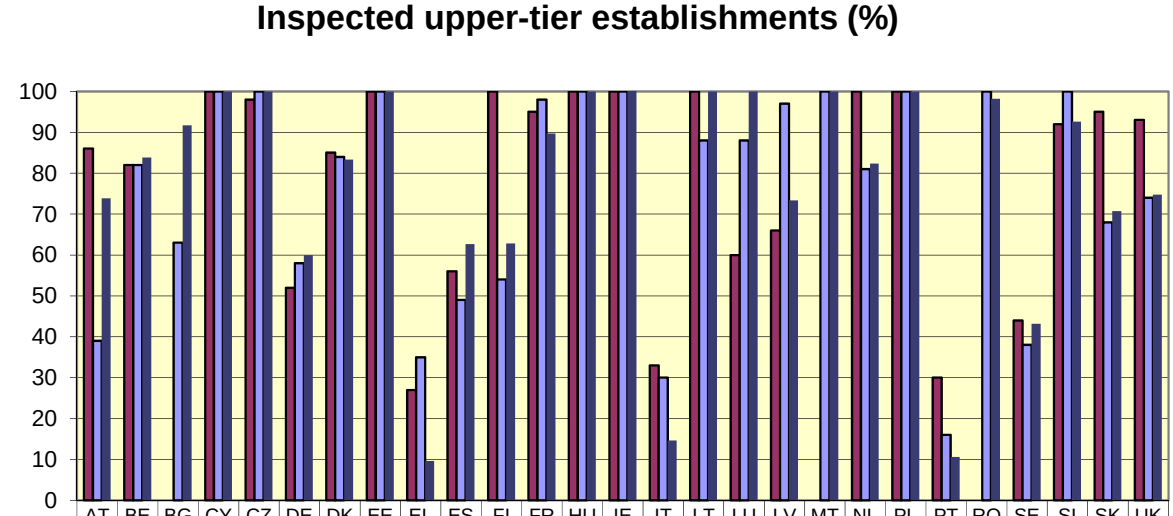

2.3.4. Inspecties

Gemiddeld werden in 2009 en 2010 bij 65 % van de hogedrempelinrichtingen inspecties uitgevoerd; in 2011 was dit 66 %. Dit percentage is vrijwel gelijk aan dat in 2008 en 2005, toen dit percentage respectievelijk 66 % en 69 % bedroeg. Lagedrempelinrichtingen werden minder vaak geïnspecteerd: gemiddeld werd 42 % hiervan geïnspecteerd in 2009, 41 % in 2010 en 43 % in 2011. Dit hangt samen met het feit dat de verplichting om jaarlijkse inspecties uit te voeren alleen geldt voor hogedrempelinrichtingen, tenzij er een inspectieprogramma is afgesproken voor een specifieke inrichting naar aanleiding van de systematische beoordeling van het risico op zware ongevallen bij de betreffende inrichting. Er zijn geen gegevens beschikbaar betreffende lagedrempelinrichtingen voor de voorgaande verslagperioden.

Op grond van de jaarlijkse cijfers kunnen geen duidelijke conclusies worden getrokken, aangezien de regelmaat van de inspecties is gekoppeld aan het inspectieprogramma, zodat het mogelijk niet nodig is om alle locaties ieder jaar te inspecteren. Een gedetailleerde analyse van de door de lidstaten verstrekte informatie laat echter zien dat de dekkingsgraad van de inspecties bij hogedrempelinrichtingen wellicht in diverse lidstaten moet worden verhoogd, waaronder Griekenland, Italië, Portugal en Zweden, waar minder dan 50 % van de hogedrempelinrichtingen gedurende de afgelopen verslagperiode werd geïnspecteerd.

Grafiek 8: Percentage (%) geïnspecteerde inrichtingen in 2005, 2008 en 2011

	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
2005	86	82		100	98	52	85	100	27	56	100	95	100	100	33	100	60	66	0	100	100	30		44	92	95	93
2008	39	82	63	100	100	58	84	100	35	49	54	98	100	100	30	88	88	97	100	81	100	16	100	38	100	68	74
2011	74	84	92	100	100	60	83	100	10	63	63	90	100	103	15	100	100	73	100	82	100	11	98	43	93	71	75

2.3.5. Gebruik van dwangmaatregelen

Alle lidstaten hebben verslag gedaan van het gebruik van dwangmaatregelen die kunnen worden ingezet in geval van overtreding van de wettelijke voorschriften. In 5 895 gevallen werden dwangmaatregelen toegepast. De meest gebruikte maatregel is de formele kennisgeving (van vereiste verbeteringen, naleving, waarschuwing, enz.), gevolgd door schriftelijke bevelen, bevelen tot naleving en bestuurlijke boetes. Er werd slechts een zeer beperkt gebruik gemaakt van exploitatieverboden (38 gevallen); er werden geen strafrechtelijke procedures gemeld.

Tabel 1: Gebruik van dwangmaatregelen volgens de lidstaten in de periode 2009-2011

Soort maatregel	Lidstaten die deze hebben toegepast	Aantal gevallen			
		2009	2010	2011	Totaal periode
Kennisgeving noodzaak tot verbetering/naleving	BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FR, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, RO, SI, UK	1321	1420	1354	4501
Schriftelijke bevelen/bevelen tot naleving	BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FR, IT, LT, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK	294	309	312	922
Bestuurlijke boete	AT, BE, BG, CZ, DE, EE,ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LV, NL, PL, PT, RO, SI, SK	92	88	117	325
Inbreukprocedures (algemeen)	BE, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK	32	17	11	69
Mondelinge waarschuwingen	BE, CY, DK, RO, SI, UK	10	20	30	40
Exploitatieverbod	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK,ES, FI, HU, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK	13	14	9	38
Strafrechtelijke procedure (vrijheidsbeneming als sanctie)	BE, DE, EE, FR, IT, NL, PL, PT, UK	0	0	0	0

3. ONGEVALLENSTATISTIEKEN VOLGENS EMARS

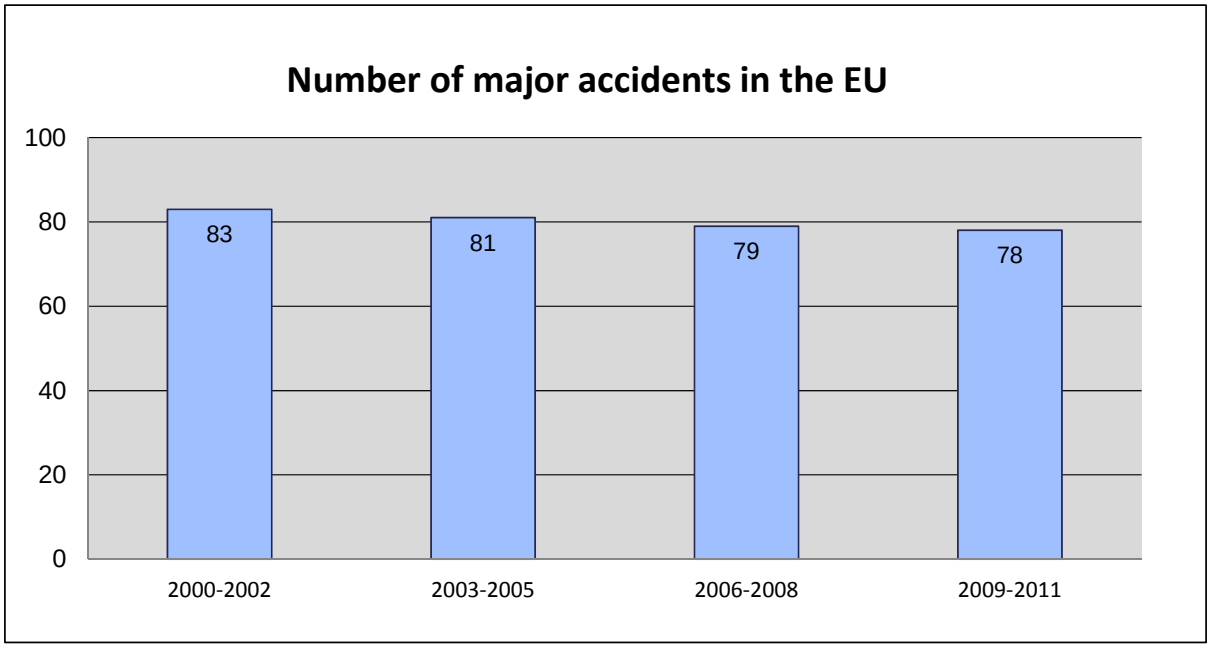
Het aantal zware ongevallen is een belangrijke indicator om de effectiviteit van de richtlijn te meten, inclusief de beoogde preventie van ongevallen. Lidstaten zijn verplicht om in eMARS, het rapportagesysteem voor zware ongevallen, alle ongevallen te melden die voldoen aan de criteria vermeld in bijlage VI van de Seveso-richtlijn. Zij kunnen daarin ook andere incidenten melden[11] (andere zware ongevallen die niet aan deze criteria voldoen of die niet binnen het toepassingsgebied van de Seveso-richtlijn vallen), evenals bijna-ongevallen. In de periode 2000-2011 was het aantal gemelde zware ongevallen relatief stabiel, met een gemiddelde van 27 per jaar, ondanks een toename in het aantal locaties waarop de Seveso-richlijn betrekking heeft (3 % tussen 2009 en 2011)[12]. Als gevolg van vertragingen in de ongevallenrapportage veroorzaakt door de tijd die nodig is om de wettelijke procedures af te ronden, alsook om de meldingen voor te bereiden en goed te keuren die in de eMARS-

[11] Andere incidenten kunnen zware ongevallen zijn die niet voldoen aan de criteria in bijlage VI of ongevallen die niet binnen het toepassingsgebied van de Seveso-richtlijn vallen, bijvoorbeeld vervoersongevallen.

[12] Het is niet mogelijk om de totale stijging sinds 2000 te bepalen omdat er in de voorgaande verslagperioden geen gegevens werden verstrekt over het aantal lagedrempelinrichtingen. Wel kan echter worden geconstateerd dat het aantal hogedrempelinrichtingen sinds 2005 met 25 % is gestegen.

databank zijn opgenomen, kunnen de statistieken over de afgelopen drie jaar nog een stijging laten zien.

Grafiek 9: Aantal zware ongevallen gemeld in eMARS

De in de databank gemelde ongevallen zijn veelal zware ongevallen zoals voorzien in de Seveso-richtlijn. Bijna-ongevallen en andere incidenten worden minder vaak gemeld. De voornaamste criteria die aanleiding vormen voor meldingen zijn: stoffen die aanwezig zijn in hoeveelheden van meer dan 5 % van de drempelwaarden, letselschade en materiële schade.

In de databank zijn tussen 2000 en 2011 ieder jaar meer ongevallen gemeld bij hogedrempelinrichtingen dan bij lagedrempelinrichtingen (224 ongevallen in de eerste categorie tegen 43 in de tweede; in 54 gevallen is de categorie niet gespecificeerd), wat een afspiegeling vormt van het hogere risico bij hogedrempelinrichtingen.

In de laatste tien jaar laat het aantal dodelijke slachtoffers en het aantal gewonden een algemene daling zien. Het totale aantal dodelijke slachtoffers daalde van 27 in 2000 tot 9 in 2010. Opvallend is dat er sinds 2006 geen externe dodelijke slachtoffers zijn gevallen. Het totale aantal gewonden daalde van 126 in 2000 tot 23 in 2010.

Van de gevaarlijke verschijnselen die in eMARS worden gemeld, blijken toxische emissies het vaakst voor te komen, namelijk in ieder jaar met uitzondering van 2002, 2003 en 2010, toen explosies en branden vaker voorkwamen. De belangrijkste categorieën stoffen waren:

– toxisch: 91 zware ongevallen;

– zeer licht ontvlambaar: 80 zware ongevallen;

– zeer toxisch: 53 zware ongevallen.

Zeven soorten activiteiten hebben in de periode 2000-2011 bijgedragen aan meer dan 10 incidenten. De activiteiten “Metaalverwerking”, “Petrochemische/Olieraffinaderijen” en “Algemene productie van chemicaliën” kennen de hoogste ongevallenfrequentie gerekend naar aantal ongevallen per inrichting.

Tabel 2: soorten activiteiten die in de periode 2000-2011 hebben bijgedragen aan meer dan 10 incidenten[13]

Soort activiteit	Aantal Seveso-inrichtingen		Gemelde incidenten					
	Totaal aantal	%[14]	Zware ongevallen	Bijna-ongevallen	Overige incidenten	Totaal aantal incidenten	%[15]	Frequentie[16]
Productie van plastic en rubber	368	3,89	9	1		10	2,8	0,7
Productie en opslag van pesticiden, biociden en fungiciden	267	2,83	12		1	13	3,6	1,3
Opslag en distributie voor groot- en detailhandel (exclusief LPG)	877	9,28	15	1	2	18	5	0,5
Metaalverwerking	78	0,83	19		2	21	5,9	7
Petrochemische/Olieraffinaderijen	238	2,52	62	4	6	72	20	8
Algemene productie van chemicaliën (anders dan hierboven)	591	6,25	98	1	2	101	28,4	4,5
Overige activiteiten	276	2,92	30		4	34	9,5	3,2

Van zeven ongevallen werd gemeld dat zij grensoverschrijdende gevolgen hadden.

Met betrekking tot 90 % van de ongevallen die tussen 2000 en 2011 werden gemeld, werd aangegeven dat hieruit lering was getrokken. De kwaliteit van deze informatie was echter in de meeste gevallen slecht. Op dit gebied zal de Commissie in de komende jaren aanzetten tot verbetering.

4. CONCLUSIES EN TOEKOMSTIGE AANPAK

De bovenstaande analyse bevestigt dat de richtlijn goed werkt en dat de uitvoering door de lidstaten in de afgelopen twee verslagperioden aanzienlijk is verbeterd. Ondanks de sterke

[13] Informatie afkomstig uit de databanken eMARS en SPIRS.

[14] Aantal inrichtingen (naar soort activiteit) afgezet tegen het totale aantal Seveso-inrichtingen volgens meldingen in SPIRS (9 449 inrichtingen).

[15] Percentage dat het aantal incidenten (naar soort activiteit) weergeeft afgezet tegen het totale aantal incidenten dat in de periode 2000-2011 is gemeld (356 incidenten).

[16] Frequentie uitgedrukt als het percentage incidenten (per soort activiteit) afgezet tegen het percentage inrichtingen (voor dezelfde soort activiteit).

stijging van het aantal inrichtingen, die grotendeels het gevolg was van de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Unie, is het aantal zware ongevallen relatief stabiel gebleven, met een gemiddelde van 27 zware ongevallen per jaar. De aanzienlijke daling in het gemelde aantal dodelijke slachtoffers en gewonden in de afgelopen tien jaar is zeer bemoedigend.

De uitvoering en handhaving van de Seveso II-richtlijn zijn in de praktijk op de meeste gebieden verder verbeterd, en met name de exploitanten in de sector houden zich in hoge mate aan de vereisten betreffende veiligheidsrapporten en interne noodplannen. In een aantal lidstaten zijn op bepaalde gebieden echter verdere inspanningen nodig, met name met betrekking tot het ontwikkelen en testen van externe noodplannen en de verstrekking van publieksinformatie. Bovendien wordt in bepaalde jaren een relatief groot aantal inrichtingen niet geïnspecteerd (circa 34 % van de hogedrempelinrichtingen), hetgeen corrigerende actie vergt.

De bevindingen betreffende de vorige verslagperiode[17] zijn door de Commissie meegenomen bij de evaluatie van de Seveso II-richtlijn, wat heeft geleid tot de aanname van de Seveso III-richtlijn (Richtlijn 2012/18/EU)[18]. De nieuwe richtlijn verruimt het recht van burgers om naar behoren te worden geïnformeerd en verklaart bepaalde bepalingen ook van toepassing op lagedrempelinrichtingen. Het bevat ook gedetailleerde regels ter garandering van toereikende inspraak betreffende individuele projecten en introduceert striktere voorschriften betreffende inspecties. Een goede naleving van de Seveso III-richtlijn zal naar verwachting dan ook bijdragen aan de noodzakelijke verbeteringen die in dit verslag zijn vermeld.

De Commissie zal nauwlettend toezicht houden op deze aspecten en de lidstaten blijven bijstaan om hun resultaten te verbeteren door middel van diverse ondersteunende activiteiten en eventuele handhavingsmaatregelen.

[17] Document C(2010)5422 definitief.
[18] PB L 197 van 24.7.2012, p. 1.

LS	HD-inrichtingen 2011	HD-inrichtingen 2008	HD-inrichtingen 2005	Veiligheidsrapport nog niet ingediend 2011	Nog geen intern noodplan opgesteld 2011	Nog geen extern noodplan opgesteld 2011	Nog geen extern noodplan opgesteld 2008	ENP's getest 09+10+11	ENP's getest 06+07+08	Publieksinformatie 09+10+11	Publieksinformatie 06+07+08	Geïnspecteerde HD-inrichtingen 2011	Geïnspecteerde HD-inrichtingen 2008
AT	84	79	79	3	3	4	10	78	57	77	68	62	31
BE	192	174	137	2	0	9	87	74	99	192	174	161	143
BG	72	52		0	0	1	0	47	40	72	47	66	33
CY	10	11	13	0	0	0	0	27	0	9	0	10	11
CZ	116	112	79	3	3	3	6	28	22	92	91	116	112
DE	1104	1077	976	6	4	15	68	762	703	1079	959	662	625
DK	54	44	20	0	1	4	0	29	22	50	11	45	37
EE	28	21	14	0	0	0	0	10	5	10	19	28	21
EL	83	83	100	0	0	14	10			0	0	8	29
ES	332	295	245	11	6	36	85	324	236	181	133	208	145
FI	129	127	84	0	0	9	25	94	75	120	116	81	69
FR	622	553	593	0	12	59	0	587	229	622	553	558	542
HU	78	63	47	0	0	0	0	121	63	107	63	78	63
IE	36	33	23	1	0	1	1	24	21	67	20	37	33
IT	533	518	462	11	11	31	9	177	286	533	518	78	155
LT	18	17	21	1	0	0	0	54	52	20	15	18	15
LU	8	8	5	0	0	0	1	6	0	0	0	8	7
LV	30	30	29	0	0	0	0	30	31	30	30	22	29
MT	6	6	6	1	0	0	0	6	2	6	0	6	6
NL	249	221	188	20	0	51	0				0	205	179
PL	166	161	149	3	3	7	10	133	134	180	161	166	161
PT	66	62	57	8	8	20	39	10	8	48	0	7	10

RO	113	113		1	1	9	7	98	86	121	113	111	113
SE	206	195	172	1	4	20	12	26	50	173	115	89	74
SI	27	24	26	0	0	0	0	25	24	25	24	25	24
SK	41	40	39	0	0	1	2	37	57	45	40	29	27
UK	388	409	385	11	11	13	20	328	251	312	348	290	303
EU	**4,791**	**4,528**	**3,949**	**83**	**67**	**307**	**392**	**3,135**	**2,553**	**4,171**	**3,616**	**3,174**	**2,995**